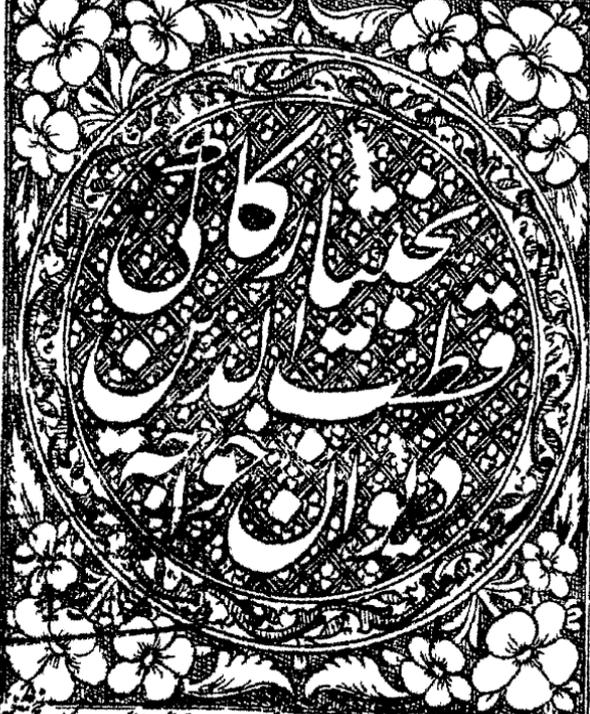

صنایع کیمیا کا فضل خلائیہ و زمائیہ
عنوان کیمیا کی کتاب

کتاب کیمیا کی تالیف حضرت شیخ ابوالفتح محمد بن جریر بن حلیہ نے تالیف کی ہے جس میں کیمیا کی کلیہ اصول و قواعد اور کیمیا کی تاریخ و کیمیا کی کتب و کیمیا کی آلات و کیمیا کی مصنوعات اور کیمیا کی فواید اور کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب

از عالم نقیسمای غیر مترقبہ انکاش شد بعد فرود سعادت تیرنا و تیر کا جس میں کیمیا کی کلیہ اصول و قواعد اور کیمیا کی تاریخ و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب

کیمیاء کائنات کی تالیف حضرت شیخ ابوالفتح محمد بن جریر بن حلیہ نے تالیف کی ہے جس میں کیمیا کی کلیہ اصول و قواعد اور کیمیا کی تاریخ و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب و کیمیا کی کتب

اطلاع۔ اس بطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ دار فروخت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست بطول ہر ایک سال شائع کی جاتی ہے جو چھاپخانہ سے مل سکتی ہے جو جسکے معائنہ و ملاحظہ سے شائقان اصلی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے اس کتاب کے ٹیبل پیج کے تین صفحوں پر ہر ایک کتب کی تفصیلات درج ہیں ان میں بعض کتب کلیات و دواویں فارسی و اردو درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی کتاب ہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا وسیع علم

نیچے طبع شاعر نازک خیال فرزا نیرا بقادر
بیدل تخلص۔

دیوان بیدل۔ نقطہ نقل از نسخہ قسلی
محررہ و ولایت ایضاً۔

کلیات سعدی شیرازی۔ حسین سائل
ذیل ہیں۔

۱۔ دیباچہ کلیات۔ ۲۔ کریما۔ محشی۔
۳۔ گلستان۔ ۴۔ بوستان۔ ۵۔ قصائد

عربیہ و فارسیہ و مرثیہ و ترجیحات۔ ۶۔ طیب
و بدائع و خواص و تغزلیات قدیمہ و قطعات
و صاحبیات و تنویات و قطعات و رباعیات

و مقدرات و تنزیلات۔ از شاہ بلع حضرت
مصلح الدین سعدی شیرازی۔

کلیات نظم غالب۔ میرزا اسد اللہ خان
غالب دہلوی۔

کلیات جامی۔ امینف ملاحظہ فرمائیں
کلیات نظیری نیشاپوری۔ از خوش

آفتابى ملاذیرى نیشاپوری۔

کتب کلیات و دواویں فارسی
کلیات حزمین۔ یہ مجموعہ نوادرد و زرگات
یہ جیسے چند رساں ہیں۔

۱۔ سونچ عمری حضرت مصنف۔ ۲۔ تواریخ
سلاطین۔ ۳۔ قصائد معتبرہ از الملہار علیہ السلام

۴۔ دیوان مصنف۔ ۵۔ تنویات صغیر
۶۔ چمن انجمنی۔ ۷۔ تنویات خسرابات۔

۸۔ فریبگ نامہ۔ ۹۔ تذکرہ العاشقین۔
مہتمم شاعر عظیم النظیر وید العصر شیخ محمد علی فرین

کلیات خاقانی۔ جبین تہسائد عربی فارسی
و تغزلیات و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہی ایسا

کلیات اس جامعیت پر ساتھ کیا ہے
جو اس بطبع میں محشی ہو کر مع حل معانی اشعار
عربی کہ وہ مہند بن چھپرہ۔

کلیات حرز بیدل۔ اس کلیات میں
چند کتابچے ہیں۔

۱۔ دیوان۔ یہ اردو غزلیں سب دیکھوں گی
۲۔ نفاہ بیدل۔ ۳۔ قطعات بیدل۔

صنایع مکرمه کا فضیلتی روزنامہ
چون مبین نون و مبین

من کل امر یستحب جالبس محض قیودہ التاج حاکم گوشہ تجرید بلس عین نوام

از عالم نعمتسای غیر مترقبہ انکاشتہ بصدر فر وسعادت تیمنا و تبریکات حسن سکا پر از ان

در مطبع می نشینی نوام مطبوعہ
مطبعہ مطبوعہ مطبوعہ مطبوعہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ای لال در تمامی صفات زبان ما
 عاجز بود زبان همه از شماست تو
 همچون بر بنی چگینه و بنی مثل آموی
 موجود از وجود تو باشد هر آنچه نیست
 بر زبان باشد آنکه نباشی تو محض
 که تو جمال خویش نمایی بنیچاکس
 و زرا آنکه رخ ز پرده نمایی به بنیگان
 سرگشته ایم زده حضرت در جوابی تو
 سرگشتگان بادیه عشق خویش را

وی در صفات ویست تو عقل نارسا
 آن کیست که بخورد تو گوید پیش ترا
 در گفته ذات تو زسد عقل بنیسا
 نمائی شود به سله و باشد ترا بقا
 این طرفه تر بود که نهانی زودیده ما
 از خوبی به لطافت خود میرسد ترا
 و انم که بیچ کم نشود از تو ای خدا
 شاید که کار ما رسد از تو به مدعا
 هم خود و لیس باش که هستی تو زنها

از بحر خویش قطره بر قطب بین نشان
 تو با شاه حسنی را و بنده گدا

وز حسرت جمال تو پشت فلک و دوتا
 تاجر زمان بوصف دگر گویدت ثنا
 هرگز زابت دانه رساند بانتهاسا
 هم خود بذات وحدت خود گشته هزار
 شناخت آنچنانکه تویی همچو چکس ترا
 حیرانی ست عاقبت کار کار ما

اسے از شعار روی تو آفاق را ضیا
 خواهم کہ بر تنم بر هر روز زبان شود
 گر صد هزار سال ثنا گویدت کسے
 در گنہ ذات وحدت تو کے رسد کسے
 حیران بود بدر گہ تو کل کائنات
 لال است عقل و فہم و نمر و در صفات تو

بر خاک در گہ تو سر عجب قطب دین
 می ساید و نمانے تو میگویی ای خدا

وز پر تو جمال تو خورشید را ضیا
 از لطف خویش دید و دل ابدہ جفا
 عمرت کنز برای تو من میکشم جفا
 بنواز از جمال خود ای یار دلربا
 رفتم من از میان تو بکمال اندر آ
 زان چچکس نشان ندید منزل ترا
 دیدیم ساقیے کہ ہمیکفت مر جفا
 جب یل بر بانجاک و ریاست التجا
 چون چچکس خود آئی ندیدت بی خدا
 ما عاشق کیمتہ شدان نیست عار یا

ای از کمال صنع تو خوبان خوش لقا
 چون نور بخش دیدہ صاحب نظر تویی
 بردار پرده را از کمال جمال خویش
 در ماندگان دادی جو یابی عشق را
 از ہستی وجود من ارعار آیت
 ماگم شدیم ذرہ صفت در ہمای تو
 خوردیم زان شراب کہ خاصیتش نجات
 ما را چشم کیم منگ کہ ز طریق عشق
 فانی شد از وجود خود و محض نیست ہش
 ترسانیم رقیب کہ عاشق ہمیکش

چون قطب میری ہر روز بہانہ ال کمال

پیوند ساز شسته دل را به کبریا

آنی که هستی از شرف بالاتر از عرش علا
 جبرین همچون جان شسته است یکدم زیبا
 آتا به معنی بوده سرخیل جمله انبیا
 در دین صنیاسوری هستی تو در علم با خدا
 بس حست چو چالاک آمدی جانها فدایت مرجا
 مانده انعام تو تو پادشاه و ما گدا
 ای شیوای انفس جان هستی سپه سالار
 چون جانب حق میروی گذار تو مارا بسپا
 بنشین بیاد دیده ام ای نور بخش دیده ام
 نور هدایت رهبرت ای شمع جمع انبیا
 انگشته که اگر داشته امی خواجه مجر نما
 نخواستن آن خادمان خاست کند از جان ترا
 گلها می بخیار آمدند از خویش فغانی با خدا
 اعدا سے او باشد شفیق آن جمله را در رخ سزا
 اعدا لش بی ایمان بود ستم غلامش بی ابا
 بر جاتی نبشته بدده سال دومه پیشوا
 دوز نور عدلش چون قمر گرفت عالم را دنیا
 او آنکس که از اهل دین بود و انام را مقتدا

ای از شعاع روحی خورشید تابان اضمیا
 در بارگاه عزتت بهر علمو مرتبه
 گر چه بصورت آمدی بعد از همه پیشوا
 تو پر دگنی دلبری از هر چه گویم بهتری
 از عالم پاک آمدی مقصود و لولا که آمدی
 جانها فدای نام توستان همه از جام تو
 ای مهر آخر زمان هستی تو مارا جانسپا
 ای پادشاه مصنوعی در دین و دنیا خسر
 تاروی خوبت دیده ام هر از هر چه بر دیده ام
 شا با این علم چاکرت ما بندگان خاک درت
 هرگز نخواهد ای کیت در خلقی گرفت از تو بخت
 روز قیامت بیگمان باشی شفیع مستان
 یاران تو چار آمدند پاکیزه کردار آمدند
 اول ابو بکر تقی در دین و دنیا بد تقی
 او مظهر رحمن بود شمع همه خوبان بود
 از خورشید تن بگسته بد با ادا حق پویسته بد
 دو سال شش ماهه در گریه بر جامی تو بوده عمر
 هر کس که باطل بود از حال او غافل بود

<p>نہالی نہ گردو از می عشق تو جام ما اندر حریم وصل تو باشد مقام ما شیرین شدہ ز شربت دیدار کام ما ہر دم ز نند کوس سعادت بنام ما ای بیخبر ز لذت وصل دوام ما یکسان شد از فروغ رخ صبح شام ما</p>	<p>داریم امید آنکہ لبالب بود ہم مارا جز این ارادہ نباشد کہ دامنما حاسد ہر کہ تلخی ایام ما گذشت چون قریب با ملائکہ دیدند بگیان ما ہمیشہ ز یاد خدا و گشتہ ایم ظلمت نمایند ہمہ آفاق ذرہ</p>
--	--

ای قطب بین منال کہ از دولت وصال
ایام شد ز روی ارادت غلام ما

<p>زنگ ہستی بر و دیدہ معنی بکش عشق در باد یہ وصل بود راہ نما ورنہ کے مانع دیدار بود ارض سما گر کنی طاعت صد سالہ بیک فرزاد نیت حاجت کہ ریاضت کشی اندر شہا کہ بسویش نکشد رشتہ تقدیر ترا</p>	<p>از زو کہ جوہر پر تو دیدار خدا ہر کہ بی عشق بود کی رسد اندر وصلش اندرین راہ حجاب تو ہمین ہستی است تا ز خود و از خودی نیت ترا بیج علاج یکتہ تو ہم بر سر نفس اسیر بودی بنہا فتوحی کہ ہستد بر روی این راہ را</p>
---	---

اقطب بین سوئے نیان و جہان ان ہم بیج
گوشتہ گیم و در بجزو کہ خدا لب کشتا

<p>وز ہجر کہ وصل تو اندر ان مرا آٹا بسے گناشت ز نام و نشان مرا گنڈارہ ہر چون در اسے باغبان مرا</p>	<p>نکجا ... عشق تو ... زمان مرا آٹا ... نیو بر کہ طبع کرم ایمان ... باغبان ... روحی او توئی</p>
--	---

<p>عشق تو کو کز غم غارت آن خانان مرا وصلت رسید ساخت تو تازنه جان مرا در گفتگوی عشق تو دل شد زبان مرا</p>	<p>بودم شسته در وطن خود بجا مانا بودم بیان لاله پر مده ز ریخاک کردم ز در عشق تو کوه زبانه د</p>
--	---

<p>دردل شسته یار کند درستان عشق تو قطب بن میان کس این استان مرا</p>	
--	--

<p>ز حرص حنبت و بیم سقر رباندم مرا همین خیال وصلت بدل باندم مرا دمی که شربت دیدار می چشاند مرا کسان کسان بسو خورش میکشاند مرا که شد مصوم و نرود خویش خواندم مرا چنانکه خلعت هستی جوی نامدم مرا</p>	<p>دمی که عشق تو ام آتشی رساندم مرا ر بود و سوسه هر دو کون از دل من دیدم در دل من یار در غمشش را چو خاک است بدم باز بر لبندم ساخت بنای عاشقی او خود نهاد اول بار چو سایه محو شدم از ظهور نور خوش</p>
---	---

<p>زندم از دل تو قطب بن محبت یار خودش چو تخم محبت بدل فشاندم مرا</p>	
---	--

<p>سگند میخورم خب دالی تو خدا گوشادمان بر می که بود حق از نورضا بیگانه میشود ز همه خویش و آشنا در راهی که هر یک دیده دید با بی و بختی تو بیخاست از پنهان تا باز آید به طاعت میکند</p>	<p>آنی که جز تو نیست خدای دیگر مرا در وادی طریقی کسی که مجرب دست بر کس که آشنا بخدای می شود یقین آنکس که دید بر تویی از روی یار خوشتر دانی که چیست شیوه زندان در دوزخ قابل شهید در دغم عشق کس شده</p>
--	--

<p>ای قطب بین مجوی تو دربان عشق کاز که درونیت بود در آرزو خمدار</p>	
<p>کاز که درونیت بیونیت است غنا بستی گشت که حجاب رخسار وانگه مشو ز لب خود خطم جدا نمانی اگر شعوبه یا خندا باشد تو در بدنه تخمیر طلب می کنی در گر وصل یار با بدیت از خویش تن برآ</p>	<p>سوکند میخیزم خدائی تو خدا بر خیز از میان که خودت دشمن خودی در راه دوست بست ز جان شوی ای سپهر مقصود از دو کون بقا است خدا بود او در دردن جان تو با جان قرین بود چندین حجابهای که از بهشتی تو هست</p>
<p>ارض و سما حجاب رو تو نمی شود چون قطب بین ز خویش اگر گشته فنا</p>	
<p>از وصل خویش تنم در دلم راکم در رحم تو کن بر حال من بجا حال خویش چشم دل از لعل دیدار تو یابد جلا گر کعبه چشم و گریه در تخیل من زندگی جان توئی از جان من بیکم جدا روی تو بیند کس که ز خویش تنم گرد فنا</p>	<p>ای طبیب مرغان بیمار هم رابیا تا یکی از بیم وصلت دور باشم اینچنین بی جالت دیده دل را نباشد روشنی هر کجا باشم نیم خالی دمی از فکر تو روی دل سومی تو دارم ای انس جان عیت حدیث از تشنه کی راکم بیند رویتو</p>
<p>قطب بین در آرزو باشد که بیند روی تو در دو عالم غیر ازین او را نباشد دعا</p>	
<p>که میکشتم ز فسق تو بار چهران را</p>	<p>کعبه یار زمین ای نگار احسان را</p>

<p>دل من ز بحر تو پرورد و جان فگار شده در آن زمان که نقاب از جلال بر فلک می قلعت در آن خرابات عشق را بنگر بر روز عید است از تو ام قبول کی است درون بحر غم عشق هر که گم گردید</p>	<p>ز وصل خویش شفا ده تو دلفگار را بیا و برو هم از شوق کفر و ایمان را که میدهند ز شوق وصال تو جان را درست دارم از آن روز عهد و پیمان را کند پیر از کفر عشق جیب و امان را</p>
--	---

زیر تو سرخ خوب تو قطب است چون گم شد
 بیست ناله باز نماند و مهال و جبران را

<p>مستقل از نعم بر میده بخند از چشم خدارا شاید بدین بهسانه بنیم جمال دلبر ای عاقلان کناره از بین کنید ورنه منع دل من بر دیده جانم بلب رسیده زر بگذارد جهانان هر روز آیم از جان مرد و من از جدائی ای جانجان کجائی</p>	<p>بخیخ زلفش آید بر پانویس در ماه او هم بود که داند رسوای با وفا را چون در دول بگویم گریان کخم شمار را آن یار برگزیده شاید کند و آزار را شاید که شاه خوبان موز او این گداز را و انم که رونمایی آخر تو خونده را</p>
---	---

ای قطب است چون نمی گاه باناله باش و باره
 از بحر و وصل آن ماه پیوسته گو در محار

<p>دلا و ترقیه بهی تلبک باشی بگو مارا اگر مردی ای ازادی قدرت تیغ لاکریش بهم چنانچه جدان از بند لاکر لایم من روح چو از ملک جود شود برون آری عابدی</p>	<p>برون نه از وجود خویش تن بهر خدا پایا مستخر کن در قسیم وجودت چو پایا نشان مبر خدا این فتنه کو آتش و غم خوار دو کوزه بشین تا شاکن بهر هم در کوزه</p>
---	--

<p>حقیقت ہمیں خود دیگر دینی شناس خراب اگر خضر مہت رہے ہوں تا چشمہ حیوان بکوی دوست نبود راہ ہر ناشتہ روی اسیر عشق فہم این سخن ہا میکند در نہ</p>	<p>کہ سالک فرق تو اندکند از قطرہ ریبار دگر شائستہ گروی و حقیقت ہر تجلار از روی یوسف کنعان بود لذت ز لیخار کجا ہر نایقبولے میکند فہم این معمار</p>
---	---

رموز قطب میں از سر عشق از پر دہ بیرون
کہ شاید پی برد روزی غمخیزان این سخنہارا

<p>بعشق خویش چو دلبر نوشت فتوی را فروغ چہرہ او بود جلوہ گر گشتہ زل لعل رخ خود پر تو سے بطور فگند بہ بین کہ از گرم بر لطف خود چگونہ نوشتند کسی کہ پر تو سے ز لعل جالش دید بکوش تا کہ شوی زان نگار بر خورد آ</p>	<p>بیا دو دم از ان روز ز بہر تقوی را کہ در لباس مجنون نمود لیلی را ز عقل و فہم و خردوار ہاند موسی را بر امتان محمد ہمان تجلی را بیا چون نندہ نقد درین دنیار کمن تو بردل خود خشک این تنار</p>
--	--

گرت ہوا می سرگوی اوست قطب الدین
کشا تو در رہ تحقیق چشم معنی را

<p>اگر خدای کہ در یابی جمال آں لار را اگو دلدار داد و عہدہ دیدار خود فردا حجی بود را مہر سنج ز ما شہد و نہ آری لہر ہا و نہ تو کہ چہ پیشہ آنگہ ویدار خویشی ہا و نہ مستحب ہا و نہ ہا ہر زہر میگری</p>	<p>ہر وہر فرق نفس خود نہ بہر خدا پار بیا چشم دولت بکشا بہ بین دیدار فردا بود خوار آں از ان تم کہ مصو شد کل مار کہ نبود راہ در کوش گرا جان بخنار کہ در کوش لایق ہا ہمتا رسد عشاق شہار</p>
---	--

<p>کہ نبود در حریفش راہ ہر بیدار خود را را</p>	<p>کریم وصل اورا مردمی باید ز خود رستہ</p>
	<p>برو ناصح مدہ بندش کہ قطب البین ہو شہد نصیحت کی کند ہرگز کسی عشاق شیدا را</p>
<p>ہمراہ ما کسی نبود غیر آہ ما انیت پیشگی بجز از اد راہ ما درد آمدست در رہ دلبر گواہ ما چون ہست سایہ کریم او پناہ ما ماقا نعیم انچہ بدادہ آہ ما</p>	<p>در کوی دوست لشکر غم شد سپاہ ما از ما بغیر درد تو چیزی طمع مرا بنو در دست دعوی مردم جو بے گواہ از آفتاب حادثہ مارا چہ غم بود دینا پرست را ہنگی حرص مال و جا</p>
	<p>گر قطب بین بغیر خدا دل کس دہد می دانکہ آن بود بحقیقت گناہ ما</p>
<p>گشتہ روشن ز شعاع رخ تو محفل ما حل شد از دولت وصل تو ہمہ مشکل ما بخت مقبل نگرو و جوصلہ کامل ما حاصل از عمر مہین بود کہ شد حاصل ما روی آوز سر صدق بسر منزل ما خانہ و صاحب خانہ بجز ہم دل ما</p>	<p>تا رسیدہ بسر کوی فن محفل ما بود حاملہ ز غم دوری تو بس مشکل غرقتہ بجز شدیم و گمرازی چیدیم نخوردیم غم ز بد و نیک جهان دیگر بار چہ روی جاہی سر گشتہ بسوی کعبہ چشم معنی بکشاہین کہ چسان می آید</p>
	<p>قطب بین غمخیز دل زان گل بگفت چہ گل بود کہ بشگفت ز آب و گل ما</p>
<p>بودیم ما و یک دل آنہم برفت از جا</p>	<p>در کوی عشق جانان سوا شدیم رسوا</p>

<p>باشد نشان عاشق رسوای دهر بودن خوشحال آنکه باشد عاشق بروی یار فکر خیال در لب محترم بود از سر مایم و عشق آن یار جا نیکه هست آن یار در هر دره دیاری در هر سرے خارے تاراه عشق بویم دائم از عشق گویم</p>	<p>گدازب عشق باشد عاشق که نیست رسوا ایوای بر کسی کو عاشق نگشت رشید کس بر کجاست باور آنچه او قناد مارا آن وادیت نوخو ارجان وادست آنجا مایم و عشق یارے انیست پیشه ما سرگشته همجو گویم ز خویش بی سرو پا</p>
---	---

ای قطب دین خدا گو در بهر اوتنا گو
 بی رو و بی ریای گو گر بادیست تجلا

<p>طیب نهران بر چه سازای دلفگار انرا کسی کو بر قوی میخو اهد از دلدار خود بند اگر نبود سپر آن نور ایمان در هر پیش کس اندر کنار خویش بیند گنج معنی را اگر در هم شکستی در ره معنی طلسم خود در در خلوت تاریک هر کس می او بیند</p>	<p>که در مان نیست جز دیدار جانان در دهر جانرا نخستین باید اندر راه وصل و دیدار جانرا نخواهد هیچ عاشق روشنی نور ایمان را که سازد از غبار دین و دنیا پاک دامانرا محب نبود اگر بونی همان در گنج پنهان را ز بیند روز روشن روشنی نورش یار جانرا</p>
--	---

کسی کو رانها شد در دیاری قطب دین
 چه دانند محنت شبهای تار در دامنجان را

<p>چون ندانی گمراهی نفس کافر کیش را نیست شو جستجوی یار خود گر عاشقی غیر سبکی تا توانی با همه خلق خدا</p>	<p>و اگر اندر ایدل بحق در هر امر جمعی پیش را نیستی باشد نهر انسان عاشق کیش را بروست میدار و خدا چون در خیزندیش را</p>
--	---

چون دل درویش فریاد کرد بهست مرآت خدا در دمل را در اوئی به جرات مرستی	گر خدا خواهی بهست آوردن درویش را جز وصالتش نیست مرهم عاشق و درویش را
---	---

قطب بن در جست و جوی یار خود از جان گذر
گر خدا میبایدت اول خدا کن خویش را

ای تو عارت گرجان اول ما می پذیرد همه دردی را همیشه اش از شر آتش عشق تو بخت روم دهنه بر حجم عاشق تو دنیا و خقیق چه کنم عاقبت دهن و عاقلش گیرم	دل جهان رفت چو دریم ترا نه پذیرد غم عشق تو دور سوغت از فرق سر من تاپا نه مرا این بود و نه دنیا از میان همه کافیت خدا گر با مرد بود یا فسرودا
---	---

قطب بن ایسج نخواهد بنی او
اندرین نیست غلط اوست گوا

ساقی بیابهر خدا بکشا در میخانه را خواهم که اهل دل شوم در خوشی غافل شوم ناصح بودندم در راه از نو که من یوانم مطرب بیان نقشه بگوازمی بگو و از سبب نمود ز بانم در دهن یارست اندر سخن شد جان جانان متصل سر در نقش آنگل	تالاب نهم بر خیمه بر کعبه نهم بیانه را چون نیست الا یصل شوم بر نهم کاشانه را هرگز نصیحت کی کند کس عاشق دیوانه را واعظ بر وای تند خوب بگذا را بر این فسانه را کو خود همیشه گوید سخن که درون بگیا را اندر میان سخن اول تایا فتم جانانه را
---	--

چون قطب بن تنها شد ز فتم دریا بی غم

<p>چون قطره در دریا شدم دیدم در کیدانه را</p>	<p>دلا کبوش و برافروز شمع ایمان را مقیم بر در او باش تا رسی به مقام هر آنکه دید رخش نیک بخت هر دو جهان لوامی خویش همی خواست تا بلند کند بدان جهت که خود از چشم غیر نهیست ز خود بسیر که در زندگی نپذیردش کس</p>	<p>ز باد حادثه نشان تو شعله آنرا بدین وسیله توان یافت وصل جانا را اراده بآزمین نیست نیک بختان را بدین بهانه علم ساخت اهل عرفان را ز چشم غیر نهان کرد نیز ایشان را سزد اگر کسی از مبر او دهد جان را</p>
<p>بیا بدرگش ای قطب یون از رخ خویش باب دیده فرو شوے گرد عصیان را</p>	<p>نبود هیچکس آگه ز سر وحدت ما بدست دوست سر رشته حقیقت ما ندانست هیچ ملک نیز تاب صحبت ما که دست خیم قلم رانده در خلافت ما کسی که دشت دلش آرزو معرفت ما مباحش نیز تو هم بر سر بصورت ما</p>	<p>و میکه بود حریم وصال خلوت ما یقین زارومی سچ بگویم که آنجا بود بر م وصل در آن دم که با هم بودیم بنود رانده قلم در سعادت احدی بر اند حضرت مولی بفرش از در خویش برو حسود بد اندیش در ما پسند</p>
<p>سخن ز مرتبه خویش قطب بین کوته بدین که تا کجا رفت تیر جهت ما</p>	<p>با در خود کنیم که در دست یار ما ای باد شطره مبر چه استاوه بیا</p>	<p>از بهر در و ما چون بازرگے در کشتی با شکسته نریختیم</p>

<p>شاید که از میان بکنار آوردم را پشتم زبا محنت آیم شد و دوتا وقتیست ای صبا که بگویش بری مرا بیار عشقم و بگوام نیست التجا</p>	<p>از نا خدا امید به کلمی بریده ام از بسکه پائمال غم در گذشته ام گشتم غبار از من مسکین اثر نماند بر بخیز ای طیب ز بالین من بر</p>
<p>ای قطب من منال ز داغ جفا عشق خوشحال آنکه گشت بدین حال بتمکلا</p>	
<p>آرزو نیست بجز رزم و مصالحت جان بی تو در روزنه جنت چکنم رضوان از خودت بال و پرش ده که کند طیارانرا راه بنما بسو خود من سرگردان را شاو کن جان من غمزدۀ حیران را جان شیرین که بصد جان بد هم جانانرا</p>	<p>جز هوای تو نباشد سر بی سامان بی تو دوزخ بودم روزنه رضوان منع جانم که هوای سرگرمیت وارد کرده ام غم طواف حرم کعبه تو کششی ده سو خوشیتم که رسم در صلیت ای اجل شزده وصلم ده وار من بستان</p>
<p>قطب من در دو غم عشق کس را رزمی خون دل منجور از کس مطلب در مان را</p>	
<p>دوستی او بود بدتره ز هر اثر و با همیچکس هرگز ندیده ساعتی او را و با همیچکس او در جهان حاصل نشد ز و با هم زایشان آتشی خیزد که سوزد و با دائم اندوه دارند بجز و نیامی و با</p>	<p>دل درین دنیا چه نبوی گویند ارد با هر زمان این نوع و من هر عقد کسی اهل دنیا را بقائی نیست جز و نیامی و با ظالمان را ظلم چون بسیار شد با هر چه حاصل شان بود جوایمی چیزی دیگرند</p>

<p>طالب دنیا نذر دیک زمان واریگی این جهان چون گشت زار آخرت آمد پدید پس کین کسب کمال امر و زخم نیک کار</p>	<p>گشت وار رسته کسی کوز د جهانرا پشت پا هر چه می کارند همان گیرند کس روز جزا دست کوتاه کن چو مردان از جمیع کارها</p>
<p>قطب بین در گنج تنهایی جزا رکب دست ایشان از جمیع پیشه با بهر خدا</p>	
<p>کرد عمارت عشق و لدا برین ایمان مرا بی غم عشقش پریشان بود حال من نور رویش هر دو عالم را منور ساخته دل را بی من بخوبی بی نظیر عالم است پاک شدیم از دو عالم بسیر کوشش شست شد ز چشم و اعنم بر خون و گفتم بارها</p>	<p>سپیل دارد بعد ازین عمارت کند جان مرا کرد عشقش جمع احوال پریشان مرا دیده باید که بین شاه خوبان مرا نیست حاجت کس کند حرف جانان مرا کار زوی وصل او دار در گیان مرا تا چه آید پیش آنخو چشم گریان مرا</p>
<p>هر روز از سودای عشق قطب بین ایمان مرا باز عشق او بنوجان میدهد جان مرا</p>	
<p>بهر که بر بوده دل دیوانه مارا زین عشقش که سر از پای ندانیم آنکس که زنده است که مانعش ز ندیم پروانه بود مرغ دل من زخ او صح ما خانه خرابان سر کوی فنا نیم حیران شده در کار من بیل حیران</p>	<p>پر کرده ز می کاسه و چیمان مارا بشنو تو بیانه مستانه مارا آینه شنیده گرافان مارا شمع رخ او سوخته پروانه مارا نان هیچ کس پی نه برو خانه مارا آنکس که ندیده رخ جسانه مارا</p>

<p>رو غمناک غمناک قطب بین در بحر عشق شاید که بر بینی در یکدانه مارا</p>	
<p>مقصود تو هر آنچه بود میشود و را در پرده حجاب خودت ماند سالها از سوی او هزار اشارت بود ترا او بهره تو ماند تو ماندی از وجد بیگانگی گزار و بیا باش آشنا نائب شود بدرگه او انتخابی ما دست تو باد و او من این بنده گدا</p>	<p>طالب بیا که در دولت را بود و را حق طالب تو پیشتر ازت لیک تو یک یا بسوی دوست گزار صدق و فی شرمی بدار از کرم کردگار خویش بیگانه از خدا و بغیر آشنا شده نومیدرمان مباش که باشی گناهکار گردی اگر زورگه او نامید باز</p>
<p>باری تو قطب بین ز درش روی متباب میگوز روی صدق و ارادت خدا خدا</p>	
<p>در دست کو همیشه بود همچنان ما خالی مباد یک نفس از دور و جان ما یارب بد که خویش کنی تر زبان ما حاضر نه ز سوز دل ناتوان ما گر پی برتی نوادی آن داستان ما داند کسی که گدیش کند داستان ما</p>	<p>در کوی دوست زنده بدر دست جان ما درمان در عشق چه باشد صیال یار آندم که داپسین بود و جان طلب رسد واعظ بر که در و سر آرد حدیث تو بی اختیار جامه جان پاره میکنی مارا بغیر عشق نه ندیب نه تکت است</p>
<p>ای قطب بین مرغ از طعن حسود و دن زان رو که پی نه زده بستر نمان ما</p>	

<p>تا کرده ایم دیدہ بیدار دست و پا ہر کس کس اگرچہ پرد التجا بولے آن دلبری کہ کعبہ مقصود کوی است مارا ہنر بغیر غم درد عشق نیست دیوانہ ام ز عشق وجود عشق بہر ہم زا ہر قوی بشر با کے بری کہ ما</p>	<p>رسوای خاص و عام جہان گشتہ ایم ما مارا بغیر دوست کس نیست التجا خاک رہش بیدیدہ بنیاست طوطیا انیت پیشہ ام کہ شنیدی تو بار ما اندر نماز خویش بدو دارم اقتدا رندیم وحی پرست درین عالم خدا</p>
--	--

تا قطفین بودی عشق آشنا شدہ
 بیگانہ ہم ز خویش شدہ ہم آشنا

<p>لانگہاست عالم بے اختیار ما باخویشتن کسی نبردہ بکوی یا در دست درد کم علاجش بدست راہی کہ میرم نبرد عقل بے بدان بوی و فامی یار و دہد بعد عمر ما ہر کس ز درد خویش علاج طلب کنند</p>	<p>پایان رہ پدید نداد رنگار ما بے خویشی ست در رہ و اعتبار ما درمان او مگر کہ کنت رنگسار ما دیوانگیست در رہ و لدار کار ما خاری کہ سز زند بخدا از غزار ما درد آمدت مریم جان نگار ما</p>
---	--

راہی بجانے نبرد قطب دین گھر
 جز آستان یار کہ باشد حصار ما

<p>آن ساحتے کہ یار نماید رخ از نقاب اعمی ست چشم باطن تو دور نہ آن نگار مخاف صباش یکا نفس از کلف خویش</p>	<p>دلہاے عاشقان ہمہ افتد در خطہ آراب ظاہر بود بیدیدہ بنیا چہ آفتاب نفس ابواح کیم تو روح ابو تراب</p>
--	--

<p>روح تو میر دو بسو در کامیاب یارب بود کہ خانہ ہستی بود خراب اقتادہ اندچو مار قیبان بریچ و تاب</p>	<p>نفس تو میل جانب افضل کست در دم دلبر جو گنج جاسے بویرانہ میکند پیوند گشت رشتہ جانم نزلنا و</p>
<p>باقطبت بین نمازیں پر وہ روحی لیش شاید کہ یک نظر فگند بر تو سجیاب</p>	
<p>تا کی کستم ز محنت ایام انقلاب شاید ز عمر خویش بگیرم وحی حساب بیدار ساز سخت جوان مرا ز خواب مایخبر خویش و جهان پر از آفتاب زان پیشتر کہ ملک وجودم شود خراب میںد جمال یا خود آن بختہ سجیاب</p>	<p>ساتی بیا و جام مرا پر کن از شراب از ہستی وجود خودم دار بان دسے دو خواہ غفلت ست ہر آنکس کہ مست نیست افسوس ز آنکہ عمر بدین ضایعی گذشت آباد ساز ملک دلم راز معرفت ہر کس کہ از شراب فنا جرئہ چشید</p>
<p>ز نگار تیرگی ز دل خویش دور کن اسی قطب بین کہ یار نماید رخ از نقاب</p>	
<p>از خودت بگیریز با بینی جمال سجیاب خانہ ہستی خود ہر کس کہ عیاس ز خراب چند بینی عکس روی خویش ما در چاہ آب دیدہ تو کور و عالم را گرفتہ آفتاب ز آنکہ بر عمر اعتمادی نیست مانند جناب تا کی اسی بخبر چون مردگان باشی سخاب</p>	<p>کہم میخوای بر اندازد نگار از رخ نقاب گنج نہمان را بہ بیند آشکارا بیکمان سر بہ بالا کن بر بین بر آسمان حورشید را حیف کہ خود این چنین غافل شدی امی بخبر عمر خود ضائع مکن فرصت عنینت ہیشمار سر بر آرز خواب غفلت حق شناسی پیشہ کن</p>

<p>عمر خود ضائع مکن ای قطب و چون بر آستان آنچه رفته باز ناید آنچه مانده کس شتاب</p>	
<p>ای پر تو جمال تو بهتر از آفتاب روشن شود چو روز شب تا عاشقان ساقی شود و حریف می خویش کن مرا شد کامران عشرت دنیا و آخرت عمریت که فراق تو بیاگر گشته بکیم شوق ندای روزگست است بخاطر</p>	<p>خوشید ز صطراب تو باشد در صطراب گز از جمال خویش بر افتد ترانقاب تا به نقل مجلس تو جان کنم کباب صاحب دلی که شد ز صیال تو که میاب بنامی رومی با من منجسته سبحاب که ز تو ندای آید و از من بلی جواب</p>
<p>گنجیت ابد نهفته در درون طلسم تو ای قطب دین تو ز روز طلسمت کین خراب</p>	
<p>بیخود از باد و یارم امشب مستم از جام می وحدت او بیان آمده آن جان جهان آفتاب رخ او تابانست بهر نظاره رخساره او بمیان رفته دوئی من و ما</p>	<p>نمیت آرام و قرارم امشب لیک فلان ز خمارم امشب من مسکین بکنارم امشب روزی باشد شب تارم امشب دل خود آئینه دارم امشب نیست از خود سرو کارم امشب</p>
<p>قطب دین حسرت این دارم بوس که چنان شکر گذارم امشب</p>	
<p>ای دل از عاشقی شفا طلب</p>	<p>در و میکش ز کس دورم طلب</p>

<p>مثل بابی بصر ضیا مطلب از خدا هیچ جز خدا مطلب راه میر و ولیک پا مطلب سیر با سیکن و هو مطلب خویش را از خدا جدا مطلب</p>	<p>مطلب رنگ و بوی در ره عشق ایسچ چیزی طلب کن ز خدا تیز رو باش در ره تحقیق در هوای وصال آن دلبر چون شدی فانی حقیقت او</p>
<p>قطب بین حس قلب خود زر کن عشق چون هست کیمیا مطلب</p>	
<p>از بی نشان نشان رہ بی نشان طلب اسرار آن زبان ز کسی نیز آن طلب کشتی خویش شکن و در بحر جان طلب گر چه بر آسمان ست تو در دل زمین طلب آنجا که کس گمان نبرد میکان طلب بر چند پیش میطلبی پیش زبان طلب</p>	<p>ای دل حدیث عشق ز کم گشتگان طلب اسرار عشق چون بزبان در گو بود آن گوهری که نیست بر گنجینه شہان مهری که هر دو بگون از رو شنی بید چون با کسیت او که کس آنجا گمان نبرد چون خوبی و لطافت او بی نہایت</p>
<p>بجز بی از قطب بین مطلب غیر در عشق بر جز نیست با من در پیش آن طلب</p>	
<p>وز پر تو جہاں تو باشد در غم طرب محرور از وصال تو در پرودہ حجاب بی نور وحدت تو مہمہ شد و خراب بر جز غیرت نمودیت چو آن</p>	<p>آنی کہ ذرہ ایست تو تو را آفتاب دارند ز زندگی ز تو خلقان ماندہ اند نیاض و نوبخش جہانی و بر جہت ذات جنابت کہ باشد علی الدرہ</p>

هزاره که نیت راه تو نبود در و صواب	دارند خلق رومی بهزادی لیک
کز بر چه غیرتست نمایم اجتناب	مارا بسوی خویش تو خود در بر کن

امروز هر که دور شد ای قطب بن آرز
فرداشه و آتش حسرت دلش کباب

دایم از آتش سودای محمش سینه کباب	سنگه از درد غم عشق شدم در وقت کباب
نوا نسیم که کنم رومی دل اندر محراب	رومی خویش از کرم وقت بهزادی پیش
که بود شریک و وصلش رسد از بهر باب	چون گدایان من از آن برود با گدایم
سفر عالم معنی کن راه را ساریاب	مرد از هزاره بهززه که نشد بهیشتاب
نخاسته و بر آواز صیحه ت ناله از خراب	عشقی عاشق صاوق بود کس که نشود
چون مجلس به با جهان در سر کباب	ای بسا کس که فرو رفت بگرداب

باید رفت چو از زبان قطب بن
غم مخورگر بر دملک بهمازیلاب

لذت شربت دیدار چشم دیدم شب	شکر قند که رخ یار دیدم شب
گر چه در دیده اغیار دیدم شب	قطره و شش فانی مطلق شادم در دریا
کز وصالش گل خجیا برچیدم شب	چو روم وقت سحر و طلب گل جبین
چونکه او آمده از خویش دیدم شب	مردم دیده ندارد خلل از بینائی
طاقت آوردم و آن بار کشیدم شب	یار و محلس که ملایک تواند کشید
داده ام جان وصالش سخر دیدم شب	هر که ترسان بود از جان نرسد در و شب

قطب بن فانی عاشق شو اگر بر دیر کباب

گشته ام فانی و بایار رسیدم مشب

باید طمع بریدنت از کل کائنات
تا دل شود چو آئینه صاف از تعلقات
فریاد ما و هوکت را از بصر باقیات
شاید که بهره ببری از تجلیات
تو سپهر اشوی تو بیک شمع آفتاب
پیرست رهبر تو که فدای ترقیات
این نکته در طرف تو سپهر از اجبات

دانی که محبت در ره عشوق مشکات
باید که دل یکی بودت یار چون کمیت
عاشق که نیر جام خورشید از کف صیب
میکوش ساکنان در میا سامی نقطه
بمرت بلبل در آرزو که غنای جمال دوست
کس نمیخشد که در ره روان سبب دلیل
پیرست نقطه آرزو در کار گرد او

ای قطب بین آن تو گوی که بر سبکین خورشید

ای سید بازمی در منزل خود خورشید خورشید

باید جوشش زبان او خورشید است
گواه پیدا باشد و گواهی محبت است
گواه جمله کار او شوریدگی است
که چو مهر بر باشد و گواهی محبت است
اینقدر بر دل ترا ز کار خست
بایدش در زیر بار مهر خست

هر که او را در آن محبت است
گواه با او ناز باشد که نیاز
ماند هوس میکند در شوق
که فرج افزیش گواهی طلال
بر تو اندر او محبت که گرفت
هر که ز او دور دورست تا ابد

قطب بین جان را تا ریا کن

ترا آنکه کار عاشقان او محبت

بشناخت ترا آنکه ز تو یافت بدایت

ای سهرتوزر سینه ای باب در اوت

<p>هر چیز که گویم به ازانی ز لطافت هرگز نه چشید چاشنی لذت طاعت هرگز رخ پاک تو نه بیند ز کثافت بیند رخت آنرا که بود عین بصارت قانع نشوم از تو به تعریف و حکایت هرگز نه رسانند بدایت بنهایت عاشق نبود کونه کشد بار طاعت</p>	<p>آنی که ترا مثل و مثل نیست به علم بی رومی تو تا سجده کند زاهد جوین هرگز ز غبار آینه اش پاک نسازد رخسار تو از دیده ناهل نهانست خواهم که رخ خوب تو بس پرده برینم صد سال اگر وصف جمال تو کند کس گشتم بدین تیر طاعت بره عشق</p>
---	---

چون قطب بین هر کس که کشد باز غمت
دائم که تواند که کشد بار امانت

<p>هرگز جانفش که بی جانان بود ز نار آرد و مبدم در کوی جانان جانفشانی کار آرد گوهر گفتار در گوش می از هر آرد من خدا میخوانم و مقصود من دیدار آرد عاشقان را چون فتوح روح داد کل کار آرد عاشقان را لذت عمر از گل رخسار آرد</p>	<p>بیدلی که ز عشق بانی بخود میا کار آرد هر که بیکه داد جانفش شد بجان آن آشنا هر که در دریای معنی غرق گرد و بیکان مقصد زاهد بهشت و سایه طوبی بود در نماز عشق زکرا و قرأت باشم لذت هر مرغ از وصل گل باشد لیک</p>
--	---

گرچه ترسار است یک ز نار خردت بر میا
قطب بین را بر میان هتر از ز نار آرد

<p>کز من بیچاره دل را و لبم در دیده است کور بادا دیده ام گردیگر یاد دیده است</p>	<p>بخودی دائم از ان کار من شور دیده است تا تو منزل کرده امی نازنین دیده است</p>
---	--

<p>ہر کہ وہ عمل شد تو از خوشستون بہر برہ است با مجھو آری ہر گونہ میان گزیدہ است بر سر کوی تو ہر کس یک نفس گزیدہ است ہر کہ اورا چو تو زیبائی درون دیدہ است</p>	<p>تا کسی از خود تیرے کہ شود وصل تیر در متاع برود عالم گمراہ روی ناز کی بطوف خانہ کعب برآسکند کی تواند دیدہ اندازد ہروی دیگر</p>
--	---

نیت در وہ پای کہ چون قطب زمین کوی
 او چو را خود را تمام از وی چنان دیدہ است

<p>کیت از تیر غم عشق کہ حال انگار نیت زانکہ ہر ناشستہ روی لائق دیدار نیت تا ابد ہوش باشد نطفہ ہر شاز نیت زانکہ ہر کس در حرمش محرم امر نیت کا آدمی ہر ایچ بچری بدتر از چند نیت ہر کہ اورا در فل شب دیدہ بیدار نیت</p>	<p>نیت یکدل در جہان کج طالب دیدار نیت دیدہ بیدار باید دیدن روی ترا در ازل ہرگز نمی عشقت چشیدہ قطرہ در رہ فقر و فنا باید ز خود وارستہ پردہ پندار دور انگن ز سر گر طالبی دور ماند از سر کوی تو محروم از وصال</p>
---	---

قطب بین بیدار کن از خواجہ غفلت چشم چو نیت
 زانکہ ہر کس حرم خلوت سرای نیت

<p>من ترک دل گرفتہ دل ترک جان گرفت چون عند لیب بازوستان انان گرفت دل از بہشت و جہنم بر توان گرفت بگذاشت سوڈ مایہ خود بر زبان گرفت خود را ز جہت جوی تو در لامکان گرفت</p>	<p>عشق آمد و عنان دل ناتوان گرفت گویا کہ روح پر تو سے از روی یار دید ہر کہ کہ یار جلوہ کند در حرم دل آنرا کہ غیر کہ تو سودا می دیگرست پرواز کرد طائر روح ز نہ فلک</p>
--	---

چیت را که سپر کردنش از ز تو نبرد / در لامکان نیافت ترا در ازان گرفت

غنائی چو گشت قطب بین از خویش آری
اندر دل و زهر دو جهانش عنان گرفت

ولا بکاش می خشم خود که بینی سر جو جانانت
ز درد عاشقی دانم که شرگان اشک عیار
طلسم خویش بشکن گنج معنی را اگر نه ای
تو آن شخصی که در روزان فل قالی بلی گفتی
همه عالم گردیده بر تو انوار اوقات تو
ز آب دیدار از رویت ز پوشه گرچه بر ما

تجیق و یقین از آنی که همان کسیت حاجت
غنائی درد شو کاخر شود مهر در دست
که دائم در طلسم است حقا گنج نهانست
بیا بر در گش رویه کجا شد بر عهد و پیمانست
و بی تو غافل از وی چون بود نور عرفانست
بر کاش شفیع نیست بر آ چشم گردانست

تو ز من بگریه بر آن ناکامی سجده گشت
پشیمان از آن که ز شوکه بود و بر بدن جانت

آنرا که در عشق نباشد کی اوست
تا چشم و کانی دیش از وصل خیر است
زیرا که اهل در در مقبول عالم است
و با هم بر دو غمچه اندوه و مهر است
اندر هر یک و سگ دلارام محرم است
هر که گمان خجرت تو در حال بود و دست

و از شکست پسته عشاق قطب بین
هر کس از خود بر مید بدلد ار محرم است

<p>ما را بجز از دیدن رویت هوس نیست در بادیه عشق تو چند آنکه دیدیم در عشق تو از سخنه کسان میم در بندم و اوم بهره ای با دشته حسن که جز تو جان میکنم ایشار سگان تو کمن رو خوش خلوت خاصی که معشوق خوری می</p>	<p>فوز تو بجز از دیدن تو ملتسی نیست از دور و ز نزدیک صدای جرمی نیست ما را از غم عشق تو پروای کسی نیست در بادیه عشق تو فریاد رسی نیست چون بهتر ازین سخن مراد ستری نیست کانه اثر از محبت و از عسلی نیست</p>
--	--

در قطب بین از دیده دلنگ نظر کن
 شد غرقه بجز کرم او و کسی نیست

<p>مرا که وصل تو نایب است چیست هزار جان گزافی فدا کند برت از آن زرد تو یاد و بنیاد زور هزار سال اگر در صفت تو که تم کلار هزار بار بگوئی تو مرده ام که پیش مرا شوق تو کی یاد آیم ایمان بپرده خاکی نمایند گلزاران آن بخاطرش زسد آرزوی چیز دیگر کسیکه جانش هزار و هجرت جانان</p>	<p>خیان وصل تو به از جهان نبوت است کسی که وصل تو ببیند منور است که در وقت عشق تو بنور است از آنچه صفت کنم در هزاره عید است پیش رویه جانان چه بران است فنامی وصل ترا کی فراق ایست که زخم غم عشق تو شوش در جات کسی که بجز تو کی را بصدق جویست چه مرده ایست که در احیات و ربوات</p>
---	--

فنا می عشق شده قطب بین زیندگار
 که از کدورت هستی جدا از جانان است

بر سر کوی فصاحت بر که او در پیش نیست که محفل خوابی ترس از نیش ز نورانی سپهر هر که دست از جهان بسته دور مانده از جوی هر که از بول نباشد زشم تم عتق او کافر بدگیش باشد زانده روز ازل دل درین نیامی بندی درت خیال	واقف از گنج نهالی خدای خویش نیست زانکه نبود هیچ نوشی کز نی اویش نیست حیض آید از کسی که عاقبت اندیش نیست مرهم وصلی نبیند چون دل در پیش نیست هر که از عشق دلدارم حقیقی گش نیست پیش اهل دل جهان در هم و خیالی پیش نیست
---	--

قطب بین در راه کبرگ را آباد باش
 اکیست بر گوتاکه راه برگش اندر پیش نیست

کسی که وید روی خوبت ای دوست بغیرش که می آرام گیرد هر که در خواب و تاجار به نمری بسته دیان ساعت که جانم عشق نیست کسی که خدمت پیری نکرده در زخمی کوندارد میوه خوب	جدا گردید مثل مغز از پوست که از روز نخستین باویش نه است که آن خلوت کسری حضرت دوست نه از دشمن اثر بود نه از دوست به پوشش گرگی باشد که بی پوست یقین میدان که بی پویند خود او
--	---

مها تن ای قطب بین از مرگی غافل
 که عمر ماروان چون آب در جوست

عشق آمد تیغ تیز در دست سیمرغ هوای لامکان است پادوی روی ننگان راه است	بر هر که زدش ز خویش است پروازده بندی از پست مرهم ز ریش اهل در دست
--	---

<p>بازار چه خیال به شکست از نیک و بد زمانه دارست تیری که ربا کنند زاروست</p>	<p>هر جا که می مقام خود ساخت ببر بر که فگند سایه خویش سراسر است رود قباچه تو سین</p>
<p>خود آمد و گشت قطب دین را در آنگاه بجای جانفش نشست</p>	
<p>چشم بر باشته روی لالو و دیدار در دل شب غیر چشم اهل دل میدارست ز آنکه بر بیدار دودن از عشق بر خور دست کجا در شهوار در هر کج و دیار ز آنکه مرد عشق را با عقل و دانش کارست هر کسی قربان نیاورد کند جان تجارت</p>	<p>هر کسی را در حرم وصل جانان نکارست نخستگان خواب غفلت در دل شب مرده اند اهل دمی باید از دنیا می دودن دارست گوهر سراسر اگر خواهی طلب در بحر عشق این روز زمان جانناز است نه راه نیلست جلوه های یار را عاشق مدهد بر جان</p>
<p>در سر هر کس هوای او بدل صد آرزوست قطب بین اجز هوای کوی آن دلدار است</p>	
<p>دانم که درین هیچ کسی را نیست افسانه من نیست که در انجمن نیست در کشتن من حاجت دار و نیست مقتول مرا حاجت گور و کفن نیست عشاق و اجز هر کوشش و طمئین نیست این شخص که بینی تو بجز هر چه نیست</p>	<p>چون گلچ من هیچ گلی در چینی نیست گویند بهرا نجنم آفانه عشق یک تار بند است از آن حلقه گیسو من کشته عشق بر زمین باز سپارد بی او نه کنم خانه بخت نه بدونج اجزای وجودم همگی دست گرفت</p>

از ما و من ای قطب من بگذر بره عشق چون نماند ره عشق و را ما و منی نیست	
بر قدر هر که طلعت عشق آمدت راست سیم رخ عشق بر سر هر کس که سایه کرد ناخودمست عقل خنجر سیرای عشق هر جانزول کرد روی بادشاه عشق ای آنکه طوبی کعبه مقصودت آرزوست پرواز کن بجالم لامنتهای عشق از نه فلک بمرتبه جانتو برتر است	در ملک هر دو کون تحقیق بادشاهت بی ساقیت سایه او سایه خداست عشقست آنکه عقل و خرد هر از جداست آورد او بفضل الهی که از بهر است و نبال عشق بود که ترا عشق رهنماست بر خاک تیره منزلت از کمالی است نشین درین سر که آن جا تو بنماست
تا قطب من بر راه طلب پانمانده است بی درد عشق نیست زبانی خدا گو است	
شیرین سخنم را که سخن از بهر من است چون مشک خنق بومی دهد هر که بویید بی همت او بلوی عشق بیاس آن گوهر نایاب که خلقه طلبیدش عاشق شود و بنگر که برود کرده آرزوست غسال محبوب آب و کفن بهر شهید است اودشته عشق ست نخواهد کفن از کس	باشنو سخنش را که حدیثش سخن است بر شاخ دل هر که گلگه از چین است رو خادمت او کن که غم عشق من است دریست گرانمایه درد آنچمن است آن یوسف گلپره که در پیر من است کوشسته سخاکت که آلوده تن است بگذار که آن خرقة خونین کفن است
زاهد تو چه برسی وطن قطب من از تو	

<p>جانی کہ کسی پے نبرد آن وطن است</p>	
<p>بی جوابی سر کو تو سہمی نیست کہ نیست هیچ جانیت کہ از ذات تو آمار نیست ہمہ صاحب نظران از تو نظر یافته اند سبز بالان زمین سوی تو سپوار کنند ندید دل کہ گم تر غم عشقش فاش سوخت اجزاء وجودم بگی ز آتش عشق</p>	<p>سوختہ ز آتش عشقت جگر نیست کہ نیست از تو در دنیا و عقبی اثری نیست کہ نیست فطرت جان صاحب نظر نیست کہ نیست جذبہ عشق تو در بال مری نیست کہ نیست در نہ در ملک دلم زونجری نیست کہ نیست در ہمہ بجز و برش زو شتری نیست کہ نیست</p>
<p>قطب بن روی تمہر گوشہ از آن آورد کہ بروی تو زہر گوشہ درمی نیست کہ نیست</p>	
<p>از آن روزی کہ جانان بہر است یقین شدہ آنکہ روزی خواہش دید دو کس خواہد گیران حاکم شرع گدای کوی او تا گشتم از جان متاعی را کہ کس قیمت انداند نباید شد بجالم فارغ از مرگ</p>	<p>ہما سے اوج عزت بر سر است یہ قدرت کہ عشقش رہبر است گواہ عشق مرگان تراست فلک از روی غبت چاکر است ز کلی آفرینش گوہر است کہ زیر خاک آخر بستر است</p>
<p>مردای قطب بن ہر جا بہ ہرزہ تو مقصودی کہ میجویی برماست</p>	
<p>مسی دارم کہ اندر آسمان نیست نشان ہر دو عالم باشد از وی</p>	<p>ہمہ او باشد و او در میان نیست ولی در ہر دو عالم زونشان نیست</p>

<p>ہمہ گلماہ بہستان روش گفنتہ بیان سازندگر و صفش نہ ازلان کمن بہا بیچ چیز ہی نسبت او چو ہر دم میکنت بد بدل تجلی</p>	<p>کلی چون او دلی در بوستان نیست ہنوز از صد نہ ازلان یک بیان نیست کہ ہر خیزی از ولایت او ازلان نیست مرا از مرگ خود یکدم زیاں نیست</p>
<p>منال امی قطب دین از دادن جان کہ وصلش ہیچ کس را رایگان نیست</p>	
<p>آن گوہر نایاب کہ در کون مکان نیست خواہم کہ حدیثی کمن از وصف جانش باشد بمیان تنغ کسی را کہ کشد کس آن بارگروانی کہ ملک تاب نیاورد نسبت نتواند کہ بجز ہی کندش کس آکس کہ شود کشتنغ عم عشقش</p>	<p>یار نیست کہ جانش بجز از خلوت جان نیست آتا چہ کمن مصلحت وقت در آن نیست ماکشہ آئیم کہ تمنغش بمیان نیست جز جو صدمہ ماوگر ہی حاصل آن نیست زانروی کہ خیزی چو روی اندر دو جهان نیست اورا بجز اوج سعادت بہ ازلان نیست</p>
<p>امی قطب دین از درد عم عشق چہ تانی چون ہیچ کس را بہ ازلین حاجت جان نیست</p>	
<p>ز یاد و نیاز نباشد نماز چہیت امی بجز ز خویش گذر تارسی جوہر ناقابل ہی بروی تو زان بہت اندر بیرون پرودہ مصلحت خویش را گذار ہر دم فلک سجیلہ گری با زنی کند</p>	<p>فناخ ز درد عشق چہ داند نیاز چہیت شہامی تار طاعت دور و دراز چہیت ور قابل ہی بروی تو این ہنوز از چہیت تا زیر پرودہ مصلحت بی نیاز چہیت تا با ز حیلہ فلک حیلہ ساز چہیت</p>

<p>بگر با محبت آن عشق با رحمت محمود را پس که عشق ایاز رحمت از شمع باز پس که سوز و گلزار رحمت اورا بد و شمار یکی امتیاز رحمت</p>	<p>آنما ز شفی ز خدا دانم از عباد عشق خدا به بندگرت نیست پذیر پر دانه عاشقت که سوز و پیش شمع چنان قطره کبر غرقه بحر جدال گشت</p>
--	--

جانیکه هست کعبه مقصود قطب دین
 حجاج را مشقت راه حجاز رحمت

<p>آنکے اصل صاف کہ پاکیزہ دور از بوس است کہ درین راه ز بر صاحب دل تمست میرند در بحر وجودم در ناسفته بست وانکہ اولائق دیدار بود بیج گشت ہر کجا در پی مندار خودش بود لبو است ہر کہ مشغول درین رہ بصدای جبر است</p>	<p>بیخ دانی کہ فروں ترجمہ اول از کعبہ بست دست در دہن ہر صاحب دل ہرزوہ ہم ز حتم نیست کہ گویم سزوی سخن بنور در دو جان لائق دیدارش کس عنکبوتیست کہ بر روی خودش پرده تنند ز تو اند کہ کند قطع بیابان دعال</p>
---	--

قطب دین را رہ وصل تو از ان گشت قریب
 کہ درین باویہ اورا چو تو فریاد بست

<p>آنکہ بنید روی یار از چشم دید و دیگر است آنکہ رفتہ کشتہ عشقش شہید و دیگر است آنکہ گذشت از مراد خود مرید و دیگر است ایک بکس جان دہا اورا خرید و دیگر است ہر کہ وصل شد بجانان با نیر و دیگر است</p>	<p>در دم تیغ فنا ہر دم شہید و دیگر است کہ چہ از دنیا شہیدان رفتہ اند بسیار لیک پیش پران طریقت گر چہ پس باشد مرید گر چہ میگویند برکت و خیریت و خیر است تو گوی و جہان یک با نیریدی بود پس</p>
---	---

برای هر که به بینی تو عکساری است هنر و روان به نه بنال کار خویش مرا بدان خوشم که من از دست ساتی باقی	مرا بعیر غم عشق عکساری نیست بغیر فکره و لالام خویش کاری نیست شراب میخورم و در سرم خار می نیست
--	---

مدار قطب بین از زلال دهر چشم وفا
که غم و شرط و خار بود مدار می نیست

دیدم نیست که اوروی تا با من است پرده بر مردک دیده اعمی باشد نمواند که کند سوی حریت پرواز در بن صاحب دل در غم عشق تو نیست تا بل می نیست که عشق تو ندارد در دل عاقلان بر سر کوی تو وطن ساخته اند	عاشقی نیست که در کوی تو باش من است پرده و رتبه به پیش رخ تو حاصل نیست هر که از مرغ دل از تیغ غم تیغ نیست هر که از انیت غم عشق تو صاحب دل است هر که عشق تو ندارد در بنجد تا بل نیست هر که دور از سر کوی تو بود و ما حاصل نیست
---	---

غافل از دوست مشو قطب بین گن اهل دل
را نکه از دوست دی اهل دل می غافل نیست

کسی که عاشق دیدار خوش لقاب می نیست چرا از نیک و بد در هر شیوه می نمکین در آید اریچه عروس جهان بعقد کسان به و هوسه در آندش از عذاب حشر هر که کسب کمال آدمی نازنی مال از دوست روی مگردان بهر کجا باشی	بدانکه در دل او زده صفای نیست بعشق کوش که این دهر را بقای نیست ولی بهیچکسش یک نفس بقای نیست ز در و عشق هر آنرا که به و هوسای نیست جز این ز آمدنت هیچ مدعای نیست که خانی از اثر دوست بهیچ جانی نیست
--	---

<p>بهر چه قطب دین کس متبلا شود جو متبلا می خودش هیچ متبلا می نیست</p>	<p>در این بغیر غم عشق و دلگشایی نیست ترا چنین که در لیلیش کنی در دانی نیست بدان جهت که به از عشق در نهانی نیست کمند عشق مرا بسته است در پائی نیست که بهتر از غم عشقش مراد معانی نیست مرا هیچ کسی دیگر التجائی نیست</p>	<p>بکوی عشق کسی را که آشنائی نیست دلیل عشق بود در ره خدا بنج را پرست عشق ده از عاشقی عنان دل است اسیر عشقم دور کوی عشق افتاده و عاکنم طلبم از خدا غم عشقش مراد من چو ز عشق خدای حاصل شد</p>
<p>فنامی عشق خدا گشته است قطب دین بدان خدای که جز او در خدائی نیست</p>		
<p>ای من خدای همت آن کاشنایم است از کوی تو بجانب دیگر نه رود کرده به پیش تیر بلا سین پر اسپر کی فوق خود بملک جهان آورد فرود قطع نظر ز ذوق همه چیز کرده است هر که شهید ز خنجر عشق تو میشود</p>	<p>در کوی عشق گشته کتبع فنامی است جان داده و منور ز جهان متبلا می است گوید منور شکر که تیر بلایم است فاز غم ز ملک هر دو جهان چون گدایم است مشتاق ذوق نور رخ دلگشایم است کی می رود که ز ندگیش از بقایم است</p>	
<p>صد شکر بر زبان جهان قطب من کند کور اسطی الدوام رنما در نهانی است</p>		
<p>آنجا که آنفالقای محترت</p>	<p>خورشید زره ز صیای محترت</p>	

<p>خوب با عصای خموش عصای محمدت روز زبانش در دستانای محمدت روز جزا پناه لوی محمدت مستوجب عطای خدای محمدت کار یاکه میکند بر رضای محمدت</p>	<p>موسی که معجزات وی اندر عصای روح الامین صدر نشین بر اعلی الدوام از گری زبانه خورشید آتشین آن بود منی که مرد بشیر عرشین راضی بود خدای از آن بنده که او</p>
--	---

اگر روز ازل دیده هر آنکه چو قطب دین
 او را در دیده برکت پای محمدت

<p>روز قیامت او بخداوندگار نیست آنرا که در دعوت دمای بکار نیست روز حساب صف نادان کار نیست او را درون خلوت هر آرزو با نیست عمر غمزه زانکه کسی را دو با نیست زود در میان اهل دلال اعتبار نیست</p>	<p>آنرا که در عشق خداوندگار نیست وصلش دوی در دمل عاشقان بود هر کس که در عشق ندارد زندگی پر کس نگر و قطع بیایان صل یار پیش از اجل کدوش غنیمت شمار دل در جهان مبنده که زالیست بی وفا</p>
--	---

طون حرم کعبه مقصود کی کند
 هر کس چو قطب دین بجهان دار نیست

<p>شادی هر دو جهان در دل است که ز ازل تخم غمش در گل است عشق او حل همه مشکل است شامل حال دل مقبل است</p>	<p>تا سر کوی غمش منزل است این زمان کی شده پیدانم او گو چه کس را برش شکلات است نمایبانه نظر آن دلبر</p>
--	---

<p>در حقیقت بنگی داخل ماست حاملش حوصله کامل است</p>	<p>هر چه هست از همه ذرات در کون آن امانت که ملک تاب نداشت</p>
<p>قطب بین دیده گشت آسبینه گنج مقصود که اندر دل ماست</p>	
<p>پس هر که نیاز نباشد نماز نیست کلین در بروی مردم بیدار نیست هر که مشال شمع بسوزد و گداز نیست عشقش نیاز میطلبد مرد نماز نیست مهر و مهربم وصل بود اهل نماز نیست بر خویش بر که فضل نهد عشق با نیست</p>	<p>نزد خدا چو تحفه به از نیاز نیست در جستجوی دلبر خود در در پیش کن از غل و غش بیان قلب تیره است تو نماز کی برود که زهر اهل درد عشق منع دل کسی که بود پای بست خویش هر کس بفضل میرسد از فضل عشق او</p>
<p>ای قطب بین نیاز درین راه پیش کن زیرا که قرب حضرت حق از نماز نیست</p>	
<p>چرا که نعمت احسان او بر این است کسی که بجز خوشنشین بریزد چینی است چرا که منزل جانان هر چه جانی است که کعبه حرمش در سر بیابان است نیافت آنکه بجنبید و پادشاه است که راه حق طلبی شیوه نماز نیست</p>	<p>مگو که حال من از نفسی بر این است هزار خرمین گندم بنیم جو بخرد محبت همه بیرون کن از سر این جان مگو که راه حقیقت در از در باری است هر آنکه یافت درین راه کامل نماند اگر براه حق بود محنت حق در</p>
<p>بگوی دوست تو خود را ناس قطب‌العین</p>	

شناخت ہر کہ خوش از اہل عرفانست

<p>کو باد آ آنکہ اورا چشم دل سوئی تو نیست بہ یکس را خلق و عواما نذ چون می تو نیست نیست گل از رنگ میت مشک ابوی تو نیست ہر کہ اور دین و دنیا خانہ پہلوئی تو نیست رنگی شب اولی بوی چو کیسوی تو نیست چون کسی اور دو عالم تاب چو می تو نیست ہر کہ اورا بروی خویش از جوئی تو نیست عاشقان مست را غیر از ہمایا ہوئی تو نیست ہر چ طاقی در جہان چون طاق ابروی تو در چمن سروی بسان قدر و لجوی تو نیست</p>	<p>یا محمد مر و مہ را نور چون دئی تو نیست یا محمد حق بقرآن خواندہ ات خلق عظیم یا محمد چون گلت از رنگ و بو از نور است یا محمد خانہ دنیا و دین باوش خراب یا محمد وصف کیسوی تو و اللیل آمدہ یا محمد با تو دست اندر مگر کس چون کند یا محمد در دو عالم ترہ و ناشستہ دست یا محمد بہ چیزی ہر کسی در ما و ہوست یا محمد طاقسای دہر کہ طاق آمدہ یا محمد سو قدرت آب حیوان خوردہ است</p>
---	---

یا محمد ہر کسی را کوبہ جامی دیگرست
 قطب دین را کوبہ مقصود جز کوی تو نیست

<p>ہر چ چیزش بجز خسارت نیست جنت مت و در اطہارت نیست ہر چ کس قابل اشارت نیست کاین جہان لائق عمارت نیست لیکن اندیشہ شکار ت نیست چون ترا عزم آن تجارت نیست</p>	<p>ہر کہ را دیدہ بصارت نیست و آنکہ اورا خدای خود دورست در حریم وصال خرب عاشق شہر دل کن عمارت ای خواجہ شاہ بازی نشستہ بزوست سفر ملک دل کن ای غافل</p>
--	---

<p>قطب دین خویش نصیحت کن کہ درین رو بہ غییر کارت نیست</p>	
<p>مقصود و دو عالمش یکا م است بی تو نفس از زند حرام است و اصل شدہ کار او تمام است و استغیش علی الدوام است در مذہب اہل عشق خام است ز ان روی کہ رحمت تو عام است</p>	<p>مرغ دل ہر کہ با تو رام است بہر کہ حلال شد وصال چون قطرہ بہ بحر ہر کہ گم شد ہر عاشق مست کو ترا دید بہر کہ تافت شمع و صلت تو مید ز رحمت تو کس نیست</p>
<p>در میکدہ با حرفین ساقی زندیت کہ قطب و غیش نام است</p>	
<p>مرغ دلم ہمیشہ دران دام مبتلاست کہ بوصول دوست کار و دو عالم بیدار است چون قبلہ گاہ قصد مقصود از خداست کار رقیب فتنہ و آشوب ماجراست ہرگز حقیقتش نفسی کی ز ما جداست از جانب تو اینمہ دوری بگو چراست</p>	<p>ز بخیر زلف یار کہ دارم بلای است ما را ز بخت خویش شکایت نمید وقت نماز دل سو محراب کہ شود ما را طلب تقای عبت است در جہان چشم ولت کشامی کہ بینی جمال دوست نزد کیت ز وصل و دیدت آن نکا</p>
<p>دل قطب بین بغیر خدا نہ کسی مہند در دل ہر آنچہ میگذرد حضرتش گو است</p>	
<p>در دل شب نغمت دیدہ گریانش نیست</p>	<p>ہر کہ از دوق رخ خوب تو در جانش نیست</p>

بر که او چاشنی شربت و صلیت بخشید راهها را همه پایان بود ایست پدید آسکار است همه درو علاءش پدید من نه تنها شدم آشفته ز نفس حجابان یارب از زندگی خویش چه حاصل اورا	همچو شیطان لعین لذت ریانش نیست جز زره باوید عشق که پایانش نیست درو پنهانی عشق است که در ریانش نیست کیست کاشفته آن زلفش پریشان نیست هر که با آرزوی دیدن جهانانش نیست
--	---

نه همین قطب پیرو الزور ز کوشش ناکند
کیست که در درونم عشق و می خفا نشیند

آنگاه که دیدم شان بحال حبیب دست بے دولت آنکه بغیرے گرفته فو بے او حیرم روضه رضوان بود یقین سالک که دار بر نفسی از خود می خویش ناظر مبرومی دوست شنیدنا عالم است گویند جان نگار بست سراج می برد ما از آن تو طعنه بر ندی عاشقی غیر از آن آن کس است که مجنون عشق است	ایند دیده که ازین دیده چه دست خوشحال آنکه روی دلش حجاب است بے او بهشت گلخن و حریرش چه دست باشد نوید آنکه بقا از دست چه دست و آنرا که نیست بهر از زمین او گند است ما را جز این آرزو نه باشد با کس دست ما از برای عشقم و عشق از بر روی ما است دیوانه باشد آنکه از یک نفس چه دست
---	--

گفتی غیر روی تو ره راست قطب است
بیدر در راه است که پایان آن صفا است

هر که او در راه وحدت از جهان آن سرود رو بسوی کعبه مقصود بر گزیند که برود	در راه ویران نیاید چون اهل درو نیست هر که از دلان مردی بر عینش گردو نیست
---	---

عاشق صادق نباشد مگر نگارش زرد است ز آنکه در کوشش نیابد کسی کو فرو نیست هر که دست از جان نشوید در ره او فرو نیست هر که درستی گریه باشد در او فرو نیست	عاشقان را تن ضعیف زنگ زرد آمد گوید از علائق سرسبز مردل خود را بر بمحو روان از وجود خود بشوید است ای هستی خود را نشانش کن از جان دل بخواه
---	---

قطب بین در راه عشق دروید مرد را ز آنکه در باغی نباشد مگر که او را فرو نیست	
---	--

کو کسی که در دل جان عاشق دید از تو نیست نیست نایک دیره که او طالب دید از تو نیست نیست یک بنده که او بر بار از تو نیست نیست جهانی که بجان مائل خیر از تو نیست نیست یک ذره به آنکه چه او را از تو نیست عاشقی نیست بجان که گرفتار از تو نیست	ز دست یک ریل مردی هر که از کار تو نیست دیره که در موب است که من به تو نیستم بندگان از دل و جان جمله تو را طلبند همین در دل از آن روی فصل تو است فرد سوز جان به بی سر کویت در تو بچه افواج پیران به به حسن تو است
--	---

آن همین قطب بین از بهر تو جان او به سپرد کلیست که در دراز جان که خریدار تو نیست	
--	--

حرم خلوت سراسی خانه آن جانانه نیست در حریم وصل و لب حرم معیار نیست قال قلی میکند کاش بجز فسانه نیست عاشق جان باز در کوشش بجز برود نیست تا صدق قانع نگرود لائق درود نیست	بر سر کوئی فنا هر کس که او را خانه نیست هر که در راه محبت نگرود از جان خویش سر سری هر کس که در راه محبت پانند میکند صیتا دمی جان از نیازش به باز بر سر کوشش قناعت کن اگر مردی
---	---

<p>حاکم عادل خدا باشد که داد و کس هم یا دکن از روز اول از مصالح با خویش ساکاب مجذوب باشد را عشق یار را نویسه این راه دانی چیست که کردگار</p>	<p>واقف از سر باشد حاجت زیادت مقی بیار بودی آن زمانت نیامیت ره بیایان برزد آنکس که سلوکش زیادت در ره تحقیق بی او کار را بنیاد نیست</p>
--	--

قطب من بی پیر این کس میایان کرد
بادی این راه غیر از پیر با شاد نیست

<p>عنجه زیر پرده از شرم گل رخسار است نیست آزاد آنکه نبود بر سر بازار تو گر بودی نهد رویت هر دو بودی سیاه آب حیوان درون تیرگی باشد ز همان بی تو که سویت تو اندک بقدر مز پیکس خستگان را مید بر شربت بطیب مهران</p>	<p>خونی خوبان هم از پر تو دیدار است نبدۀ کازاد باشد بر سر بازار است روشنی هر دو مده از پر تو انوار است هر که از خود گشت پنهان در شب یار است بی بر دور کوی تو آنکس که بر خوردار است شربت وصلی رسان آنرا که او بیمار است</p>
--	--

از پی پندار بیرون آ که بطنی وصل دوست
پیش رویش قطب من این همه پندار است

<p>مرا بر طریقتی همین سخن یاد است بکوش و نذر دست پیر لایق کن از جان ز گیسو در جهان دست خویش کوی کن کجا روم چه کنم در خود کردا گویم ایمان کوه مقصود ما همیشه همان</p>	<p>که رست از دو جهان هر که از خود آناست توبه نه ز کلمه که خضرش است دست مباش غره که بنیاد عمر سرباد است چنین که یار تغافل شعار افتاد است کسی از رفت بسی خودش خدا داد است</p>
--	---

پیچ سر ز شریعت هم از طریق ادب
که ذوق مرکب این راه تندرستی است

بروز وصل زویدار دوست لیسان در
تو قطب دین که شد شاه حسن بیدار است

تا گشته ام بکوی فنا آشنای دوست
مهر و دم بلبل بود ز سو دای نغمه خویش
در جست و جوی مستی که خوش شیره بنویز
خواهم هر جان که کنم جمله را فدا
خوش آنکه دل بدلبه جانی سپرده است
مخلوط گشته ام بخدا از تقای دوست
چیزی نماند در دل بجز انم و رای دوست
سر گشته همه چو ذره بود در هوای دوست
جان عزیز چون نه کند کس فدای دوست
ایوای هر که نیست دلش متبای دوست

عقدش چو دوستیت کسی چو قطب دین
بنود ز روی مهر و وفا در رضای دوست

در جان هر که ذوق خداوند اکر است
بیر که نافت پر قوی از نور ذات او
هست نگردد ای سر کوی عشق را
آنرا که عشق نیست بود دور از خدا
باز اهد زمانه مگوست عشق را
حاجی به کعب میرود و من بکوی دوست
نیکی و سعادت است که او را میر است
مفلس مخان و سا که بسنی تو گریست
کز عرش ز فرش مپت عالش بر تر است
خوشحال آن کسی که در اعشاق ابر است
باور نمیکند ز غرورش که در سر است
لاهیست راه کعبه این او دیگر است

اسرار عشق فاش کن قطب دین خوش
در وادی سلوک خموشی چو بهتر است

پایش ز خون دیده فرو زنده کرد گشت
در کوی عشق هر که رفود دیده دست

<p>مروغ داشت ز تیغ غم عشق بسیمت باشد نشان آنکه زولد را خافست سوز و گداز شیوه رندان کاهست گروم ز نذر عشق دلارام جاهست باشم وصل یار جهان لحظه جاهست چون بگذری ز خویش مراد تو جاهست</p>	<p>پرواز کرد و جانب نلدار هر که را رسوای و پیر تا نشود کس کبوحی عشق عیسوز و میگرد از دین امثال شمع هر کس سوخت ز آتش سوای عشق زبای پروانه دار هر که بسوزد وجود خویش با خویش کس ندید مراد جمال دوست</p>
---	--

دیوانگست شیوه عشاق قطب دین
 دیوانه هر که گشت درین کوی قیامت

<p>عاشق روی تو ای بهت جان کسیت که نیست همچو بلبل ز غمت ناله زان کسیت که نیست در بهوای رخ تو چامه دران کسیت که نیست بر گل روی تو ای منه نگران کسیت که نیست هفت تیر طامت بمیان کسیت که نیست همچو نوح از غم تو نوح کنان کسیت که نیست</p>	<p>بیسر کوی تو ای جان جهان کسیت که نیست تا شگفته گل روی تو بگلزار جهان نیست یک ذره که او طالب دیدار تو نیست تا بخونی مد من چپسره بر افروخته هر که راستی نگرم در تو در دل دارو همه آفاق پراز دیده عشق تو است</p>
--	--

نه همین قطب دین از همه تو فریاد کنان
 از غم می تو فریاد کنان کسیت که نیست

<p>و آنکه او را از وجود تو بلال آید خوشست هر که را با وصل عالم اتصال آید خوشست هر که را دنیا و عقیبه با حال آید خوشست</p>	<p>هر که در کوی حقیقت اهل حال آید خوشست رشت باشد هر که او دراز وصال یار آید نیست مراد آنکس که دنیایش کند باطل آید</p>
---	---

<p>تن می پرور تا نگردی تبیل و کابل شوی در ره دلدار نبود حاصله از قیل و قال نیست عاشق هر که سر بیچاره یار خوش</p>	<p>در ریاضت هر که او همچون ابل است هر که او در راه حق بی قیل و قال است هر که او اندر رضای خود با جمال است</p>
--	---

<p>قطب بن پرواز کن ابل است هر که او در ابل است پرواز کن</p>	<p>قطب بن پرواز کن ابل است هر که او در ابل است پرواز کن</p>
--	--

<p>ابل دلی کجاست که پریم نشان دست خواهم که خاک گردم و ا فتم بر بگذار بر روی دوست آندم از عمر خود بجان از درد محنت و دوجان در امان بود هر مگر که هست برین من گزبان شود نبود سعادت بی ازین جهان که کس گر صدر هر سال کند و صفت کسی</p>	<p>با او می نشنیم و گویم غمان دست یعنی خبار گردم و گویم غمان دست سوگند میخورم که بچشم و بجان دست از روی صدق هر که بود در امان دست نتوانم آنکه شرح دهم و نشان دست از روی توبیخ است شود کارمان دست کوته بود هنوز سخن در بیان دست</p>
---	--

<p>در پیش قطب بن نبود خوب تر ازین چیزی دیگر ز آمدن بیگمان دست</p>	<p>در پیش قطب بن نبود خوب تر ازین چیزی دیگر ز آمدن بیگمان دست</p>
--	--

<p>در راه وصل یار بر آنکوز جان گذشت هر کس که لغت ز رخ یار خویش دید آنرا که یار جانش سرشته خود کشید آن ساخته که در ابره انسان خوشترین هر کس که محرم حسرم کبر یا شود</p>	<p>سیرش از زیر چرخ و زلفت آسمان گذشت فغان شد از دو کون ازین ازان گذشت پرواز کرد سیر وی از لامکان گذشت باشد نشان آنکه وی از لامکان گذشت از راه قرب از همه کرد میان گذشت</p>
--	--

آنرا کہ یار محرم اسرار خویش کرد / از شک برت بیشک از امتحان گزشت

دانی که گیت محرم خلوت سر اسے یار
ای قطب بین ہر آنکہ ز سوؤ زبان گزشت

تیر عشق آمد بدل چکان او از جان گزشت
مخشب از عاشقان از کفر و از ایمان گزشت
مذہبی اندو بگین بودم چو دیدم روی یار
ظلمت شب رفت چون صبح سعادت نمود
نیک کیس لذت آن اسچہ من در یافتم
سالہا در خون دل گر غرق می بودم لیک
صبیر من از حد گزشت در دم از دریاں گزشت
ہر کہ عاشق گشت او از کفر و از ایمان گزشت
شادمان گشتم چو بار محنت بجران گزشت
دولت دیدار آمد نکبت حیران گزشت
زندگی کمی و نام آن عمری کہ بی جاہان گزشت
رفت از یاد آنچه بر من بی می آید زبان گزشت

دارد دلبر را بنا زای قطب من من غم خور
ہر چه آید بگذرد چون ہر چه آمد آن گزشت

کیست جانان سہاں کو طالب تو نیست
تا تو زلف خویشین ای مہ پریشان کرد
تا تو سر و قد خود از راستی افراستی
در نماز عشق ہر جا دیدہ ام من قابل
ہر کہ میخواہد کہ از سودای عالم وارید
می شنیدم وصف بوی مشک آہو منی سخن
کیست کو بچون گدایان سر کوئی تو نیست
کیست کو سر گشتہ و آشفتمہ موئی تو نیست
کیست کو خواہان ہر وقتہ دلجوئی تو نیست
روی دل اور بسجہ در طاق ابرہی تو نیست
دست آویش بجز بجز گیر کیسوی تو نیست
چون شنیدم بوی او ماند چون بی تو نیست

قطب بین از کو تو کہ میر و دجائی دگر
کعبہ مقصود او غیر از سر کوئی تو نیست

نیت عاشق دیر از خبر بخواهی خوش نیست
 من اینم آیم آنکس را که عشقش کوش نیست
 هر که با خود میرود این راه را درویش نیست
 حیرتم آید از آن کو عاقبت اندیش نیست
 نیت عاشق هر که از تیر غمش درویش نیست
 هیچ نوشی نیست در عالم که آن آیش نیست

هر که در سر موای لربابی خوش نیست
 خلق عالم که همه نرسد ز ندایم آیدند
 چیت درویشی درویشانین و مجودی
 ملک فانی جهان را چون نباشد محبت
 عاشقان را هر زمان بر دل سید تیر غمش
 صبح وصلش چون سیر شد منال از شام حجر

قطب‌الدین بر محنت ایام زان نهنما دل
 ز آنکه داند کیس جهان محنت سرایش نیست

نیستی عاشق بروی او اگر جهان بایدت
 ساز روشن آینه گروی جهان بایدت
 همچو بلبل ناله در کوش فراوان بایدت
 پر قوی گرزان رخ خورشید تابان بایدت
 سر اگر از گوهر اسرار زمان بایدت
 در بیابانش مثال مرغ صبران بایدت

ای دل اندر راه عشق دیده گریان بایدت
 آینه چون نیست روشن رونمای درو
 گریه پس آری که مبنی آن گل رخسار را
 زره زره کن وجود خویش از خود شو فنا
 غرقه دریای رحمت کن وجود خویش را
 گریه پیش آری در کوبه مقصود خویش

قطب‌الدین گراز جمال یا خواهی بلعه
 بر سر کوبی محبت پادمان بایدت

عشق گویم چو پوله یافته از شفق
 که مرا عشق تواند که بر آرد حاجت
 باش پیش رخ مشوق به مهرات

رشته جانین از عشق نور در آجیات
 بر سر کوبی غم عشق از آن می آیم
 اگر تو مرد دره عشقی و نه نام محرم

که نباشد بدو عالم به از نیت درجات تا که یک راه نیابی زره عشق نجات نه چشیده ز می عشق تصیقی درجات	گر میسر شورت و در من وصلش کعبه آرز بگذر از بود وجود خود و در عشق گریز آه از آن است جهان کنیز غفلت هرگز
---	--

قطب‌الین هدم عشاق شود و شاق با
تا با نذبحان نام تو از بعد وفات

تخم درد و غم او در گل است تدا محمد که آن حاصل است هستی ماست که آن حامل است همه ما شده و داخل است در و عشق است که آن حاصل است ما از و غافل و او در دل است	بر سر کوفی فنس منزل است حاصل از عمر وصال یاست نیست در پیش رخ یار حجاب از ازل معسر رخساره یار بر کسی بهره ز چینی برده یک سر موسی ز ما که دور است
---	--

قطب‌الین راجه بود کفر و یقین
که بگوید که خدا غافل است

دل بزیر بار حیران مشکل است عاشقان را با بدامان مشکل است زاهدان را داد و جان مشکل است در دمارانیت در مان مشکل است عاشقان را دیده گریان مشکل است دل ز حیران ناالان مشکل است	زندگی بی روی جانان مشکل است پیشینه عشاق بی صبری بدست ما چو پیش از مرگ جانزاد ایم بر که از در دیت در مان نیز هست کحل شگفته باغ خندید از نشاط نه لب بیل ز وصل گل بود
--	---

چون نمود در دریا میان شکل راه ما با نیست پامان شکل است	برکہ در خلوت بدلداری راه باراجملہ پیمانے بود
---	---

گفت قطب الدین حدیث دلپذیر
ای حسنیان ہجر باران شکل است

میچ پروای دل و دین نکند عاشق رشتہ دل سبر زلف پریشانی بست برکہ از خویش تیرید بدو کے پیوست ہست باد نشد آن مرد کہ با خود بست دوری مرد درین رہ مہم از ما و مست زیر پدیدار نیامد ز صدق تا نہ شکست	من کیم ز در غمشش دل و دین او ہست نہد ہر دست پریشانی دل آنرا کو بگذر از خویش اگر وصل خدا میجوی شرف قرب خدا از سر بازی نبود دلبر آید بکیان چون تو کنارے گیری خویشتر با بشکن تا کہ پدید آید گنج
---	---

قطب دین گنج معانی بطلست تو نہ است
گنج آورد بکف ہر کہ طلست نہ شکست

بر سر کوشش تنی یک خطبہ بی فریاد نیست ہیچکس را بر سر کوشش مجال دانیست ہیچ عمری نیست در عالم کہ او بر باد نیست ز آنکہ این گنج نیامی چون خود قابل آباد نیست زانکہ در دہ ہوش کسی مانند عشق اشاد نیست این نہر گویا بجز در بازو فرما د نیست	یک دل از غمہا شمشقش در جہان آزاد نیست بسکہ می ریزند خون عاشقان کوی او عمر چون باد ہوا باشد کہ تا آید روا ملک دنیا سازد ویران ملکین آبا کون عاشق آموزند زین رہ کہ ہر چیز ہی حاصل عاشقان بسیار ہستند کہ کین اما کہ است
--	---

رہ عمر عشق در او دامن گیری قطب دین

<p>بی غم عشقش کسی چون در جهان لاشد نیست</p>	
<p>در چمن چون قدرت نہائیست ماہ رانیست مثل رومی تو نور خون ما را بریز باک مدار غیر سودای عشق تو در سر گر نقاب از جمال بر فگنی از نعمت در تمام روسے زمین</p>	<p>چون ببت در جهان لاشد نیست چون خم ابرویت بلانیست کہ ترا هیچ زنان و بانینست ہرگز زین بندہ را خیالی نیست از کہ مسامی تو محالی نیست تا جہ جانیت کان بانینست</p>
<p>قطب بین خویش را کشد کہ ترا خود ببردم گشتی مجالی نیست</p>	
<p>ہر کہ را از ازل ہدایت نیست ماندہ ام در ہدایت و جفشت تا کہ بنی جمال آن دلبر ہمہ ذرات بندہ او بند در دو عالم نجات کے یابد</p>	<p>یار را سوی او عنایت نیست زانکہ وصف و را نہایت نیست ہیچ تحقیق از روایت نیست میچس را درین حکایت نیست ہر کہ را لطف او حمایت نیست</p>
<p>قطب بین سوز خرم ہستی کہ از انت جوی کفایت نیست</p>	
<p>بیشتر کہ غم چون مرا سپاہیست ز قلب حادثہ چون رومی خویش تر باہم بیب خود چون نظر میکنم بدیدہ دید</p>	<p>جز آستان تو دیگر گریز گاہی نیست بخیر سایہ لطف تو ام نہامی نیست چون ز جرم گنہ ہیچ رو سیاہی نیست</p>

که بر در تو بجز نر تو به عذر خواهی نیست چرا که در دو جهان خبر تو با و شاه نیست محبت تو دوران بنده را گناه نیست	رک زده های بد خویش میکنم توبه هر چه بد خویش بغیر از تو بجزم از کس نیست نوشت کلاک قضا بر صحیفه دل من
--	---

سجانبی نرود قطب من نرود که او چرا که خبر سر کوی تو هیچ راهی نیست	
---	--

سوزش نار سقر از راه آتش بار است رشته تسبیح زاهد بعد ازین ز نار است هر که را در وی نباشد بگیان اغیار است شک میا در ای عهد و کان بار اندر بار است هر که در راه حقیقت بر سر آزار است یک سر مو غم مخور چون خود خدا نعمت آرا است	سرخ روی شفق از دیده خونبار است انچنان مستم که از مستی نمانم باز سر اهل دردی هر گئی باشد باند در جهان بار جوش گامان آن بار اطاعت نیست یا خد شیطانست بشک یا خورشید شیطان بود گر بلا چون تیر بار در برست ای یار من
--	--

شعر قطب الدین سر آرا چون نیستی زاهد بی عشق زانرو منکر اشعار است	
--	--

گوهر وصل در کنارش نیست و مبدوم ناله های زارش نیست که ز جوهر کسان نجبارش نیست که بجز یار در دیارش نیست هر کسی کو ز خویش عارش نیست زانکه در دسر خارش نیست	در دل هر که در دیارش نیست نیست عاشق کسی که چون دل ما دل پاک آن بود بنایب ما شهر یار آن بود بعالم دل نرسد در وصال آن دلبر می خور از دست ساقی باقی
--	---

<p>به شویند قطب دین از جان که جز این هیچ یارگارش نیست</p>	
<p>تا پیشتر به معتبر آشنا نرفت بی لطفن یک عزیز عزیز خدا نرفت در هیچ شهر مملکت با دشا نرفت مرآت درست دیده هر بی ضیا نرفت تا از وجود خود تمامی خدا نرفت در کسوف بشر جو کسی بر شما نرفت</p>	<p>در قصر هیچ بادشهی چون گذارفت در عمر خویش تجربه کردیم پنجس مشور سلطنت نهد تا شاهی بکس چون عکس روی دوست در آینه فتمد کس با وجود خود نزد آشنای حق بگمیز از کثافت روح و لطیف شو</p>
<p>امیدوار سوی خدا باش قطب دین ز آنرو که نا امید کسی از خدا نرفت</p>	
<p>چو انس نیست در با خدای نه آن نیست که دوری از رخ خویش شمار مردان نیست اگر چه طاعت بی کند مسلمان نیست که بی فروغ رخ دوست نور ایمان نیست چو مرده ایست که او احیات و رحمان نیست که حق پرست بود چون خود پرستان نیست</p>	<p>کسی که جان عزیزش این جانان است اگر تو مردی باش با خدا نزدیک کسی که نیست درونش صحبت حق فروغ چسبده او جو اگر مسلمانی کسی که جانفش ندارد و محبت جانان خوش آنکه می پرستید خود پرستان نیست</p>
<p>مگو که قطب دین وی چندین شهری در ایران که گنج نیست در آن اودی که در آن نیست</p>	
<p>چون خود تیر غمش او رضای تو گیت</p>	<p>بر زمان دل را ز غم مایش صفائی دیگریت</p>

<p>ما صحا پنجم مدہ کردست زرقہ اختیار رو بطیما از سر بالین من جنت مکش بر سر کوی غم او بر زبان از گوشه مشکلم بر فیلسوفی کی تواند حل کند بر سر خوان عطای او ز روی محبت</p>	<p>گر تغم پیش تو باشد دل بجای می دیگر است زانکه بیچار غم او را دوای می دیگر است ناله واقفان بودگان تنبلانی دیگر است زانکه در معنی مرا مشکل کشای دیگر است هر زمان بر بی نوای را نوای دیگر است</p>
---	--

<p>هجو با می کن ز شوق یا خود می قطب من عبیدم در کوی جانان هجو با می دیگر است</p>	
---	--

<p>یارب آن لب جانی گرانمایه کی است و بد ز خلق همان طلبش ز شیب اند هست نزدیکتر آن یار با از در جان بگذر از عالم فانی و منتهی دل برو غیر سو دای غم عشق همه بند بر آ دین و عقوبتی و این در او مدار عالم</p>	<p>در هر سجده بر از فتنه عشقش غمخوار که در عالم سراپا زو باشد و او نامید ما از و غافل و منزله او در دل ما چه کنی تکیه برین عمر که بر باد هوا بند بر بند و منہ دوره دلبر که غفلت همه از حوصله نادره اهل صفات</p>
---	--

<p>هر کس رو بر می دارد و چیزی طلبد قطب من خاک در خلوت مروان جداست</p>	
--	--

<p>هر که در راه وصالش عبیر و پازنه است عاشق آن نبود که در بهستی گرو باشد تمام پرتو انوار دیدارش به بیند بیگمان از وصال یار بر خوردار باشد بے شک</p>	<p>عاشقی باشد که همش به سہمی زرقہ است عاشق آن باشد که جان او به بیچار زرقہ است هر که در راه منی چشم دل دار زرقہ است با همچو قطره بر کسی کو محض در پازنه است</p>
--	--

از وجود خوشیتن هر کس که کتیا زفته است	فیض میگردد و مادام از نگاه خوشیتن
عاشق بچاره از جانان تجلی ازفته است	یک تجلی کرد بر طور و در اصد پاره کرد

قطب بین پرواز کن بایش که کسرت او
 بازمی آید ز کوشش گریه محققا زفته است

در میان جهان شیرین جای او است	دلبری دارم که رایم را می او است
در سر شوریده اش سودای او است	هر کجا دارد سر شوریدگی
در درون دیده بینای او است	هر که دارد دیده بیندگی
در همه روی زمین غوغای او است	چون نباشد هیچ جا خالی از او
پرتو حسن جهان آرای او است	پهر کار آید جستان را اینچنین
زره از چهره زیبای او است	در جهان هر جا که زیبائی بود

دیده دیدی که شد مرآت او
 شغف بین را دیده خاک پای او است

از وصال یار بر خور دار نیست	از خودش هر کس که او را محاربت
دیده گو از غمش خونبار نیست	در دو عالم دیده باشد سرخ
هر که او را چشم دل میدار نیست	هست محروم از دستان او و خواب
بسیج گل نبود که او را خاک نیست	غم محو از غمباری اغیار از او
هر کسی را لذت دیدار نیست	تغ باشد که مینماید همچو زهر
هر که زیر پرده بندار نیست	در دل آرزوی بندار نیست

لحن از دانش فرن ای قطب بین

چون ترا از عقل و علم آمار نیست	
<p>در دل شب هر که او را دیده بیدار نیست سینه هر کس جبراحت نیست از عمرش بر سر کوشش کسی کو نیست دائم منتظر جان شمار یا کن گر باید دیدار او هیچ کس بی محنت و خواری نمی بیندصال تا کسی غالی نمیکرد و زینبند وصل یار</p>	<p>از فروغ چهره دلدار بر خور دار نیست درد آنکس که ششامی صل او بیمار نیست در حریم وصل آن دلدار او را بار نیست تا کسی از خود نمیرد لائق دیدار نیست نیست یک گل در جهان ایندگر که او را خار نیست عاشقان را از وجود خویش زان آمار نیست</p>
<p>سر عشقش را پس ای سعی از قطب بین عاشق بنجویشین راقوت گفتار نیست</p>	
<p>نقش غیر از دل غم پرور من تا بر خاست انچنان مست می ساقی باقی شده ام عقل و هوش و خرد و صبر محراب زبون گر چه رسوای جسمانم بنود غم اصلا زاد نام بود وجودت همه بر باد فنا پای از سر نشناسم ز طهر عشقت</p>	<p>نقش استادانل ملک وجودم آراست که ندانم کیم و عاقل و میثیا کیست کین همه غارت عشقش شده و بنا پیداست هر کجا عاشق مست است بطالم رسواست چون یقین شده کاخر همه بر باد فناست ای خوشاد و دل آنکس که چنین میسر و باست</p>
<p>اقتاب بین بر سر کویت رستمای قریب نخوری غم سر بوی که نگمدار خد است</p>	
<p>از نیش خلوت تاریک نام دلبر است از گفتگوی حسودان چه غم که حضرت یار</p>	<p>چه غم که سایه لطفش مدام بر سر است از لطف و رحمت خویش یار و دلبر است</p>

<p>چو شمع دل بسو خورشید کند پرواز بکاک هر دو جهان لذتش برابریست دوران زمان که اتفاق جان برنگند چو پای ز دول ترنگ آید و کند منزل</p>	<p>حجاب کون و مکان جمله زیر شهر است دمی که یار گرانایه در برابر است فلک ز روی ارادت غلام جاگزیست کشادوتر ز درو عالم دل محبت است</p>
--	--

میوه شمع که عطر است بین خلق جهان
 که اهل درو کند این چنین که با در است

<p>جایگاه تو باشی دیگر را اثر نیست آنکس که بگوی تو فرو رفت نیاید خواهم کنم آتش را تو جان و طلب تو باشد چو کند کیدل و یکبار بهم خواب عشاق سر که میو مستند همه کیدل اقتداره ز گرامی خود در خلعت</p>	<p>جان نغمه بگوی تو در تن آنجری نیست آن جز بهی است صلیب نظری نیست چون ره وصلت به از نیم نهی نیست زار روی را یا بجز تو دیگری نیست چون دل دور می بجز بی نصی نیست آنکه که بگوی تو در راه مهری نیست</p>
--	--

ای عطر است بر این باغی و در همه صلیب
 با آن که مرا میجو به غیا و سر نیست

<p>هر که را بدیدم جو در عشق خویان پال نیست قال را بلند از حال او در بدست ارغلی هر کسی طاقت زهر را خداوندی بدان آدمی از پال است میکند طیران سب گوئی مقصد کی تواند برد از میدان عشق</p>	<p>ایلی باشد که او جز شکر و حال نیست ز آنکه قرب حق می دادم قبیل و قال نیست وقت از سراج حق خیزد صلح حال نیست کی کند پرواز سولیش هر که او را پال نیست هر که او دنیا و عجبی در پیش پال نیست</p>
---	--

ایست نیکه دم زدن از بخوی در شفق
هر که اجاره از می مشتوق مال مال نیست

قطب بین رومی نیاز از خان با پیش برد
عجز پیش آور که قرب حق سجاوه مال است

خالی از نشه ذوق تو سر نمیست که نیست
سفری من کنه آنکه که تو باشی همراه
بی تو کس کی سلامت رسد اندر عبیه
چونکه اندر طلبت جمله جگر باخونست
پر تو حسن تو اندامین همه خوبان جهان
رو بهر کار نه بد بی تو کس اندر عالم
کشته عشق تو در هرگز نیست که نیست
ز آنکه بی بدرت تو سفری نیست که نیست
که هر گام دران ره خطری نیست که نیست
خالی از خون جگر چشم ز می نیست که نیست
لمعه روتو با سیمبری نیست که نیست
هر کجا میرسد او را ضرری نیست که نیست

قطب بین جلوه خوبان همه میداره دوست
ز آنکه بی جلوه تو جلوه گری نیست که نیست

ما را از عشق ماه و شان بر کمیت
تیرا که گفت آند رسد خدایان گفت
بنود حجاب پیش منبر بر روان عشق
بیا عشق را بطبیعت حق نیست
اگر صادقی بهره مرد بهر زمان را
رومی نیاز برودش ایمان چه می نهی
بیگانه ایما از همه شان آشناییت
کافر بود هر آنکه گوید خداییت
در پیش اهل دیده بین کمیت
بیار در عاشق مسکین خداییت
باز از هر بی و صدت صفا کمیت
چون خطا برست در دو جهان باو کمیت

از هر طرف که هست بگردان تو رومی نیست
ای قطب بین که قبله اهل دین کمیت

<p>دلی که آئینه دار جمال جهان است دلی که از مرض تیرگی خلاص نیافت ز عرش مرتبش را بسی بلند بدان جهان برکت اوقافش در گردن بچشم کم رنگ در گدای عشق کلید گنج سعادت پست است گهر</p>	<p>بزار بار بار از مهر و موم و زخمت است همیشه خسته و مجروح تیغ حرمان است در آن دلی که تجلی ذات سبحان است بطاهره ایچ پیسی بی ست و سمان است چرا که هر دو جهانش ز بر فرمان است بکسوت بشری ظاهرش پریشان است</p>
---	---

غلام محبت آن عارف قطب الدین
که او چو قطره شده گم بحر عرفان است

<p>مدتی شد که دلم مالک دیدار تو است نیست خالی ز زحمت ملک وجودم هرگز پر تو می وید ز خورشید زخمت دیده دل در عشق تو چه در دیت که هر کسش پدید هر که با بر سر کوی تو با خلاص نهاد هر که ببنید رخ خوب تو ز شاه دوروش</p>	<p>تنم خم بر پرده من خسته و بیارنده است چکرم خون شده و سینه ام افکار تو است صبر از زلفه و چون زده هوادار تو است تن با ندوه تو دلدار گرفتار تو است محرّم خاص شد و واقف از تیر است دین و دنیا ز کفش داده خریدار تو است</p>
--	--

هر کسی را بجهان نماز شبانی باشد
قطب دین از اول مهر اعلان رخسار تو است

<p>عاشقان را همه از رحمت چون نیست آنست در رویش که پایش هر صیل تو است همه هستی خود کس ز سر دور وصلت</p>	<p>کیش هر کس که نباشد خم او برایش است در غار و طلب حاصل تو نار درویش است راه وصل تو هر آنکس که رود بچویش است</p>
--	--

<p>نیشین بگوشه و خداجوی قطب من زانرو که گیر و در جهان را اندازیت</p>	
<p>رہبری جز غش در کو تو نیست سر و بسیار است آزاد جهان کے قبول افتد عبادت کسی دور مانند از وصلت و مہم طاقتا بسیار دیدم در جهان بوی خوش بسیار باشد در جهان</p>	<p>نیت عاشق ہر کہ چون ہو تو نیست لیک تجھون قدر لہو ہو تو نیست کو بجان آشفته ہو تو نیست ہر کہ اورا خانہ مہلو ہو تو نیست بیچ طاقی ہر چو ابرو ہو تو نیست بیچ بونی بہتر از بو ہو تو نیست</p>
<p>قطب من بسیار دیدہ روی خوب ہر چو روی چون گل ہو تو نیست</p>	
<p>چہ آشناست بخود آنکہ آشنا تو نیست مباد زندہ و باشد بمرگ اولی تر چو کلک صنع تو صورت کشد اشیارا کسی چگونہ کند پشت از حقیقت تو ز حسن ظاہر و باطن چو کور بہنجرست زیبای نیشین و بی زور پامہش رو</p>	<p>چہ مبتلاست بخود آنکہ مبتلا تو نیست کسی کہ زندگی جاننش از برای تو نیست توئی خدای ہمہ کس کسی خدای تو نیست چہ بیچ جای بنا شد سخن کہ جای تو نیست کسی کہ عاشق دیدار جانفزا تو نیست کہ ز قنرہ وصلش بزور پای تو نیست</p>
<p>بگوید این سخن از روی صدق قطب من مہوت در سر او کا نذران ہوا می تو نیست</p>	
<p>آنرا کہ وصل یار و مادام میسرست</p>	<p>خاک درش مہرتبہ از عرش برترست</p>

<p>بالانشین حنج فلک باشد آفتاب در ملک جان او نبود غیر در عشق از ضرب تیغ عشق هر لنگه شهید است زاهد بتر عشق خدا پس ببرد محرر نمیشود و خجدا ز ابر حسد</p>	<p>دین طرفه تر بود که وی از زوره کمتر است یک ذره درو عشق به از ملک نصیب است مردار میرود در بهان گر سکندر است افکار بلکه میکند از لب کد است کی وصل یار دید که چون حقیق برود است</p>
--	--

از درو عشق هر که شود قطب بین ممول
هرگز وصل یار که او را میسر است

<p>سوغت جانم از غمت اشیا خوبان انقیاض غرقه بحر بلایم دست مرغی از کرم بچه جالت نیست ز تن کلبدان خردان سن گردش دوران بخار حاکم فریاد رس دور چرخ میو خایم از نو دوران خند ما و مجنون در غم عشقت دو یار چه همیم</p>	<p>انقیاض از آفتاب جانسوز به جبران انقیاض تا به بینم بار دیگر روسه جانان انقیاض ساز روشن کجا به ام ایشاه خوبان انقیاض خود میوه داد مرا می راحت جان انقیاض انقیاض از محنت بیدار دوران انقیاض آه برده که بود داد فغانان انقیاض</p>
---	--

قطب بین انیست در دل آرزوی غیر تو
تا کی باشد ز جبران دیدن گریان انقیاض

<p>ایدوست گویت سخن چو پیش زبان مرغ باید کشید بار طامست ز خاصن عام بشنو نصیحت من اگر مرد طالبی دشمن اگر نزار پدی با تو میکند</p>	<p>بشنو نکایت من و از من بجان مرغ هر چه گویمت که تو آبی از آن مرغ از گفتگوی طعنه خلق و جان مرغ اگر با حق گدازد تو با نذر میان مرغ</p>
---	---

<p>در حق گریز و از ستم دشمنان مرنج با خود کنند هر چه کنند آن بدان مرنج</p>	<p>تصد تو گر کنند خلائی بر تیغ تیز تو بد بکن بیچاکس و شادمان نبری</p>
<p>ای قطب بین حجاب راه دور چون تویی از خود بر سرخ و از بدی آنس جان مرنج</p>	
<p>محتاج تو هم غنی و محتاج کردی بگر شمشه تو تا رایج چون بگر عیق گشته مواج هر چه میز که بود کرد اخراج بر در از نیش بر میوه حلاج</p>	<p>ای خاک درت بفرق بر تیغ هستی وجود عاشقان را از دولت عشق تو دل من از ملک و وجود عشقت خاسته که زنده ام از انا حق</p>
<p>محتاج تو قطب وین اند تهنات باشد تبوکا بنات محتاج</p>	
<p>مچو دریا شود از فوق دل او محتاج خلق و بمالم همه باشد بدعاش محتاج او سزاوار سر دار بود چون حلاج از شرف بر سر شایان جهان گریه محتاج سرش از زیر فلک میگردد از محتاج لشکر غیر زینک دل خود کون اخراج</p>	<p>در رهش هر که کند هستی خود را تا رایج هر که در بنرم و صالمت بد نشیند با او هر که شد عجز اسرار کند سرش قاش هر که در دگر خدایش کند آن دگر بمدرش هر که شد روی نظم زین بر در ز بدی می خورد و میوه حلاج</p>
<p>قطب وین در ره حق مرد که باشد دانی آنکه در خجسته غم دل بر خودش محتاج</p>	

<p>مدان زمین و زمان چیست بیج که سو و زمان جهان چیست بیج که غیر از خدا در جهان چیست بیج بوگ نقش کون و مکان چیست بیج انانیت خواجه گان چیست بیج</p>	<p>دلا فکری سو و زمان چیست بیج منه ل سو و زمان جهان چیست بیج بچشم بصارت تابه بین در و کون همه اوست در دیده اهل دیده نباشد جهان را بقای بد</p>
--	---

شناسای خود باش ای قطب دین
شناسای این دوان چیست بیج

<p>آن روز را از عمر شمار و علی الافلاح زالیت پیرو بر بر و نش کن از نکاح بیرون نمی رویم سر موی از صلاح کز بهر مقدم تو دلم یافت بشرح تا که گنم ز بجه بر نزل تو افتراح که رویم با سنگان سر که تو بساح</p>	<p>هر کس که روی دوست بر بند علی اصباح از بر وصل دوست جهان اطلاق ده مانده ایم هر چه کند یار صاکم است عمریت خانه رومی دل میکند بیجا جانان بیا برومک دیده جای کن ما باکش که از مزل خلاص خون خویش</p>
--	---

چون قطب بین زخیل اعلا مان در گشت
از روی لطف در قبح او بریزد راح

<p>وز پر تو جمال تو باشد بقای روح باشی ز لطف خویش تو مشککاشی روح باشد ز رفیق هاسی تو هر دم جلای روح سوی خودش بخوان که قولی آشنای روح</p>	<p>آنی که حاصل از تو شود مدعی روح هر جا که مشکلی بر بهت روح رانند چون فیض بخش هر چه بود در جهان تویی باشد غریب روح بملک وجود ما</p>
--	---

<p>دربار گاہ آدم خاک کی ملائکہ ای نفس دور مانده حق ترک بگوگیر</p>	<p>کردند سجده جلد دها از برای روح در راه دوست مکر تو شد بند پای روح</p>
---	---

از روح قطب بین ز تو پرسد اگر کیسے
برگو کہ نیست امر خدای خدای روح

<p>تا چندان نمان کنی ز ما رخ رخ چند نرفته داری از شرم گویند وفا گلے ندارد بہر چند اقیب رویہ گفت تو عہد و نمانی خویش گذار مناسے نگار من خدارا میباش ز چشم غیر نہیان</p>	<p>بنامی با خدای ریا رخ بنامے ز پرده حیا رخ از روے وفا بن ناما رخ کاسے بہ مناسے با گدا رخ پنهان ز مہ ناما جہا رخ با مدعیان مدعا رخ ای گل مناسے با صبا رخ</p>
--	--

صد شکر کہ قطب دین نمادہ
برینامک در قوس بے ریا رخ

<p>بر کسے بر سر کو تو معظّم نشود ند تو اند کہ کند در رخ خوب تو نگاہ بر کہ از آتش عشقت تن نمود را نگاہ بہر کہ افکار نباشد دلش از تنفع غمت بہر کہ از روز انزل رانده در گاہ تو شد بہر کہ زنگار طبیعت ز دل خود بنزد</p>	<p>در حریم حرمت محرم و ہجوم نشود بہر کہ اور دل شب دیدہ پراز ہم نشود دلش از لعلہ رخسار تو خرم نشود دل غم دیدہ او لائق مرہم نشود عسر با سعی کند عیسی مرہم نشود بہر کہ خود شید خشنده عالم نشود</p>
---	---

قطب بین دو کسی که عم عشقت بگفت
پیش خود رشید جمال تو مکرّم نشود

<p>با خدای خود آشنا باشد هر که شد هیچ با بها باشد عاشق از مردمان جدا باشد قبله باطنش خدا باشد کار او دائمی و عابد باشد هر که ز نفقت رهنا باشد بهر بے درد که دو ابا باشد</p>	<p>هر که از خویش تن فدا باشد همیچ شو تا بهایت افزاید عاشقان را نشانه دگرست گر بظا هر چه قبله آرد روی بر درش بهر ستگاری خلق با دلیل بر اه کعبه چو صل داروی درد درد عشق بود</p>
---	---

نیست از حال قطب وین آگاه
هر که با غیب آشنا باشد

<p>مانند کیمیا مس قلبش چو زر کند دانگه بهر دو کون در او مقبر کند چون تیر ناز و کیت که در رنگ اثر کند خود را ز ذوق شوق تو زیر زبر کند سودا سے غیر را همه از سر بدر کند افسوس ز آنکه غیر تو فک بر دگر کند</p>	<p>بر گاه دوست در دل عاشق نظر کند در جان عاشقش نهد امر از خویش را هر آه آتشین که کند عاشق از درون رضوی اگر بکوه بگویند ز سر عشق عاشق کسی بود که ز سودای عشق تو بیدر و باشد آنکه در انیست در تو</p>
---	--

در و خیال آنکه ز امر و قطب وین
غیر از غم تو از همه قطع نظر کند

<p>چو طلوعی منع دل گو یا شکو خوردن منبر دارند کسی تا نگذرد از خود بکلی در ره معنی سر از پا ساز و پا از سر برآه کعبه صلیش ز صورت بگذرد معنی بدست آور اگر مردی سر سوئی ز هستی تا کسی دارد از انان دور فنای سحر معنی گردد از خود دم زن هرگز</p>	<p>که مردم جانب کوی تو پرواز دگر دارد نمیسگردد و خبر دار از تو تا نخورد را خبر دارد که کس صفتش نه بیند تا خبر از او سر دارد که دیدارش بر بنید هر که چشم او بصر دارد نه بیند تا قنای خویش در معنی خاطر دارد که نحوای کند آنکس که او ذوق گهر دارد</p>
---	--

مندان قطب بین غیر از حدیثی شتی همی گزند
 چنین که ز دفتر دل حروف عشق او ز برد آید

<p>صاحب دلمان که روی دلارام دیده اند آسان نمیده اند جل حبیب خویش تا دست از وجود بکلی بسته اند دانسته اند ز در جهان جز خدا نیست پروانه دار سوخته اند جمله بال خویش گشتند ز تنه بعضی بنده های یار خویش</p>	<p>از بر دو کون دست تا بکلی کشیده اند جان داده اند و شربت به پیش کشیده اند خود را به یار محرم محرم با دیده اند او را از انان ز هر دو جهان برگزیده اند و آنکه ببال او بسو او پریده اند زان رو همه بخت نیکو حمیده اند</p>
---	--

بگذر خویش قطب بین آنز که عاشقان
 از خود رسیده اند و بیار آرمیده اند

<p>مدان که قیمت خمره چون گهر باشد مجوز هر صدنی گوهری که نایاب باشد فنای عشق ندارد و خبر هستی خویش</p>	<p>نه بر که بی بصر افتاد چون نظر باشد چه میکنی صدنی را که بگهر باشد فنا نباشد اگر از خودش خبر باشد</p>
---	--

<p>بہر چه در نگرد یار در نظر باشد دمی کہ در نظرش یار جلوہ گر باشد بدیگج کہ رود شاہ سحر و بر باشد</p>	<p>دران زمان کہ بد لب کی شود عجب فرشتگان بداد دهند روی نیا کسی کہ از شرف بندگی یافت شرف</p>
<p>از خویش تا شود قطب دین کسے فانی بد آنکہ از خطر مرگ در خطر باشد</p>	
<p>انجا ہمیشہ روح من اندوہگین بود بہتر ز باد شاہی روی زمین بود آن را کہ روی دل بسو حور عین بود در مجلسی کہ دوست بدو ہمیشہ بود یعنی کہ تحفہ من درویش دین بود آرسے طریق عاشق صادقین بود</p>	<p>در ہر مقام جلویہ آن نازین بود چون دوستہ پرودہ بگمذرا جان خویش دودن ہمہ رت معرفت او در دستہ ساکب وجود خویش بسوز شمع بہر نثار جان بگفت دست من بین شہما پرور آورم از درد شقیات</p>
<p>از سوز عشق سوخت آن جان قطب دین بسنگد جگنہ آہ دلش آتشین بود</p>	
<p>ہزار عاشق دل خستہ از کین ہر آید ز جان بندہ آواز آفرین ہر آید ہزار مردہ صد سالہ از زمین ہر آید ہزار لالہ بدل دماغ آتشین ہر آید شود قلندر و از تخت وزنگین ہر آید اگر چه خضر بود جان بستہ ہر آید</p>	<p>گر از تیریم خود آن یار نازین ہر آید نازیر پرودہ اگر دلبرم جمال نہاید نظر باقی منسب بیل از کند بگوشہ چشم ز لعلہ رخسار پر تو می کہونہ فستد اساس جبار و جلالے بہ بیند از مردان و اگر طلب کند از بہر تحفہ جان کسے</p>

<p>کند چو کلک تضائش ز دین بکفر اشارت ز دین خویش جهان لحظه قطب من بد آید</p>	
<p>صبا از کوی آن دلدار مشکین بار می آید دوام چون نیامده میشود بوی خوش فلبس ازان جاندار را رغبت و زبزم صال او ازان در خواب نگذارند مردان دم دید رود در گوشه روی خویش از غیر بر بندد شنوده هر که خوانده رو بهر دیوار در آرد</p>	<p>که از انفاس او بوی خوش لدار می آید نمیش به ازان هر بار از سر بار می آید که آن سلطان جهان جو خوار می آید که آن دلبر درون دیده بیدار می آید کسی که از وصل یار بر خور واری آید بر بین با گلش سپان از سر در و دیوار می آید</p>
<p>مترس از تیر دشمن قطب من گر بر دست باز که هر جا گنج باشد بر سر آن ماری آید</p>	
<p>یارب آن لبر جانانی ز کجای آید دلربا نیست که بسیار بوده دوما بر دایم خواجده بر بند عزت نشین ز ابدار و بفرغت بنشین در خلوت ز بهر در زیدن و نقی می مساعی کرد رنگ بردار ز آئینه که آن جان جهان</p>	<p>که از انفاس خوشش بوی و فامی آید حالیا تیر بقصد دل مای آید کان دلا رام محبت که مای آید زانکه بر سینہ ما تیر بلامی آید زین تعصب بخدا بوی ریامی آید تماشای دل اهل صفای آید</p>
<p>قطب من بر سر کوش ز جفا با تریب دل من زانکه مقدر بر خدای آید</p>	
<p>دش آرد این صبا بوی مگو آن هر چه بود</p>	<p>کز نمیش صد گره از سینہ جانم کشود</p>

<p>از سر زلفین جیازن بر گویند گفتم آتش دیو زنی و ستمتی جان مرا من بضم که کشار و یار آمد در میان جان شیرین میدهم بجز خدا پاروگر ز باد موی زده نوشتار با و در زمان شدیم</p>	<p>کاینچنین دیوانه ام کرد مرا زمین بود همچو آتش گشتم و آتش نه در خاکت جود در مشام جاریه بسان بوی از ان گار بون بر سر بالین میاوروی خود بنای زود تو برو تقوی گزین می ای خشک حسود</p>
---	---

قطب دین این هفتاد و نه نامه و پارچه
بیر که تا نیمه دل از رنگ بستگی باز زود

<p>صدا جلدی از نظری سویه گفتم نخاک ریش ها که در دیده با گشتم از زمانه میر که به بنید جان بست خوشحال که قبله جانشین عاشق که نجوی او شود بر پیشینه عاشق نباشد تا که کند پیر من قبا</p>	<p>بس وجود ما ز نظر لیمیا کند بر آستانه لب و لبی بر که تا کند تو می میدی هر که نازش قضا کند و اندر نامه خویش بدو افتد کند دانی تو روی او که به بنید چاکند باید ز شوق پیر من جان قبا کند</p>
--	---

دانی که گیت زنده جاریه قطب دین
آنکس که خویش را بخدا آشناسنا کند

<p>کسی که ز اسرار در جهان دیده تو باشد ببین چشمی که زار کنی بنید و جی از با برخی سجاوه بغرقتش و برنت پیچ را آتش نباشد غریب و ملت بغیر از عشق مستان را</p>	<p>به از طاعات بیدری که بی آه سحر باشد کسی که روی او بیند در آستین و در باشد ببین راه در روش میر و حد نم مختصر باشد صدیث و وعظ انصرده در بخاورد و سر باشد</p>
---	---

مجموعی ز راه خود بدین مقام منزل شت نشان بی نشانی را اگر خواهی راه را پس هرین است پای مین خون جگر منجور	که منتر نگاه آن رندان سوا از سحر و بر باشد که گویا ای چو شست و دو قوش پنجه باشد که قوت عاشقان کوی و خون جگر باشد
--	--

حدیث قطب من اگر کسی کی پی تواند بود
کسی سز تو انداخت که حق بهره بر باشد

آن ماه تمامه آرا که بر آسمان بر آید بر خاک عاشق اوز و سرتوی گرفتند از زبر برده یارم گردوی خود نماید یابد برهی بگویش گشتا به هفت کشور گنیز بدان خود بین و پر تویی بیند دیدار گم نماید بیکره بخلق و عالم	نورش چو آفتابست که ملک جان بر آید یابد حیات خضری باقی بان بر آید سر گوشه آه و افغان از در مان بر آید گرد و گدای کوشش فرخان بر آید آه و خروش و افغان از عاشقان بر آید جان عزیز بیفک از آنس و جان بر آید
---	---

از قطب من گر آن یار جان عزیز خداید
نی فکر و بی تاقل فی الحال زمان بر آید

دمی که آتش عشقش ز جان عالم میزد دمی که غرقه دریای او بدم آدم بزیر برده نمان بود عشقش هنوز در آن زمان که من او بهم بچرخانجا بنود یک سخن از حرو شت زرد و جان عشرت ملک من جان در آن کانتش	بنود جانی و جانم ز عشق و دم میزد هنوز خیمه صبر منتری عدم میزد که جان بختت جانم از قدم میزد زبان جان دم تو حیل و دم بر دم میزد که دست غیب بنام من این قلمه میزد بروی خود ز حسد دست از الم میزد
---	--

	<p>بنو محمد سرمد جانان کسی که قطب الدین جدا از خود دم توحید در جرم میزند</p>	
<p>زین نزال میوفا سر زوی رخسار نماید بیار تا گشت زرد و بی دور نماید چون کس خدا فرزند خدا نگیرد گشتند چه ایسی سر و کس تیغ بر اندید باشد گواه حق که چو او کس گوا نماید تیر و دمای گدازنده نشینان خطا نماید</p>		<p>چون هیچ آفریده همانرا بقا نگیرد بیار در دوش عشق خدا شو که بچه کس باشد عددوی مرد خدا دشمن خدا منکد میباش که رتق دشمن بتغ نشان اهل نفاق شان بسی دیدم سیاحت خوردن نشان تیر و عاشان کین که کس</p>
	<p>ای قطب من تو خاک دوستان حق در دیده کش که کس به از ان بیوین نماید</p>	
<p>نهال مختتم با محبت بار سے آرد مرا از زبم بر دم بارم مستغفار می آرد زبان را در دوش یار در گفتاری آرد چه بنویسد بهیست کرد یا در شهوار می آرد که در راه را چنان بزبال نامی زاری آرد که او ذب نرود غم چهره آن یاری آرد</p>		<p>بیل چون در دوشش مرده دیداری آرد سینه کو نیز بر بر زار او دستمغفار بخورد که سر عشق یا نبود را فاش میسار رموز عشق جانان را ز زبان جانم ار گوید چو بلبل ناز و زاری کند عاشق کمر جویش بجان گشتم تلامع مانند که جویش بخویش</p>
	<p>ز تجرد قطب من زانکه در منکوره دردی که قهرش منکران با برهه از کار می آرد</p>	
<p>غما بده فطانت سعیا میگرد</p>		<p>دل را بی که نظر در همه اشیا میکند</p>

<p>سیگان بل و پر حبله مالیک نیست از تر و تشنگی عالم اثری کی میماند آن نگار ز فلک آینه ایست چو در باغ دید در پیغ خوش حیران اما ز قدرش در دستش کشت</p>	<p>گر بر ایشان عهد یک راه تها میگرد آتش عشقش اگر جای بهر جا میگرد چون خورشید در آینه تا شا میگرد که چرا و عده دیدار بفرود میگرد خوشی که آینه همان در رویا میگرد</p>
--	---

قطب دین سرد عالم را بگل بست نهان
گر بدستی جگر صدمه جام خود از ما میگرد

<p>جانان ز زیر پرده رخ خویش کون پرید چو آینه است تا نظری سوی من کنی هر روز میزدن بهسان چو کجا و فر کس با آفتاب تا رخ خوبه تو ندید باز آید سوی تو در فرمان سده کانی ببانی آیت را سینه با فکده کوی را یک</p>	<p>کز فرقتش وصال تر با هم میباید رسید خوش آنکه در دوش سر به باوس از چشم هر کس ز غم خویش شفت نشد شبید بیند جمال خوب تو هر کوز خود را مید آدم بیای سینه خود سوی تو پرید عشق است بازگاه و معال ترا کلید</p>
--	--

هر که با سقیست که بشوق بگرد
تا قطب دین برین پرده خویش را ندید

<p>تا که با کوی چو عید است که با شود تا که در چو عید است که با شود تا که در چو عید است که با شود تا که در چو عید است که با شود</p>	<p>نزد اهل خنسان ناقص و سوا باشد تا که آنکس که دلش در عشق سینه باشد تا که آنکس که دلش در عشق سینه باشد تا که آنکس که دلش در عشق سینه باشد</p>
--	---

<p>جابل از بر سخنه بهره و خطه دارد ز آنکه افشای وی از عالم بالا باشد</p>	<p>عاقل از بر سخنه بهره و خطه دارد عاشقان را بره عشق دلیلی باشد</p>
<p>هر کس رو ببری دارد و پختی طلبد قطب بین در طلبش برود لها باشد</p>	
<p>عاشق بدم بهمت آنم گرفته بود در جان شسته بود و عنانم گرفته بود جان را سرور داد و ز بانم گرفته بود سرترا قدم چو روح روانم گرفته بود بچویش دست و دل از انم گرفته بود کس را امین ندید از انم گرفته بود</p>	<p>روزی که دوست رسته جانم گرفته بود میخواست تا ب طاعت دیدارش آوم از بر آنکه فاش نسازم رموز عشق میخواست چشم غیر نه بیند جمال او محرّم نبود محفل و خرد در حریم صل روزی که یار بار امانت همی سپرد</p>
<p>گفتا که کیستی تو بگو قطب بین من گفتم که بنده ات بهمانم گرفته بود</p>	
<p>اورا بغیر یار کس رو برود نبود یک شمه درد و کون این گفتگو نبود چندین حجب بسته هستی ز تو نبود اورا بهیچ چیز دیگر انس و نحو نبود زنگار بستیت سر مور و بر نبود جزوی بهیچ چیز از رنگ و بلون نبود</p>	<p>روزی که روح بنفس خاک کو نبود روزی که سر عشق میبگفت می شنید آنجا که عکس یار در آئینه می نمود زان می که سستی آورد و محفل را برد روزی که دید دیده جان روی از تو نش برنگه که بوی معنی بگیرنگه آورد</p>
<p>روح تو بود طالب دیدار قطب بین</p>	

<p>تق را چه حد ز بره آن گفتگو نبود</p>	<p>چو برگ گل که بروش بنمی فتاده بود ز پائشین اگر ت این مویش راده بود که یار من ز همه مویشان زیاده بود بهر که روی سجاک درش فتاده بود که در بروی اسیران او کشاده بود</p>	<p>عرق که بربخ آن ماه روی ساده بود بقدر یار من ای سر و کمره تقلید دل به جاہ دشان ان بخشید و مال باب چشمه حیوانش احتیاجی نیست عنان محبت من میکشد بدر که او</p>
<p>مجوی عقل و خرد ناصحا از قطب الدین دومی که دلش اندر نظر ستاده بود</p>		
<p>بیگمان دیدار یار خویش دید انکه اندر راه جانان شده شهید هر که دارد با غمش گفت و شنید سیر زبان بیایدش جانی جدید نیستی آمد در آن را کلیه پرده پسند از خود بر کس درید</p>	<p>هر که خط نیستی در خود کشید زنده جاوید میدانی که کیت کیس میدانی تو گویائی خوش هر که خواهد در این میدان شود گنج مقصود از همی خواهد کس بی حجب ببیند جمال یار خویش</p>	
<p>قطب دین گروصل دلبر با دیت رد تو نپسان شو که او گردد پدید</p>		
<p>خانه بود وجود خویش ویران میکند سوی زهر وصل دلبر با طبران میکند توجه دانی آنچه درو عشق با جان میکند</p>	<p>باز خانم آرزوی وصل جانان میکند مذتی گویند ز دل اندر نفس نام داشت ناصحاب رده تر آه و فغان میکنند</p>	

بر سر کوشش قحان چون غنایلیان میکنند بمخودی این راه را بر مرد آسان میکنند در دل شب خود علاج درو مندان میکنند	هر کرا بوی از ان جانان سید در شام از خودت بیرون قدم زن تا روی آرا برد نیز شب بر خیز و عرض حال خود کن پیش دوست
---	---

قطب بین ذکر حبیب خویش میگوید در شب ز آنکه ذکرش ساکنان از ازل عرفان میکنند	
--	--

غمیمه در کومی حبیب جانقرائے میزند زان سبب از بنود بیاهو و هائے میزند دم ز بزم وصل یار آشنائے میزند بر سر خوان وصال خود صلاائے میزند سکه دولت بنام هر گدائے میزند بر سر تخت سلیمان پشت پائے میزند	باز جانم دم ز عشق دلربائے میزند می ز جام وحدت ساقی باقی میخورد گشته فارغ از خود و از غیر خود دیوانه وار باش حاضر ساکنان نازنین در هر بحر رو گدای در گبه او شو که از روزه کرم دو نگردد مغلسی آن کز دارشگی
---	---

قطب بین در بست جوی گوینا با حبیب در میان لجه غم دست و پائے میزند	
---	--

همچنان محاشق دم از دیدار جانان میزند مدعی باشد هر آنکو دم زورمان میزند پای خود را بر سر رخار مغیلان میزند طعنه امر زده بر خورشید تابان میزند	آتش عشقش در نام شعله دجان میزند عاشقان ارجهی بهتر ز در عشق نیست در بیابان و نماش مست او ز میخودی هر که روزی پرتوی از روحی جانان دیده است
---	---

قطب بین رایست پرده کز عشق یا دستان عشق دلبر را بدستان میزند	
--	--

<p>چو از کلاک تضا خط نم و محنت فروریزد بقفل خویش دل نباده ام در کوی آن دلبر زمستی بر سر کوشش مکن عیبم که آن ساقی خدایابی نیازم کن ز غیر خویش مندم مشو مغرور بر رنگه که بینی در ره جانان</p>	<p>بعالم هر کجا اهل دله بیند برو ریزد که خون بر که از تیغش فروریزد نکوریزد بکامم هر زبان از چشم وحدت یک سو ریزد که آب رودی من پیش کسان چون آبجو ریزد که رنگ رو عشاق درش این رنگ بو ریزد</p>
---	---

زبان بر بند قطب الدین امر از خداوندی
 که خون عاشقان در کوی او زین گفتگو ریزد

<p>در دلست دردم که بد زبان میرسد یعقوب وار دیده بر من نمیشد برخاک آتاش فروریز چشم تر خواهم ز بجزر یار کنم چاک پر من جید پر یطائر روحم کوی دست</p>	<p>رسمیت پیش من که بیایان میرسد فرم صر قاصدی سو کفان میرسد کابی به آب دیده گریان میرسد از ضعف دست من بگریبان میرسد آما بوصل دوست بطیران میرسد</p>
---	---

ای قطب من تو پیشتر از مرگ خود میر
 کس پیش یار خویش چو با جان میرسد

<p>خوش بود حال کسی کان چو تو یاری دارد نه کند از غم دوران سر مو اندیشه گریبی سال جاندر سرد درو جملت برو ای خواج که جانبار نه در ره عشق</p>	<p>مخورد غم که مثال تو کار می دارد هر که چون سایه لطف تو حصاری دارد هر که خمیر از غم اندوه تو کاری دارد آن پری بر سر کوشش ز تو عاری دارد</p>
---	---

سخت پر دانه صفت قطب این از آنست

<p>چون نسوزد که چو قوطره نگاری دارد</p>	<p>پایان راه با تحقیقت خدا بود می دان که راه با بخدا نزد بود عالم بر از صدای میاموی با بود چون دیده بر جمال دلارام نه بود مارا مگویی مرده که از وی بقا بود یارب دیگر ز گردش دوران که بود</p>	<p>ز آن رو که راه ماسر کوبی فنا بود حاجی ره حج ز رود ماره خدا امر ز کوس عشق چو بز نام بازند شرم آید ز گشت گلستان لاله زار مارا چو دوست کشته بشم عشق کرد امر ز ردی که عشقش میسر است</p>
<p>هر کس چو قطب بین گذرد از وجود عشق از راه بخودی بخدا آشنا بود</p>		
<p>نوبهار آمد و افاق معطر در آمد بوی بهامی شنوم از همه اطراف جهان جذب عشق مرا بر سر کوشش آورد هست بسیار در آن کوی اگر عاشق لیک عاشقان سر کورا تو مخوان مفلح کوی دور افتاده ام از گردش ایام از وی</p>	<p>گل شکفت و چین و باغ منور دارد بوی بوی به از آن نیست که دلبر دارد کیست که بهتر ازین با وی در بهر دارد بمپو من عاشق دل سوخته کتر دارد بر سر از سلطنت عشق زدی افسر دارد چه ستمماست که این حریخ سنگر دارد</p>	
<p>قطب بین تا شده خاک درینجا عشق ننگ از ملک سلیمان و سکنه در دارد</p>		
<p>دلبر رسید و هستی ما را زنا کشید بنمور روی خویش زنا برده عقل و هوش</p>	<p>وز روی خویش برده شرم و حیا کشید وز تیغ عشق بر دل ما ز نما کشید</p>	

یارب چه منظری که ز روی تو پرتو سے یک قطرہ از شراب وصال تو بہر کہ نمود بر رخسار آستان تو بہر کہ رسم رو نمود ہر کس کہ دید وصل تو در خلوت دلش	ہر کس کہ دید رخسار بکوی فنا کشید سرست وار بین کہ چنان لغزنا کشید کحل بجز رخاک تو در دیدہ ہا کشید قانع شد ز ہر دو جہان پای و کشید
---	---

چون دید قطب بین کہ حجاب تو خویش بود
از ہستی وجود خودش دست دپا کشید

بریا چو دوست آید و تیغ فضا زاند صاحب دلی کہ کشتہ شمشیر عشق گشت کہ رویان صدر نہ نمازند در عشق ہر یک ملاکہ بمقام خود اند بند آہ درون عاشق از آنست کارگر ز اہد برو کہ در دل تو در عشق نیست قائل کسی بود کہ ہلک وجود خویش	از عشق خویش آتش در جان مازند می دان یقین کہ خمیہ ہلک بقا زند جبریل کے بدرگہ مولا لوا زند آدم قدم ز روی شرف برہوا زند کہ نور عشق ملک وجودش جلا زند عاشق کسی است کہ سبحان پشت پا زند سر ہاے سر کشان بدم تیغ لا زند
---	--

پیمان شد از وجود خودش قطب بین کام
کو عاشقہ کہ خمیہ بہ پہلو سے ما زند

ہر کہ اورا آرزوی دیدن یاری بود عاشق صافق نباشد ہلکہ باشد مدعی رانندہ ہچون گیس بہر چندین در بانڈی پای نمود را واکش از کوشش از جور قسیب	باید آرزو اما حتمی گہ بار سے بود غیر فکر و لہر خود ہر کہ را کار سے بود از مگس کتر درین رہ کہ ترین عار سے بود نیک نگر کہ گنجیت با مار سے بود
--	--

بر سر کوی حبیب خود ترس از بیم غیر چون بود ز نار باطن خود پسندی بگیان	لیست عاشق هر که اورا بیم ز اختیار می بود زیر خرقه زاهدان را طر ف ز نار می بود
---	--

قطب بین گر عاشقی کونا نامی ار تو
عاشق آن باشد که آنرا ناله زاری بود

آنما که دمام بجایش نگرانند آن قوم رجوعیت باطن همه فردا صیقل زده اند آینه روشن خود را آن مایه گرانمایه که در پرده نازست آنما که فنا گشته اند از خود بهامی جمعی که ندیدند رخ او ز کثافت	آن باخبران جمله ز خود سبخرانند از خویش نهان گشته و در وی نگرانند کی تیره و تاریک مثال دگرانند آن قوم دمام همگی پرده درانند در راه حقیقت همه صاحب نظرانند حیوان صفقتانند و عجب بی بصیرانند
--	--

ای قطب بین از پرده پندار برون آ
زان رو که درین پرده همه سبخرانند

آن جا اهل که غیبت درویش میکند انکار اهل فقر مکن زانکه مصطفی آئینه تو هر که نمده پیش چشم خویش بر کس که جنگ کرد و نفس ضیعت خویش انکار اهل دل مکن ایدوست گفتت دارد خدا چو جاے بخل تو سرای دل	در پیش آئینه صفت خویش میکند از روی صدق فخر بدرویش میکند بینا عیث از آنکه بود پیش میکند خود را اگر چه پس بود او پیش میکند چون نفی اهل دل همه بد کیش میکند ایواے بر کسی که دلی ریش میکند
--	---

ای قطب بین مثال زانند که در قیاب

<p>دائم خدای فکر بداندیش میکند</p>	
<p>بغیر دیده سپردیده و گمردارند تمام عشق شده کی ز خود خبر دارند ز نخل محبت خود دهمدم شمر دارند ز بهر تیر عشق سینه را اسپر دارند ولیکن از خطر بعد دیده تر دارند</p>	<p>جماعتی که رخ یار در لطف درازند نمان شده همه در بحر عشق مستان ز زمین محبت خود رفته اند تا بروت نشسته بر سر آن کوی لا و بانی و آ اگر چه بر سر آن کوی صاحب قربانند</p>
<p>سبک روان بیابان عشق قطب الدین چنان روند که گوئی تمام بردارند</p>	
<p>کاری که کرده اند عزیزان همان کنند بیخوش خویش را سو جانان وان کنند خود را ز خود مگر تباهی نمان کنند برین اگر چه بر سر موی زبان کنند با احدیث جلوه خوبان بیان کنند با گلرخان حکایت این ناتوان کنند</p>	<p>تا چند سالکان سخن عاشقان کنند فانی شوند جمله ز بود وجود خویش محموم نمیشوند بجلوت سراسر یار دیفتش بعد زبان نتوانند شرح در مطالبان جلوه خوبان عالیهم مارا خلیده خار غم گلرخان بدل</p>
<p>گوید حدیث عشق تبان قطب الدین باشد که طالبان سخنش داستان کنند</p>	
<p>دل را برای تیر غم تو نشان کنند در جستجوی وصل تو ایثار جان کنند ترا کشت و خاست خلوت جهان کنند</p>	<p>کو طالبی که نام ترا در دجان کنند طالب کسی بود که درین کوی هر زمان اگر طالبی که مهر زحما سے تو ساعته</p>

<p>افسوس زانکه غیبت درین و هر کس یارب کجاست سنگ نمک جهان که او ز کند کشاکش دل من در جهان کس</p>	<p>تا ورزده و صفا را تمهید امتحان کند فرق طلای مانیس و دیگران کند با خدایت نه خدایت دان کند</p>
---	---

<p>از حد گذشت محبت از روز اسب چوین</p>	<p>آن را گم فرم ز غم رخ پشیمان کند</p>
--	--

<p>از دل اهل وفا بوی خدا می آید چو روی جانب کعبه که ندوی اخلاص بروای ز ابد و در حلقه زندان نشین نگران عاشق صادق که چنان سر صدق بر کربا دیده و دیدیت بهیند که چنان نازینمی که نمان بود پس پرده راز</p>	<p>بخت کز اول او بوی وفا می آید آن بطون دل از باب صفا می آید که زوم سر تو بوی زریا می آید پیش تیغ سمت بی سر با می آید یار بر خطه درون دل با می آید پرده برداشته و چهره کشا می آید</p>
---	---

<p>تا رسید بسر کوی فنا قطب‌الذکر</p>	<p>از تیغ و راست بر دستیر با می آید</p>
--------------------------------------	---

<p>هر که آرزو بسر کوی تو منزه باشد هر که به لذت عشق تو نسوزد خرم چه سعادت به این در و دریا چه یابد فایز از هر دو بهما گشت ز غم شده آزاد زنده هر دو جهان گردد و مرگش نبود دولتی بهتر ازین نیست به عالم آزا</p>	<p>آخرش دیدن رخسار تو حاصل باشد لذت دولت و دیدار تو شکل باشد پای هر کس بسر کوی تو در گل باشد هر کجا در دوزخ عشق تو در دل باشد هر کجا مرغ دل از تیغ تو بسیل باشد که بشاق بسر کوی تو داخل باشد</p>
---	--

<p>قطب بین آتش جانسوز تو ننگ که چنان سوزت پروانه صفت تا تو وصل باشد</p>	<p>دانی که بر دل من مسکین چارود باید که سر سبزه صدق و صفارود لائق کسی بود که از هستی سوارود عاشق کسے بود که درین رد فزارود میگویی ذکر او که ترا دیده دارود بی درد کس ندید که او را شفا رود</p>	<p>روزی که یار از من بیدل جدا رود آنکس که روی یار ندیده بهر خوش هر تیره دل نه لائق آن یار از زمین است هرز تبول را نرسد امان شامی غافل مباش کیفی از ذکر یار خوش در راه دوست درود و جفا بیدت کشید</p>
<p>گوید رقیب قطب بین از کوی او بود عاشق ز کوی دلبر جانی کجا رود</p>	<p>چرا که سود و زیانش خیال یار بود خیال او همه دیدار آن نگار بود کجا چون مردم دیگر دلش هزار بود ز گرمی نمی عشوق بقرار بود و غامی ماه شان را کی اعتبار بود که خوب زشت جهان ابد و مدار بود</p>	<p>اسیر عشق تمان را بغم چه کار بود دل نبرد از همه فکر و نیال بریده نه از یکی و خیالات او یکی بشد همیشه نفع و دراسته از جهان بشد خوش است عشق اگر یار موفیاق بود بر نوح عشق شیدا می آن نگاری بشد</p>
<p>کبوی عشق دل قطب بین ز غم رسته دلی ز سوز غم عشق او ننگار بود</p>	<p>استخا فرشتگان سرخورد بر زمین از نند</p>	<p>بهر آن حال برود جهان استین ز نند</p>

<p>ز نعلبیس سماع همه آفسرین زنند برخاک آستان سرفروش جبین زنند دانم که سعوفیان نرس از راستین زنند میباش برهنه که نفس آتشین زنند عشق کوس حلت تک یسین زنند</p>	<p>آیند بیگمان همه که در بیان عرش در اول چو یار جلوه کند جمله کائنات خوش گفت باینزید که در عهد ام خداست منکر میباش حال دل ابل شوق را ز ابر بماند در گرو از هستی وجود</p>
---	--

چون این طریق خاص مسلسل منظم است
 عشاق چنگ در روش قطب دین با نهند

<p>فروض رو تیره ارسته از جهانم کرد که نه چو سوی میساک تو ناتوانم کرد اراده که در با ۱۰ پخت سانه کرد ز خویش غنیمت در سوار زمین آسم کرد میان صورت بین عیب و استانم کرد نوری روی تو ناکاد شاه مانم کرد</p>	<p>خیال عشق تو فایز ازین دانم کرد کدایت آتش عشق تو آنچنان تن را خیال داشت غمگت تا مرا کشد آخر به بین که سوز غم عشق تیر چه کرد برین زمین را بود غمگت پیکر و زنده مجنون کرد شسته ریش را روی غم سبزه بود</p>
--	--

پیشتر در تالیفات خود در حق قطب دین
 چنانکه از غم و حدت سبزه کشا نم کرد

<p>کے جو کتھر ز غم کلھزار خود ز بسا ز دو کو نیو شکر کرد خود و لیکر شکر و کھڑکھڑا ز خود غم و سحر کم نیو شکر ز خود</p>	<p>فتا دو ام خدا بنیہ روزیاری خود ولبر جو جیہ ہے ہے پوریا نہ می کھنڈ بی روی یار یہ وسوز جی شکر من پاپی بند غمگت ز لدا روز خود</p>
---	--

پیدا بدین بہانہ گم احتسابا خود	خدمت گم بجان بسبب کوی آن بنگا
<p>تا چند قطب بین غم نہیان خوری و گم نہیان عمار دور و خود از خاک را خود</p>	
<p>یقین دانم کہ با دلدار جانی آشنا کرد بر دور و محنت و بیدار و دوران مبتلا کرد ز وصل دلبر جانی ہمہ دروش دو اگر دو کہ با او ہر کہ ہم صحبت شود و راز خند اگر دو کہ من قلب تو از یک نظر شان کہمیا کرد یقین دانم کہ اندر دین دنیا باد شاگرد</p>	<p>ز ہستی وجود خویش ہر کس گزینا کرد کسی کو نیت عاشق بر جمال ماہ رخسار کسی کو در دل شب بر روش نالہ بصدرا مرد بر در گم و دنیا پرست دون جہل بیار و بر در زمان حق نہ از سر خلاص کسی کو نیت پیر طہیت میکند از جان</p>
<p>کسی چون قطب بین با دلبر خود انس کے گم کرد مگر در راہ معنی از وجود خود جدا کرد</p>	
<p>فر خود رقیب روی سید را جدا نکرد کس بی رقیب پہلو دلدار با نکرد کاخ خفاک بچہ رستم شان جدا نکرد کاخ خز روی ز رو دالم گریہ با نکرد زالیت پیر و ہر کہ با کس وفا نکرد</p>	<p>دلدار رفت و خستہ دلانرا داند نکرد گنہم کہ غم برین بنیو ہمیش کے ہرگز دوبار ہمدم و مہل نہدیرس از خرمی و ذوق کسی خندہ میکند دل در جہان مہند کہ بد ہمدم ہوینا</p>
<p>اسی قطب بین بغیر خدا دل بکس مدہ نہ شمال آنکہ رشتہ دل زو جدا نکرد</p>	
<p>بعضی بہتر از سلطانی روی زمین باشند</p>	<p>کسی کو یک زمان با دلبر خود غم نشین باشند</p>

<p>زمین و آسمان بنو و جہاں بی آن لکس مباحش اندر پے آزار عشاق بر کوش ہمہ کس در غم دنیا و دین خود بود لیکن بر دوزخ شستن گذر اگر دیدار میخوای بر دوش کوش سی عالم دل باش گرموی</p>	<p>که از تعلیم مردمی گرد او را بر جبین باشد که ایشان را دل شبانه با آتشین باشد مرا بر عشق آن دلبر بزد بناور دین باشد که شتر طر بر سران کوی دهر آخین باشد که اندر عالم من صحرایان بر بزمین باشد</p>
--	--

بنا باشد قطب دین از روی غم زین معنی
 که اندر دین و دنیا مردم دل تقسیم باشد

<p>دوبم از درد غم از دیدم خون می رود بسکه انگار است دل ز تیغ تیز عشق یار اگر کشد آن یا گداری زنده می سازد مرا از بار عالم بر اندر میشود ز تار بند</p>	<p>دارم اندر دل چنان دردی که افزون می رود از شره سیلاب چشمم همچو چرخ می رود زین سبب بر خطه ام حال در گریون می رود محفل اربابانشیند همچو محزون می رود</p>
--	---

بسکه قطب دین ز درد عشق ناله می سحر
 آه درد آلود او بالاسی گردون می رود

<p>مراتا از وصال دلبر خود یاد می آید بسعی خود قبول طبع آن دلبر کسے بنود بر دای شمر نبتان از خجالت پشت خود زخم بیای عاشق و دلشاد و نشین بر کوش چون چندی بر سر کوش نشیند باز میگرد کسی چون پرتوی از روی آن که در دیا بد</p>	<p>دلم خون میشود ز بجز در فریادی آید قبول طبع آن دلدار مادر زادی آید که آن دلدار من با قد چون شمشاد می آید که آن کشدر کشای دلبر با یاد می آید کس چون بر سر کوش رسد فنا می آید فرشته بر درش بهر مبارکباد می آید</p>
--	---

<p>حدیث عشق ہر کس بشنود وارتہ میگردد بگو ای قطب بن کس از و نشاد می آید</p>	
<p>در دم ای ہنفسان دارومی ہمان مکنید خوب رویان ہمہ بنیند پریشانی ہن ہمہ چون بے بصرا نند یقین میدانم عالمان چون درق عشق نکرند از بر زابدان و صفت خوش را بخلط چند مکنید</p>	<p>ہر چه گویم بخبدا غیر خدا آن مکنید زلف خود بستہ گزارید پریشان مکنید وصفت و تعریف مرد مہر درخشان مکنید پیش مجنون حنصان ترک دستان مکنید چون ندیدید جمالش صفت آن مکنید</p>
<p>قطب بن خوش سخنی گفتی کی مست خراب عاقلان نفعی می و مشرب رندان مکنید</p>	
<p>تارومی تو اُمئیہ صاحب نظران شد تا گشت گل رومی تو از پودہ پدیدار تا بیخ بنجو نریزی عشاق کشیدی ہر گوشہ کہ باری از لایک نہ کشیدند آہنا کہ خبر از غم عشق تو ندارند محرّم نبود گوش کرا از نعمت داود</p>	<p>ہر کس نظری دشت برویت نگران شد بلبل صفت عاشق بخت جامہ زبان شد از کوی تو ہر روز شہیدی گذران شد منصور و رش کشہ آن بار گران شد دیدار تو کے لائق آن بیخبران شد کی گوہر اسرار تو در گوش کراں شد</p>
<p>فی قطب بن امر و شدہ عاشق رویت کز زرازل بر رخ خوبت نگران شد</p>	
<p>ہر کہ از تیر غم عشق گرفتار آمد بہر ای سلاکت از خویش نہمان کہ یقین</p>	<p>در حریم حرمش واقف اسرار آمد لشکر عشق درین باد یہ خوشخوار آمد</p>

بہر ای سلاکت

سچہ حقیقت ہمہ جا کرده ظهور آن دلبر ہر کہ در راہ طلب فانی مطلق گردید عاشقی نیست کہ فانی بود اندر بر آتش	ز آنجست عاشق در نخستہ چو پیکار آمد بگیمان پروگی پرده اسرار آمد در در عاشق سچہ پاره طلبگار آمد
--	---

قطب دین گشت نمان چونکہ در آمد لہ آ
ز آنکہ پیش رخ دلبر ز خودش عار آمد

لذت عشق ہر آن بی ستر پائی کہ چشید دیدہ دل بر رخ یار ہر آنکس کہ کشاو چون نیار و ملک تاب وصالش بشک ہر کہ از خود نہ میدست نہ بنید اورا	پای از ہر دو جهان بر سر آن کوی کشید ببخود از ذوق خوش جامہ جانرا بدید آدم خاک صفت بار امانت بہ کشید ای خوشا عاشق صادق کہ دستہی بر مید
--	---

قطب دین کیست درین آہ بگو دو بمتند
ہر کہ تخم غم اور دل ویران پاشید

بر سر کوی محبت ہر کہ ماور می کند خانہ دل پاک کن از زنگ حصیان زود گوید از معشوق فروروی خود خوانم نمود پیشہ عاشق بنا شد صبر و آرام و قرار عشق و رسوائی بہم چون شکر و شیر آمدند کیسای عشق بر بہرست قلبی گرسد	عاقبت بر روی جانان بدہش و میکند ز آنکہ دلبر در دل پاکیزہ ماور میکند ہست عاشق ہر کہ او ہر روز فرزند میکند عاشق اندر عشق خود را زود رسوا میکند در دل عاشق ملامت کی خودی میکند چون ز پاکش خلاص از تیر گہیا میکند
--	--

ز آنش عشقش سوزی قطب دین سہر تابا
سوز عشقت کاومی را فرزند کیا میکند

<p>شعله از نرس چرخ برتر میزند آتش اندر خشک و تر در میزند بہتم بر قلب قیصر میزند در نفس مرغ دلم پر میزند طعنہ بر ملک سکندر میزند دولتش انگشت برور میزند</p>	<p>آتش عشق از دم سر میزند جذبہ عشقش در اقلیم وجود تاغم عشقش سپاہ قلب است در ہوا می کبکسہ دیدار یاز ہر کہ او گرد و گدای کوی عشق ہر کہ آن دلبر جانی فواخت</p>
--	---

پرتوی تا دید قطب الدین از دست
طعنہ بر خورشید خاور میزند

<p>کز بدونیک دو عالم سر موغیت پدید ہر کہ را خنجر خونخوار تو اس ساخت شہید ہر کہ از سوسہ عشق تو از خود زہر سید ماند آنجا و دیگر از دو جهان پای کشید</p>	<p>نقش رویت ز دم صدمرتا انجیا کشید ز رنگیش سجد با شد و ماند جاوید بمچو میوانی بجهان آمدہ و حیوان رفت پای بر سر کہ کبوی تو فرو رفت گل</p>
---	--

قطب دین را چون نظر بر گل رویت افتاد
شادمان گشت و چون گلک وجودش خندید

<p>کی رود ہرگز نشاط چہرہ خولش زیاد میرود بر یاد زلفین پریشانش بباد از جمال دیگرے ہرگز دل او کی کشاد در چنین عاشق کشتی اورا کہ باشد استاد عاشق بیچارہ کے بزدلی بر خود نہاد</p>	<p>دیدہ ہر کس کہ روزی بر جمال او افتاد ہر چہ باشد و سرش از دین زور دنیا تمام پرتوی روزی از آن لبر کسی کو دیدہ است یار با آن دلبر کہ می ریزد و ماد م خون ما پیشہ دلدار جانان چون بود در دم کشتی</p>
---	--

نیاشد جور و جفای محنت آیام را
بر امید آنکه رفوی یار خواهد داد داد

با خیال یار دار و گفتگه با قطب بین
لیک چون بروی فتنه چشمش رود باز آید

<p>که زمره اندر یار روز خویش بخرند لباس زاهد خود بین به نیم جو بخرند که خود با عالم معنی سنون بجزو بخرند که در لباس مشربلی بکوه اوردست بخرند بجسته نوبی لارام خویش در بخرند</p>	<p>مجزدان اقیقت جماعتی در کند در این مقام که شوند غرقه ز آب شراب برو چشمه حیات مبین توانشانرا خزیه بر روی جهان آجا عند نقسین بجزو جنبه تبت و دوزخ چشمشان باشد</p>
---	---

برو گدای سرگوی اجتماعت با شرم
تو قطب بین که شمانرا بد بر تاج برند

<p>بر سر از خسروی فقر کلاسه دارد هر که او همچو تومی پشت پناهی دارد ای خوشش دیده که سوی تو نگاهی دارد خوش گدایست که او همچو تو شای دارد عاشق روی تو هر گوشه گواهی دارد ای خوشش آنکس که چنین قلب سپاهی دارد بی حال تو عجب روز سپاهی دارد</p>	<p>هر که در بادیه عشق تو راهی دارد پشت او را نتواند که نهد کس زمین نافلند از رخ تو تیره دلان عالم سرور ملک جهانت گدای در تو آمد گنج غم دور و گواه عاشق محنت دور و غم عشق سپاه دل است هر که را پر تو رخسار تو بر روز نعت او</p>
--	--

قطب بین از گنجه کرده ناکرده خویش
خنور و غم که مثال تو آلمی دارد

<p>از حریم حرمش و عدو دیدار آورد مرعی بہر دل خستہ و افکار آورد آدمی را ز کفت خاک پدید آورد عاشقان ابر بہانہ ہمہ در کار آورد منکران را خود از انہ زور بانکار آورد عاشقانرا ہمہ زان جوبہ با قرار آورد</p>	<p>مژدہ ایدیل کہ صبا ترودہ دلہا آورد شام جویاں سہرا بہ غم سحران گشت خواستہ دلبر کہ کند صورت خود و غم خود شود عشق و عشوق کند خود نام در زمانہ بر تو او بہر دل غافل نقاد جاوید کہ در دنیا گشت قرار از ما برید</p>	
--	--	--

قطب بین ہر چہ کند یا کند بیشک ریب
 ہر کہ دم زد دم او محنت و غم بار آورد

<p>بمعنی ہمہ زان من جان رستہ اند ز جمعیت این و آن رستہ اند کہ از خویش و کون و مکان رستہ اند ز فردوس و حور و جنان رستہ اند بدان ز نملہ اند و ز جان رستہ اند تو گوئی کہ خود از میان رستہ اند</p>	<p>گدایان عشق از جہان رستہ اند اسیران زلف پریشان یار چنان محو خسار یار خود اند ندارند غیر ز غم عشق کار فسرد غمخ یار تا دیدہ اند فرو رفتہ اند از چمنان شہونہ</p>
---	--

ز شعر خوش و دلکش قطب بین
 اسیران عشق از جہان رستہ اند

<p>بہر رخ خود دادہ صلا یار بسیار از بہر تماشای وی از خویش بر آید بینند اگر رنگارائینہ زد آید</p>	<p>اسی سحران غافل از یار چہ رسید بر بریگند از رخ خود پردہ و لیکن در پردہ عیان باشد وہی پردہ نہاست</p>
--	---

<p>هر جا که محبانی بود آن جمله ستا سید از خواب گران جمله اگر دیده کشانید غافل من نشینید اگر اهل وفا سید</p>	<p>از جانب معشوق حجابی نبود لیک بینید رخ یار گرانمایه چو مردان عهد ازل یار سازید فراموش</p>
---	---

<p>وارسته شوید از خود از ملک در محام چون قطب دین گز طالب بیدار خدایند</p>

<p>هر چیز غیر عشق بود دور و سر بود دانند کسی که دلبرش اندر نظر بود هر کس که پیشتر خطرش بیشتر بود از زیر چرخ هر که قصد صعب تر بود هر کس که دور باشد از انان بی بصر بود چون خاک راه باشد و کس بسیر بود</p>	<p>پیش کسی که عاشق اهل نظر بود نشفت هر چه بست بدینا و آخرت ایام بعد را نبود انقدر خطر دوره گذر هر آنکه فتنه زمین چرباک دوری مجوز یار خود از مرد شامی ایوای هر که دور بود از وصال یار</p>
--	--

<p>با خویش قطب دین از نئی لاف شامی عاشق کسی بود که ز خود بنجیب بود</p>
--

<p>شریبت وصل تو هر لحظه بکامش باشد زندگی بی رخ خوب تو حرامش باشد کوس در دو نعم عشق تو بنامش باشد بنده آفت که دست تو ز نامش باشد</p>	<p>هر که برابر کوی تو مقامش باشد هر که اوبه تو بر آرد نفس در عالم بادشاه و در جهان ست هر آن عاشق کو بنده آن غیت که از حکم تو سر می چید</p>
---	--

<p>قطب دین رم ندید مرغ عشق ترا ذوق دارد که چنین مرغ بدامش باشد</p>
--

کسی که با چوتونی دست در کمر دارد ز پیش تو برود دیده بر که اندازد کسی که دور بماند از تو مجمع ایمان را بر تو نوزاد بد با ما نشست و خاست کمن بنزد و لب بر خود جهان خویش تخته بر ز کوی او نتواند قدم بردان	ز هر چه غیر تو باشد از نو سر دارد کسی که از چوتونی چشم خویش بر دارد ز باد حادثه کفر بر خط سر دارد که مست جام ازل مشربی دگر دارد اسیر عشق مبین در جهان منبر دارد خیال چهره او هر که در نظر دارد
--	---

بدید چهره او قطب دین چو روز دگر
بغم خویش نخواهد که دید بر دارد

ذوق عشق از جان عاشق کم مباد هست صلیبش مرم جانهایش چون غم درد تو آمد نگار عاشقان را طفل اشک آمد شفیع هر که غافل باشد از وی ساعتی عاشقان ما دست او زنی و کون	هر که بی عشقت در عالم مباد شد دل ماریش بی مرم مباد بمیچکس اندر جهان بی غم مباد چشم عاشق بقطره بغم مباد نیست آدم و زنی آدم مباد غیر زان زلف خم اندر خم مباد
---	---

در هوا سے چهرہ زیبائے یار

قطب دین را یاد پیش و کم مباد

هر که او را میسل جانانش بود درد پیش آور که بیشک در جهان نیست چیزی خود ز بید روی تیر	درد باید در دل و جانش بود هر کجا در دست درانش بود داود دارد هر که ایمانش بود
---	--

<p>دائما جانے پریشانش بود ہر کی گنجیت مارانش بود کے غم خار مغیلا نش بود</p>	<p>نہیت عاشق ہر کہ آنرا در دست بہیج گل بے خار نبود در جهان ہر کہ رواند رطوات کعبہ کہ نہ</p>
<p>قطب دین یکدم مکن در رہ محیل نہیت این راستہ کہ پایانش بود</p>	
<p>از مہ سو در زریان دہری بی غم میشود بہیخبر از خویش و بی پروای عالم میشود ہر کہ از درد دست و دیدہ پر نم میشود بیگمان او سر فراز ہر دو عالم میشود گر گدای باشد او مانند حاکم میشود چون بہ بند وصل یارش باز خرم میشود</p>	<p>در حریم وصل جانان ہر کہ محرم میشود ہر کہ از جام وصال او نوش جزعہ کیست دانی بر سر کہ پیش طلبگار وصال در دل ہر عاشق صادق کہ بگرہ جلوہ کرد پیش علمش بود و نا بود و جهان بکیان بود گر بود چون لالہ شہزادہ سر بر خاک آہ</p>
<p>قطب بین روزی اگر صد بار بندید و صل کی تسلی یک زمان از غیش از کم میشود</p>	
<p>گرچہ نہانت اما جانش اندر جان ہونہ لیک میخواد کہ اندر عاشقی نہان بود از کف خاکے کہ عقل کل در و حیران بود در میان مقصود استا و ازل انسان بود ز فتنہ می باید سراسر کا ندر و مہمان بود بیگمان آن یار جانی ر در صد چندان بود</p>	<p>دلبر با عاشق کسی کہ دیدہ با نہان بود در حقیقت است عاشق با مہرہ معشوق او گرچہ عاشق بود او مارا چرامی آفرید گر مصد نقشہ مارا کلک صنع آمد و لیک خانہ دل رفت و رو بی دہ کہ مہمان سیر ہر کہ از ہر چند باشد عمر آن دلبر بدل</p>

	ازدو عالم آرزوی ہر کسے مہر سے بود قطب بین را آرزوی حضرت جانان بود	
<p>کہ کس را باو بیچ کاری نباشد کہ کس را بدل زو غباری نباشد کہ دروہر زو اعتباری نباشد ندیدم گلے را کہ خاری نباشد ہر از سایہ او صماری نباشد چو یاری می او بیچ یاری نباشد</p>		<p>از ان بہ کسی را دیاری نباشد از ان بہ نباشد کسے در زمانہ چنان ز سیتن نجوش بود آدمی را بر اسے خدا جو را غبار میکش ز غوغائے آشوب دنیاے فانی اگر یار خواہی گرفتن کسے را</p>
	<p>مدہ قطب بین دل بدنیامی فانی از ان رو کہ آن را مدارے نباشد</p>	
<p>مرا دہر دو جہان را بجد محاسازو بود کہ در دامن از وصل خود دور اسازو نہد بندش از خاک بادشا سازو درون پرودہ اسرار کارما سازو ز آشنائو ز بیگانہ اش جدا سازو امید بہت کہ کار مرا خدا سازو</p>		<p>بکوی خویش چو آن یار آشنا سازو مرضی حیرم و در کج محنت افتاد زر وی لطف نوازند اگر گدائے را و گر بقیہ برانند زو کہ خویشش زر وی لطف نظر گر کند گدائے را تواند آنکہ نشاند مرا بر دم وصال</p>
	<p>زہ بیچ غم نبود جسم جاہودان یا بد چو قطب بین دم خود برابر و خدا سازو</p>	
<p>سبزہ و آبروی آن گل در بیان چہ کند</p>		<p>ہر کہ روی تو بہ بیند جہان چہ کند</p>

<p>زندگی بہتر تماشے رخت می باید باوشاہ دو جہانت گدای در تو خوب رویان ہمہ چون از اثر حسن تو اند قیمت روضہ رضوان بوصول تو بود</p>	<p>ہر کہ دور از رخ خوب تو بود جان چہ کند بنی تو کس خسرو سی ملک سلیمان چہ کند بنی وصال تو کسی دیدن خوبان چہ کند بنی وصال تو کسی روضہ رضوان چہ کند</p>
--	---

قطب بین درد غم عشق تو در جان دارد
 درد تو راحت جانش شدہ در مان کند

<p>اہل فنا کہ دم بہ بقای تو میزند چون از رہ فنا بوصولت رسیدہ اند سر با برہنگان طلبگار حوصل تو آنہا کہ سرخوشان می عشق گشتہ اند کہ رویان صدر نشین از رہ شرف یارب چہ منظری تو کہ ذرات کائنات</p>	<p>جان میدہند و در مزہ فحاشی تو میزند خود را از وہ تیغ فحاشی تو میزند در پای اہل دل زہر برای تو میزند فریاد ہای ہوی برای تو میزند کوس شہی بنام گدای تو میزند دست امید خود بطلسمی تو میزند</p>
--	--

ای قطب بین ز خویش گذر ز آنکہ ناکمان
 بنی تو بکوی دوست لوای تو میزند

<p>ہر کہ عاشق نیست با غم آشنائی کی کند نیست عاشق آنکہ از کوشش رود جابی نگہ ہر کہ از خوان وصال او نورسے یافتہ ہر گدای را بخوان عاشق کہ عاشق در پیش ہر کہ خود را دیدد دعوی خدائی میکند</p>	<p>وزہ عاشق از غم عشقش جدائی کی کند عاشق اندر کہوی جانان میدفائی کی کند سرفرازہ ہر گدو بے نوانی کی کند جز دل اہل دلی برگزگدائی کی کند عاشق بخویشتن دعوی خدائی کی کند</p>
--	--

عاشق اندر بزم صلیبش محبوبان میشد
در حریم وصل دلبر خود نمائی کی کند

جام می آور بدست و بخوردی با پیشینه کن
قطب بن عاشق درین کو با دشمنی کی کند

پاکبازان که سرگویی تو منزل دارند گشته از سو روزیان همچو جان فایغبال عشقبازان که نظر بر خت انداخته اند آن جماعت که ز خود فانی مطلق شده اند عقل و علم و دل و دین و اوده تمامی بر باد با نعمت بست و گریبان شده اند همه عمر	از ازل تخم غم عشق تو در دل دارند پای خود در سرگویی تو نه در گل دارند پرده کی پیش رخ خوب تو حاصل دارند از ره بخوردی خود را بتو وصل دارند کی سر و سوسه مردم عاقل دارند حاصل از غم عشق تو حاصل دارند
--	--

هوس او نه نمی از سر خود قطب الکی
ز آنکه در سر هوش مردم قابل دارند

خوش آن عمری که صرف بندگی یار جانی شد عسکری در گه جانان جوان پارسا که بود نه بیند روز بد بهرگز اگر جاسد سبحان کوشد بالماس سخن کی در معنی بتیوان بستن بخود که ستر این خوشتن آفاس میگویی تواندی خورد و اتم ز دست ساقی باقی	نصیب صانیک شجری کو مقید در جوانی شد مقید ز آنکه سر از روی نصیب ناتوانی شد سعادتمند هر کوز قضای آسمانی شد تواند آن مگر که واقف از سر نهانی شد دیو کار زبان دل زبان بی زبانی شد بر آنکس کو تمامی از وجود خویش فانی شد
--	--

ز هستی قطب بن بگریز آنکه بی طلب آنرا
که در هستی جواب از سو جی جانان لیرانی شد

<p>ملک وجود او همه بر باد میرود نمناک گر چه آئینه است شاد میرود آنکس که بنده تو شد آزاد میرود چون دید وصل تو همه از یاد میرود عکس رخت چو دید بفریاد میرود بود وجود او همه بر باد میرود</p>	<p>آنکس که دید روی ترا شاد میرود هر کس ز بر غمی که گذرد سب تو آزاد نیست هر که بود بنده کس با وصل تو اگر سخن می کند خیال عاشق کند بخت پیشه ناشی هر کس که دید پر تو نور جمال تو</p>
---	--

فقوی است زاد باو به عشق تو وطن
آسان رود کسی که بدین زاد میرود

<p>آیا بود که پیش خدایک دعا کنند منزل خراز عالم لانتها کنند در دم سازمین و زمان راسا کنند فی الحال جان خود تبا می خدا کنند آنها که در حریم وصالش چاک کنند</p>	<p>آنها که آشنائی خود با خدا کنند پر و از داو از قفس جسم مرغ روح آنقوم از عنایت لطف خدای خویش یابند گرز جانب جانان اشارت منزل کنند بر سر کوشش ز شوق او</p>
---	--

با خویش چند بار تینیم قطب وین
ایشان ترا مگر بخدا آشنا کنند

<p>دلم ز شوق تو در اضطراب می آید ز جان سوخته بوی کباب می آید بدیده که ز خیال تو خواب می آید که لشکر غم تو بی حساب می آید</p>	<p>بمن ز سبوی تو بر گه خطاب می آید چنان ز آتش شوق تو سوخته که مرا ریب که فکر خیال تو میکنم شبها نشاید عیش از آن از دلم گزیران است</p>
---	--

<p>کہ لہ ترانیش از تو جواب می آید کہ آن نگار براہ ثواب می آید</p>	<p>کسی کہ غیبت نشد گو طلب کن دیار ز خویش بگذرد در راه حق ثوابی کن</p>
<p>مرد بجلقہ ز بار دہر قطب الدین کہ از دیوان تو بوی شراب می آید</p>	
<p>چو بر دم میرسد زخمی برو مرہم می آید کہ غیر از غم بکنج غم کسے ہدم نے آید کہ بروی تیر غم می آید و مرہم نے آید شدم جو بای مرگ خود دلی مرگم نے آید دو بارہ بیچکسے دانجین عالم نے آید از تو چیزی کہ می آید ز جام جم نے آید</p>	<p>بکوی عشق بازی بردم خبر غم نے آید از ان در گنج تنہائی بدرود غم گرفتہ غم از ان دہل مرا مانند غنچہ تہہ غنچہ است جو اندر زندگی کس وصل آن لب می بنید بلکن کہ شش در لزان پیش کر عالم کنی حلت توئی مقصد عالم کنی آید لہن جامل</p>
<p>منال امی قطب بن از محنت غم بر سر کوشش کہ محنت بر عاشق ز کوشش کم نے آید</p>	
<p>ز ابتدا ہستی خود را ہمہ در باختمہ اند در بیابان شحمت پای ز سر ساختہ اند کز رہ بخودی خود را از تو نشناختہ اند اسپ بہت ہمہ در کوی فنا باختمہ اند اول از سوز غم عشق تو بگذراختہ اند</p>	<p>آج جماعت کہ نظر بر بخت انداختہ اند دائرہ بر باد رفت با بود وجود خود را ہنچنان مست ز جام می وحدت شدہ اند آن گروہی کہ رسیدند بس منزل عشق دیرہ آہنما کہ رخ خوب تو بی عیب قصور</p>
<p>قطب بین طوق بکن گسیوی او در گروہ عاشقان طوق بگردن ہمہ چون فناختہ اند</p>	

<p>خرم آن دل که جمال تو تمنا دارد حالیا قصد دل شعیفته ما دارد ماه رخسار تو پیوسته تجلا دارد تاب رخسار ترا دیده بنیا دارد لذت عشق ترا عاشق شیدا دارد تیر غمهای تو اندر دل ما جا دارد</p>	<p>ای خوش آنکس که سرش بهر تو سواد دارد نور عشق تو قرار از همه دلسا برده ماه کیسان بنود نور بلغزش بدیده هر کسی تاب ندارد که به بیند رخ تو لذت عشق تو که عاقل فزانه چشید هر کس جان بد تیر غمت بر دل ریش</p>
<p>بایچکس میل ندارد و بجان رسوایی قطب بین را بجان عشق تو رسواد دارد</p>	
<p>عیشش بکام باشد و تجبتش جوان بود آنکس که اهل عشق بود زنده جان بود آنکس که مت عشق بود جاودان بود عاشق نباشد آنکه خودش در میان بود بیزار مرد عاشق از این و آن بود کی در دلش محبت عجز جنان بود</p>	<p>در دست هر که جام می از غوان بود خوش عالمیست عالم دارستگی عشق هرگز نمیرد آنکه شود دست جام عشق بیخوشیست پیشه عشاق کوی او دنیا و دین فروخته عاشق بنیم چو چشم طمع ز دیدن اغیار و دسته</p>
<p>ای قطب بین تو پیشه خود ساز عشق ده هر کس بر آنکه پیشه کند خود همان کند</p>	
<p>در بندگی اہتمام دارد غیر از خصم تو حرام دارد لب بر لب تو مدام دارم</p>	<p>در عشق تو هر که نام دارد بر خویش مراد برود عالم سر مست بود ز جام وحدت</p>

<p>محرورم ز رحمت تو کس نیست جانم که پر ملک بسوزد تا جان می عشق تو چشیده</p>	<p>فیض است که خاص و عام دارد مرغ دل با مقام دارد عیشش و دوجان بکام دارد</p>
<p>نور شمال کس که قطب دین دارد ذوق تو سلف الدوام دارد</p>	
<p>بیار درو عشق تو در مان چه میکند از خار عشق تو بدل هر که گل شکفت آنکس که غوی کرده بنهای عشق تو در بزم جانفروزی تو بر کس دمی شست ایمان حکایت غرض نور روی است باشد تو نگار آنکه بودست عشق تو</p>	<p>و آنکس که نیست عاشق تو جان چه میکند در صحن باغ او گل در بجان چه میکند ویدار جو رو صحبت رضوان چه میکند از مهدی یوسف کفان چه میکند کس بی فروغ روی تو ایمان چه میکند سرت عشق ملک سلیمان چه میکند</p>
<p>ای قطب بین مجوی تو سامان بگو عشق عاشق بکوی او سر و سامان چه میکند</p>	
<p>هر که آواز روی دیدن جانان دارد از گل روی وی آنکس که شمشیر بوی هر که کرده سفر با دیه کعبه دست مذهب و ملت عاشق همگی عشق بود زاهد اندر غم جان باشد و ایمان دلم وین رو دنیا همه بر باد فنا داده یقین</p>	<p>دانا در طلبش دیده گریان دارد با پیچ بلبل ز غمش سینه نالان دارد کی نغم سز زلفش خار مغیان دارد عاشق مست کی اندر نشسته ایمان دارد عاشقش ننگ ز ایمان هم از جان دارد آن حریفی که درین باو یه عرفان دارد</p>

<p>پیش چوگان مصیبت سرا و گوی بود آدمی وضع و پرپی شکل دلمک خوی بود که کم آرزو عطا بخش و بلا جوئی بود عاشق گوی تو با همت و کم گوی بود در تحقیقت مثل چون گل خود روی بود تا تر آب روان رفته مهر جوئی بود</p>	<p>هر که را روز ازل با چو تو سے خوبی بود هر که از ما در گیتی نبستم عشق تو زاد هنر عاشق گوی تو با عالم آنست عاشق آن نیست که پر گوی و بی همت نبود هر که در راه طریقت نه کند خدمت پیر طالب قرب خدا زور و لهما بیباش</p>
---	---

قطب دین در چین جان گل خوشبوی چین
 کاسخه در باغ بچینی گل بے بوی بود

<p>از شوق سوز عشقش ناله های زار می باید نشان آن جراحت دیده خونبار می باید بیزم وصل جانان محرم اسرار می باید سزاوار سردار است، شرف بردار می باید دل عاشق کویش از بلا افکار می باید ز خود همیشه و با دلدار خود بیقرار می باید</p>	<p>اسیر عشق جانان را ز خود بیزار می باید دل بر کس جراحت گشته از تیر غم عشقش بر آنکو در در عشقش ز خود فانی بود و بیشک چه منصور آنکه سر عشق دلبر فاش گرداند چو در کوشش بلا با بر سر عشاق می آید ز دست ساقی باقی هر آنکو جام می نوشد</p>
--	--

چو قطب الدین دین ره گو گذر از جان جو بیشک
 کسی کو را بیزم وصل جانان بار می باید

<p>از همه خصلت بی نیاز بود هنر عاشقان نیاز بود جان عشاق در نیاز بود</p>	<p>هر که در عشق سرفراز بود تو اگر عاشقی گذر از نیاز گر بظاهر نواز نگذاردند</p>
---	--

<p>طالب عاشقان حجاز بود چشم دل شان همیشه باز بود بخدا ہر کہ اہل راز بود</p>	<p>ز اہدان کہ حجاز میلند بہر خواب از نمند چشم بہم نیست پوشیدہ بیچ راز او</p>
<p>قطب دین بچو جمع می سوزد کار عشاق چون گذار بود</p>	
<p>وز بوی خوش و دکاش تو عطر محط ز اہد کہ ز تو دور بود گشتہ مگذر بمشیار نگردد نفسہ تا دم محشر آزاکہ شود دولت وید از سیر با ملک سلیمان نہ کند نیز برابر باشد تحقیقت ز مہمہ پیسز فرود تر</p>	<p>ایم از رخ زیبایے تو آفاق منور صوفی کہ نبر ویک تو باشد ہمہ سرت آنکس کہ ز جام می عشق تو بودست اندر دو جهان بیچ سعادت بہ ازین نیست در بنم وصال تو دمی بر کہ نشیند مخروم ز وصل تو ہر آنکس کہ بنا</p>
<p>باشد مہمہ کس راز مہمہ در سواد راہ ای قطب دین و جانم با آرز ہر دور</p>	
<p>وز گناہ خود پشیمانم خدایا و ستگیر زیر بار جہم و عصیانم خدایا و ستگیر از چنین آشوب دورانم خدایا و ستگیر در جهان بچون سر میانم خدایا و ستگیر از تو باشد چشم احسانم خدایا و ستگیر تا امید از جملہ خلقانم خدایا و ستگیر</p>	<p>عزیز دیر یاسے عصیانم خدایا و ستگیر ز حضور طاعتی دارم نہ ذوق حالتی در میان فتنہ آخر زمان افتادہ ام بست بچون خاک راہم در میان صحرای مفلس و محروم ندادم زاد راہ آخرت دست آویزی ندادم غیر لطف عام تو</p>

<p>در بهت افتان مخیر انم خدایا و شکیه با اجل دست و گریه بانم خدایا و شکیه از فزون و دوسوس دلوانم خدایا و شکیه از سخیله گز و ماتم خدایا و شکیه همیشه دوزخ نگر و انم خدایا و شکیه</p>	<p>زاد راه کعبه وصل تو که بند مرا آفتاب عمر من و دوزخ الی مدوه است دیو و شیطان اگر کنندم و سوزیه وقت هر چه پرسندم بگیر و منکر اندر زیر خاک روز محشر گر بلغز و پاسه از بل صراط</p>
---	---

بهر کسی فرو از چری دم زندای قطب و شین
 تو گویم من از ضعیفانم خدایا و شکیه

<p>تا غله رفت و تیز شد شبگیر کوششی کن تو هم قلیل و کثیر تو چنین مانده و بس از تقصیر پاک ساز از غبار چشم خمیر وصل گیر باریت ز خویش بیه زنده باش فر خویش دل بگیر</p>	<p>ای گران جان خواب سر بگیر نیست نیکو درین ره آسائش بیش رفت آنکه پیشتر بر خاست چشم تو کور و یار جلوه گریست تا نیزی بو وصل او نرسی پیشتر از اجل بپساید مرز</p>
---	--

قطب دین بی وصال یار بود
 در جهان از حیات خود و لگیر

<p>جان عزیز صرف کن اندر وفای یار محرم نهیشوی تو بخدا تیرا سے یار چیزی بدل و گریه نشانی بجای یار گر خواجگی گمراهی باشی گدای یار</p>	<p>ای دل صبور باش بجز و جنای یار از نور عشق تا نشود سرخ چهره ات خالی زمین دل برو از نقش خمیر کن شاهان ملک فخر بجاک درت کنند</p>
---	--

<p>تا ناماندر وجودت سے ہونے آثار</p>	
<p>وزیر تو جمال تو خوب شہید محض نور بر برج تافقی تو ازان سگشت دور صاحب مدان مہم بحضور تو چر حضور موصوف کون بدین صفت تا شوم حضور آن لڑکھی نمت سب کوی تو عجب اور</p>	<p>ای از کمال وحدت تو محبت و نقص دور بر بہر چہ آفتاب قدس ایسے مین دور از تو نیست ہیچ ولی را حضور لیک تو صابری محاشق بیدل صورت از خویش و غیر خویش فراہوش میکنند</p>
<p>گر باہریت فروغ نش قطب میں سب اور از آتش محبت او پر زرخسرو</p>	
<p>عاشق سبست را با زہد و باقیہی چکار پاک کن گوہر گل خواہی دیدہ دل از غبار توبہ از سر بازی خود میکن اندر نوزد یار در رہ نہ در محبت آیم از توبہ عمار منقطع باشد بہ پیش یار فردا شرمسار گر ہمی خواہی دین رہ باشی از دل کبار</p>	<p>راہ خلوت نشین و چشم زہد از سر مدار لذت مہلش چہ انی چون ندر ہی چشم بید دلت دیدار نبود کہ اوراد دوست بی وفا بود آگاہ از عشق دہ توبہ کرد ہر کہ مشہور از فی مشوق چو بارت سیمت گر تو مرد طالبی از دی و می غافل بہا</p>
<p>گر نگری از وجود خویش خالی قطب میں در سر یمہ یار جانی کے ترا فقہ گزار</p>	
<p>پردہ پندار ساز از نظر خویش دور تا بکے از تیرگی صبر کنے از غم دور تا کہ بہ بخشہ قسم جویم دگانا بہت غم دور</p>	<p>صبح سعادوت دید خیز ز خواب غرور دیدہ دل باز کن تا کہ بہ بینی جمال بند میان بندہ وار بر در محبوب و جان</p>

<p>دور و دور و یک زبان از زبان لستان دور و شب عرض که جان از خویش را بند گیش چون بادام از اثر بندگی</p>	<p>خداش از جان گزین تا که شوی محض نور ترا که یقین بجای حضرت رترب شکور محنت و غم بگزار و از سہ نما یاد سرور</p>
--	--

اگر بر روی قطب بن ناله روزی نیست

از بازی آرزوی نماید حضور

<p>ای دل ادری تو از دیار از بار غمخور مرقی گزین بر لب چرخ ما شایسته دور از آن دیار که کرات بر روی خراب گر چه خوبان را نباشد عهد و پیمان در اگر چه پیرو بی ملوان کعبه متصدد خویش اگر چه پیرو اہی بلبل دست او گردن کنی</p>	<p>دور تو شاید رسد از زمین جو بیان غم مخور نہ تبت گروی غلام از بار غم مخور کار تو ساز و خدای کار کرد ان غم مخور بیلین آن لہر بود بر عهد و پیمان غم مخور در میان غم از خوار غمبندان غم مخور بر سر لوی وی از جور قیابان غم مخور</p>
---	--

اگر قطب بن اگر گویند نایاب ہی نیز بود

بہر خود صان بر پادشاه ننگان غم مخور

<p>رست آن نگ را آس ساز تیر تر اہل رشت نمبر زنت خوردنیز میر و عشقت کیش بندہ اگر نیک و گدست زوریکہ یاد جاوہ کند در حریم نل ای ہنشین بلبل خود بودہ تو کم لیک در بر مکان کہ جلوہ کنان دیدہ ام و را</p>	<p>از آہ آستین بن ایدوستان حذر ایجان زرقن برو تو ہم آوارہ دگر کردم عزیز من سخن خویش مختصر جان پیش او ہم طبع بہر حاضر اموز قافہم ننگا سے بر بگذر باشم ہمیشہ منتظر جلوہ دگر</p>
---	--

چہ روز ماہ روی دی افزون نمی شود
ہر شب گزارش من درویش نبیتر

چون قطب بین بصورت طوطی سخنور
دارد طمع ازان دولت شکرین شکر

نخستین از فراز بخت بپوش بیدارانی سپر
گرہ میدیدد دل چہ سرو دلداری
ابو غرغز از جہد حق در سل نمودار
کہ تیشی کن نامہ بین او و پیران خویش
انہی چندار برون آگہ سدر اہست
بر چہ بنی غیر حق را از مواہیش ہد کن
منظر میباش تا دگر کند سویت نظر
پاک کن ز آئینہ دل رنگ ہستی زود تر
تا نامہ دورہ جویت ہمچہ چیز از خشک و تر
تا ہم آید روی از خود نماند هیچ اثر
ہرچہ داری جز جہای مایہ برون کن بر
نفسی کن تو زود تر از خجلہ را از خیر و شر

قطب بین تا کی ز ہستی دوستانی از خدا
گر خدا خواہی تو از بود وجود خود گذر

برہای عقل کہ از عشق ترا نیست خبر
گوی مقصود ز میدان توان بر عقل
عقل گوید کہ بر سب ز جان تو نیست
بگذر از جان ہم از دست خود را انداز
مرد باید کہ ز خود فانی طلق گردو
نیست مقصود کہ یکبار فنا کرد و عمر
سوی او پی نہی تا تو باقیست اثر
عشق باید کہ درین بادیم کرد و رہبر
عشق گوید کہ درین باد میندیش ز سر
بچو نحو اس زمین بحر کہ یابی گوید
کاندہین بادیم کس با زمین نیست بہر
باید این حال در دست دید سجید و مر

قطب بین از سر جان بگذر اگر مردی
کہ درین راہ نباشد نہری زمین بہتر

<p>ایماند و بخت تن گرفتار در مدرسه قبل و قال تا چند مردان مرشس بوصول شادانند ماه تو بزیر ابرها تا که غافل نشین از خود زمانه خواهی که جمال یار بینی</p>	<p>از راه حجاب خویش بگذار از علم یقین سبق بدست آر تو مانده بزیر بند پندار از پیش روی این حجاب بروار در هستی خویش شو تو نیاز از آنکه سازد دور زنگار</p>
---	---

چون سایه مباش قطب بن بست
پرواز کن بسوی دلدار

<p>در وقت سحر میباش بیدار بچ خلوت تاریک نشین چینه باش ساکن بر در دست توجه پیشه خود کن چه مردان درد و غم نومی ذکر حضرت در دست اگر جز به شرد در ره شفیعیت</p>	<p>سهر از بالین خواب ناز بر آید زرت باید سنج از رخ یار شو غافل زمانه بهر دیدار برو احضار پیشه خود نگار برون کن از نمل خود نقش خیار یقین می بین که نهی مژگانکار</p>
--	---

از آنجا قطب بین گرو صافی
مکن که در روز نور در سنه گنگار

<p>ای یار هر مان ز کرم دست سن بگیر گردل بجای نهی و گراز تو عنان کشد از من کن تو خدمت شایسته طلب</p>	<p>لطف و عنایت از من خویش و گمگیر از تید قدرت و کرم خود عنانش گمگیر کم خدمتیت پیشه و کار من فقیر</p>
---	--

ببین

<p>توفیق دوم را که توفیق نام تو در پرده حمایت خویشم نگا بدار یک چیز دیگر از تو بخواهم که اصل اوست</p>	<p>شاید که پاک سازم از آلودگی ضمیر تا بی نیاز گردم از لطف شاه و میر گذار زیر بار فراتم چنان آسیر</p>
---	--

<p>وصل تو از تو میطلبد قطب بین تمام گذارد دور از خودش ای یار پذیر</p>	
---	--

<p>ساقی بسیار با دهن گل‌بانگ بنه خمار خلق جهان ز با دهن تا که ارشوندست نپیمان خوریم می ز کف یار خویش لیک نقل شراب مجلس لبر جو جهان بود بلبل تر شوق روی گل از ناله میکند عشاق دهنکار ترغ غم ارشوند</p>	<p>زان می که باشد از زمی جام عشق یار مستیم ما ز با دهن انوار آن نگار مستی کنیم بر سر آن کوی آشکار زان میکنیم جان برده یار خود نشاء ما را ز شوق یار بود ناله با سے زار دارم من آرزو که کند جان من فگار</p>
---	---

<p>زان زمی قطب بین ز سر جان خود گذشت یعنی درین راه آیدش از جان خویش عار</p>	
---	--

<p>چون نباشد در جهان بی زردیت خود تر و مبدم چون ماه خسار تو از فردن مشود آتش سودای عشقش شعله ز در جهان من گردمی صد بار قربانت شوم ای ازین من ارشته جان مرا سپند جان خویش کن دارم امید می که بنمیرم چه زریسانی یار</p>	<p>گر بغیر از تو نمردم دل بر کس خاکم بسر مهر من زان عشق میگردم و دوام بیشتر سوخت و ملک خودم هر چه بود از خشک تر آرزو دارم که قربانت شوم بار دیگر کو همه تو باشی و من باشم از خود بخیر تا کبلی باشم با سید و صامت در ره یار</p>
---	--

قطب بین عشق ترا از سر زده عالم گیرید
ز آن جانب بر آستانت روز و شب نهاده

رو تو دور در بنال کار خویش دست از من بردار
هوش بگذار چه بیند لعل از روی یار
کوه پاره پاره شد موسی قاصد از کار و بار
فانی مطلق شود دست از وجود خود بردار
کوی و خاصیت آن طور از اطوار یار
چشم بر بند از همه گزشت تا با بقا

ما صحا و یگر مجاز من که شد صبر قرار
صبر و آرام از کج آزند عشاق درش
پر قوی از نور جانان نیز بطور اوقاد
گر تو خواهی از تجلی جالش بر قوس
گر مقامی زانیت سازد به بنداری جمال
هر حجاب از پیش بر خیزد شومی فانی او

قطب بین فانی مطلق آنچنان باید که
کو شود اندر حسیم یار جانی پرده دار

کای از می بخیزدی و آید از زرد در دهر
خواهد از دست دلارام خودش با هم دگر
محو باشد در وصال یار از خود به خیمبر
قوت ما ز لعل یار و قوت طوطی از شکم
ز آنکه بر دم می رسد آواز از ویار و در
ز آنکه از زنده دیده دل کور و گوش هوش کور

جام می در دست ساقی ته برست از جام زرد
نیم است عشق از درهای تو باشد گدا
ایسج دانی می پرست از خود چه را فانی شود
قوت بکس از چیزی کرده از روزگار
گوش بر آواز جانان دار که اهل ولی
نماند آن مجرم باشد از چمن بیلت درام

قطب بین خلقت نوز و نوز شین با بند
ز آنکه در عالم خلقت نیست چیز صحیح

نجمار هستی از نوز تیره دلم بر دار

صبا صبا و غبار می از کوی یار بیار

<p>بودم در کف دیده آس نشسته غبار نه لشت بهر دور اورا تجلی رخ یار ندیدم از رخ دلدار خوشتر آثار بنیفر کز دلدارم خودم دارم کار</p>	<p>بر دیده که ز خاک درش غبار میست هر آن که آینه دل غبار را نه زدود کی که بر سر کوشش ساخت منزل خویش غلام همت آنم که همتش همه است</p>
<p>حجاب خویش توئی قطب من بر زمین ز پیش خویش زبانی رسد فرو بگنار</p>	
<p>گویمت بنی بعسر ز خدا نیز بے خبر دارند ازین دور دیده سواد دیده و گد در غبار آدم است و مبنی چو کا و خمر گر گیت مویش کشیده بفرق سر از آنکه عشق نیت بود همیشه سقر تا در ره وصال شوی صاحب نظر</p>	<p>آنرا که نیست دیده جز او دیده با می سر هر از این اهل حق تمام اهل دیده اند آنرا که نیست دیده حق من کی آدم است درین دنیا در باس بشر آدم آمده انسان گوی هر که در این سوره عشق نیت بزنگار معصیت ز نل خویش پاک کن</p>
<p>ای قطب من آنکه کن به روی دوست مردان راه را بنود غیر ازین بهر</p>	
<p>که نیاید ز تو موی سر موی آزار که نباشد ز تو کس را و ترا با کس کار ایچ غافل عشقین بهر خدا ایل و نهاد این بود دولت جا دید که کرده ام خطا صورت پیر همان لخطه بر پیش خود آرد</p>	<p>تا توانی سجان است چنان کن اظهار دست کو تا ماه کن از سود و زیان عالم کوششی کن که شناسی حقیقت خود را گوشه گیر و بجز ذکر خدا بکشاے بر تو گرفتار شکر شیطان ز حسد زور آورد</p>

سعی کن قطره خود را تو بدیاری به برسان
غرقة بحر شو و در معانی بگفت آرد

گشت چون غرقة بحر که مش قطب المین
وان گهی گشت پیراز گوهر مفضیش کنار

زنده گشته هم زین یار و گشته آنم هنوز
در بیابان وصالش ذره آن سر گشته ام
گر رتغ عشق خون من بریزد بار بار
کز زبیرم وصل آن دلدار در آفتابم
در بهار عمر دارم بر کس همیشه وقت با
فدوق شوق یابا باشد وصل ما نامم هنوز
آرزو می وصل او درو گریه با نامم هنوز
جان و گید یار خواهم بهر حساب نامم هنوز
با چو مردان محبتان بر عهد و پیمانم هنوز
من ز بر دلبر خود دیده گریه نامم هنوز

قطب من گریه می بی وصل جان بود نیز
چاشنی فذوق وصلش مست در نامم هنوز

ز هر چه بر یار خود گریه نامم امروز
انسان آ بود حسی ز حیرت
بجست و جوی خورشید جاش
جیاتے یا بزم اربنیم جالش
نماند هیچکس در مان در دم
عجبائب بی سرو سامانم امروز
میان مردمان حیرانم امروز
مشال ذره سرگردانم امروز
که آمد بر لب من جانم امروز
بگوا و را گشت در مانم امروز

مکوا می قطب دین بگریزین غم
که دار دوست غم و امانم امروز

در ره فقر وقت سیر که بود اهل نیاز
گر تو خواهی که مقصود سی در ره دوست
در حریم حرم یار شود محرم راز
آتش نیست دین ره بخدا غیر نیاز

<p>روی بر چاک در شمش که عجب بکتابت بادشاهی نبود غیر وی اندر و جهان بر چه باشد بود او را مثل در عالم روح در قطره دریای خداوندی است</p>	<p>بر نکوئی نبود آن را نبود هیچ انباز اوست محمود که با همه مانند ایاز بست از هر چه بود در و جهان و ممتاز زان ماجم بود از شوق می اندر پرواز</p>
--	---

قطب بین از همه روی بگریز کن
 که ز جیب راه در بارگه پیش باشد باز

<p>باز دل یا خود شادانم امروز در محبت به صد بود از درصالش چو پای روز بوزم که من از آب بکام دل تشیده شربت وصل نپاشد احتیاجم با طیب ز من دوری مجو که دست ختم</p>	<p>که کرده جوی آن جانم روز بود در طاب جهان معاندا زنده چو قطب به هوشی نمانم امروز خلاص از آتش حیرانم امروز که کرده یا ز خود در عالم امروز انیس خلوت جانانم امروز</p>
---	---

بگیر ای غم ز قطب الدین کانه
 که شاد می خیم ز در جابراه دین

<p>در حریم پیش هر که شود همراز هر حال بی که درین ره بود از سستی خویش تمام است اگر دست هر عاشق را بر نیاز از سر تسلیم نمی برد و دست از حقایت ز که گاه کند عاشق ناز</p>	<p>بجیفت در دولت پیش کرده و باز بگذران خوش و در گریه بر نیست انداز عشق از جاده پیشرفت از عاشق هرگز بهتر از در راه در صفا از هیچ وقت نماند و در باشد منزه شیب و عشق نیاز</p>
---	---

<p>قطب دین گریه من دیدن لب برداری پاسبان باش دران کوی شهبازی دراز</p>	<p>شاید شوم بنرم وصال تو سرفراز ما بنده ایم خواجه تویی کار با ساز خوش ساعتی که دیده کنم بربخ تو باز چشمم بچو آب زان زره در شب دراز عشق مرا رسان تحقیقت تو از مجاز و آنکه درون پرده کن از محرابان راز انیت شرطه بخدا از ره حجاز</p>	<p>عمری بر آستان تو سودم سر نیاز چون بنده را از خواجه بود چشم نمکوی دارم امید آنکه کنی جاس و در دم دادی توید آمدن خود به نیم شب تبدیل کار با چو سراسر حکمت مارا درون پرده خود پرده دار کن پیوست با تو هر که بکشد ز خود برید</p>
<p>هر کس چو قطب دین بر بهار وجود خویش باشد علی الامروصل تو سرفراز</p>	<p>بید رخساره آن راحت جاننا امروز فیض گیرند از مهر و مه از ما امروز گشت بنیاز زخمش دیده بنیا امروز جانجا گشته در جهان شده پیدا امروز در دو عالم عکس گشت هویدا امروز ز آن رقیبان شده اند بر سر غمخاموز</p>	<p>دیده بکش اول او گشت هویدا امروز خیمه زد باو شده برود جهان در اول ما در پانمی که نمیدیدیمش دیده اول بوز نزدیکتر از جهان جهان پنهان بود دل او در خانه تا یک بدن پنهان بود دیهم آن یار که انجمن دیدیش سرگز</p>
<p>قطب دین گشت خلاص از غم جهان بنگر کیست در بر جو او عاشق شیدا امروز</p>		

ولاگر طاعت مستعد باشد بخت تو فرزند
چو اورا صد هزاران جا بود شد بزمی بگر
اگر خواهی شود روشن کلت چو در میان با
اگر خواهی ایصال دلمبری پری چو پروانه
نشانی از شب قدرت گویم که قبول افتد

بروز بندگان درگاه او مبتدئی آموز
بر آن جلوه که در یابی بره از غم گیر آفرود
برق شمع دل خود را ز روی مایه خود آفرود
بر وبال و پر خود را تو بر شمع جلالش سوز
شب قدر آن نمیشد که آنرا آردی مایه زند

اگر خواهی کنی در پهلوی عشاق جامی خود
رموزی از غم عشق تبار از قطب من آموز

منم گدا و توفی با دوشاه بنده نواز
نشسته بر سر کوبیت مدام منتظم
مکن حواله تو قتل مرا بفتح اجل
نیکانم بکس انظار دور و عشق و سله
ز گفتگوی کسان کج عشق نتوان گفت
براه عشق نشیب و فراز بسیارست
خوش است بر در محشوق گریه ز راهی
بگفتگوی قناعت مکن ز لذت عشق

تو کای بنده محاصی بلطف خویش بساز
بدان امید که چشمش شود بر رویت باز
نمای بر تویی از خویش جان که در روز
شدا شیک سرخ بر تنار از من نماند
نشین سجده و در کین سپه غیر فرار
برو بعدی میندیش از نشیب و فراز
چرا که در نه کشاید ز زده و در خانه
چرا که تا پیشی از وقت ایستد

هزار شکر که شد قطب من بر درگاه تو
بر دولت نعم عشق از جهانمیان ممتاز

ای سالک ره بر و بحر خیز
دلدار صلاهی وصل در داد

یکپس از شب گذشت بجز
در حلقه طالبان در او نیز

<p>رندان همه می پست گشتند از خویش فنا شدند جمله در بحر فنا شدند همه گم این دوری تست هستی تو</p>	<p>تو هم قدح به کام جان ریز بر غیر تو هم ز خویش بگریز چون قطره تو هم بوی در آمیز از هستی خویش تن بر پر سیز</p>
<p>چون هستی تو حجاب راهت ای قطب بین از میان تو بر خیز</p>	
<p>هر که خوار بود در دولت برخش کرد و باز ساکار ، از ذکر خدا قربا خدایمی یابد باش در خلوت تاریک و بگو ذکر خدا در دولت هر چه بود غیر خدا سوداوان خویش را صوره صفت طعمه شبانگین</p>	<p>گو برو ذکر خدا گوی شبها مس دراز کس ندیدم که مقرب شود از راه حجاز مهر بر لب نه در دم درکش و باغی مساز فضی او میکن و بیرون دولت می انداز چون شوی طعمه آن باز تو هم گوی باز</p>
<p>قطب بین گر طلبی هست درین راه ترا بنشین بر سر آن گوی شبهای دراز</p>	
<p>برودت هر که کند در دل شب عرض نیاز عاشقی کن بحقیقت برنج آن لبر بال همت اگر از هم بگشائی دانم وصل آن یار اگر بایدت ای ساکنان</p>	<p>نالا مید از سر گوی تو لب کرد و باز بگذر از روی حقیقت ز سر عشق مجاز می توانی که کنی بر سر کوشش پرواز نیست آسان برود جهان بخیزیت و یاز</p>
<p>قطب بین جان کف دست نه از روی ورنه این راه شود بر تو یقین برود و راز</p>	

بر روی هر که در عجز و معرفت شد باز گدازخت هر که تن خود بر یار فراق نیاز بدیشیه خود کن که در ره تحقیق بکوی عشق قدم نه اگر مجاز بود عجب مدار که رسوای هم هرگز هم من	تو اند آنکه سو یاد خود کنند پرواز شود بدلیه جانیش تا قبت به طراز نبدیده ام بخدا هیچ چیز به ز نیاز رسی لبش حقیقی تو عاقبت ز مجاز چنین که طفل شکرم بشنود غماز
---	---

بعصوت و حرورند بپایان میرسد دره عشق
 بکوی عشق یا قطب من در جان در باز

در زایل بکیره ترا دیدم طلبگارم هنوز خود بخوبی تخم محبت کاشتی در جان من دید روزی دیده دل پر تو دیدار تو و لنگارم ساخت تیغ عشقت از روز اول تا می عشقت بکلام جان سیده قطره آ نیستم غمگین بخلوت شادمانم از آنکه است	نیست ممکن که جالت دیده بر دارم هنوز آن محبت را درون جان گه دارم هنوز بر آید بار دیگر دیده بیدارم هنوز هر چه جسمی همی خواهم که از گارم هنوز کس ندیده در جهان یک خطه همشام هنوز پر تو دیدار تو شمع شب تارم هنوز
--	--

گفته پیمان کار را می قطب من جزیلی است
 گشته ام حیران حیرت شیم بیدارم هنوز

ای یار دلنواز دل بنده را نواز چشم در کاشی که بیند جمال تو آنکس که روی خوب ترا دید بیگمان لطف تو دست هر که بگیرد ز خاص و عام	کارش به لطف به رحمت غمخیزان بسیار برگردد در وصال برویش کمن فواز گریه بهر دو کون ز رهمل تو سوز آنرا کنی تو در حسبه از بحر جان ز
--	---

در نهایت تقصیر که بود و رایگان هنوز	<p>بادشاه دو جهانی و نمداری نیاز بنگی دادم و بزخاک دیت روی نیاز که برویم در خود را بکن ای بیست فرار محرم خلوت فویشم کن با بنده بساز کشتی ده که کند سببی حیثیت پرواز روی بجای که منبرخ زیبای تو باز</p>	<p>بی نیازی تو خدا یا تو را نیست نیاز و وصف هست ارکان تو زمانی تقصیر بصفتهای خودم باره و عرض پذیر دلم از بر تو دیدار خودت روشن کن منع روحم که گرفتار تن چون نفس است در ازل از کف قدرت جویدیم بر دست</p>
<p>قطب بین بنده تست از تو نوازش خواهد بنوازش که تویی بادشاه بنده نواز</p>		
<p>کوزده خیمه در آتش سلیمان و جان امروز چه کند در روشنی امروز خشان امروز نردم مهر تماشا به کاستمان امروز دهن کجا میسل کند پوست گندان امروز دیده کافکار مرز بر رخ جهان امروز ندولی روین صبه شنه سر و سامان امروز</p>	<p>ای نغم گشته خلاصان از غم حیران امروز گشته روشن جان و جانم از نغم رخ او شکل رضایه او در چین جهان چو شگفت بیست حسن ختیقی نزد لم چون سوز از نغم سوودن زبان در جهان و از نغم سر و سامان دل روین همه در هم براد</p>	
<p>درین شب ترکیه بر قطب بین می میرد خود برفته ز میان و شده حیران مرز</p>		
<p>پرتوی از رخ او مایه دیانم بس تخم در ز غم او در دل و درانم بس</p>	<p>بر سر کوی فشا جلوه جانانم بس عیش و شادی جهان گر چه از من و بر رفت</p>	

<p>هر کسی که بپوشد در طلب دست آویز معن بخیر می‌داند که در دست نخواهد جا دانش که پیش معنی رود از بهر علم بسیل از شوق کمال زانکه کند روزی چند</p>	<p>دست آویز من از زلف پریشانم بس از سر و رخ او زندگی جانم بس طفل دل چون من از عشق گزینانم بس تا قیامت ز غمش ناله و افسانم بس</p>
---	--

قطب‌المطلبین کی طلب در شتاب یک چرخ
پر توئی از رخ آن شمع شبستانم بس

<p>ناز با بغیر تو بنزد القیابکس شیدا بکنج نهیت تا ربک خوشترین آه بستاند سینه و معنی از خواه تو غور هم تو عمل خویش ز شادمانی آنکه که غم غیر ران تا تو را بی‌دگر رود میراب آنکه در میان غم و غم نیست</p>	<p>وز کس بغیر تو نکندم تو معنی می‌نالم از زلف آن تو ای یار چون جرب ای باد شاه حسن بغیر او ما برس تا در به ان حجاب نماند پر کس تا قیابلیست در سر او نیست خبر بوس چون زده که کون هست من غم و غم بس</p>
--	--

یمن قطب‌المطلبین هر دو همان ترک گزینی
شاید شدی بر لب رود که در غم بس

<p>بمیشین ز محنت بیدار هر نامم پرس یار یار با این نباشد چون پرید زود شد چون نفع عاشقان کوی دوست سود و مهر تا بغایت از وصال یار خویش هر چه بود از دنیا و عجبی همه در کام باد</p>	<p>مردم ام آنه بجز یار خویش در نامم پرس میروم جزو شستن از پیش و پای نامم پرس من خوشتر بودم بیدار آن نو در نامم پرس همیشگی گشتم بیار خود ز حر نامم پرس فانی مطلق شدم از کفر و ایم نامم پرس</p>
---	---

علاج درد خود زان دستمان پرس

فوق وصال یازد بر لبی بصر می پرس
عالم گرفته پرتو انوار آن جمال
ای بندشین می پرس تو احوال در یمن
ان چشم سرتیوان لمعات جمال وین
بر که سفر کردی بکاک وجود خویش
بر کس هر آنچه دید از زمین بد نشان

وز لبی بصر بصارت اهل نظر می پرس
انوار آن جمال ز هر لبی بصر می پرس
سیاه دیده بین وز خون جگر می پرس
انوار آن جمال ز بر زخم و سر می پرس
صلاحت کاک باطن نطف منور می پرس
آرزو دنجوی ز خیر زگر می پرس

اسرار عشق یازنهان نیست قطب بین
این راز بس نهفته ز هر چه می پرس

جانان بیا و با من بیچاره یار باش
جانم ز تیغ آجر تو مجموع گشته است
چون صد هزار جلوه بود هر زمان ترا
تا چند بقرار بود دل ز اشتیاق
ترا در بر و بصدقه فرستد ز من
چون بست کوی تو ز نقش می رسد
نه شش بیاد همی نو در راه می سوز
تو ما را در غم خنجره ریخته تا بکج

یعنی ز سببی مهر و وفا یار غار باش
نیکو بیا و در موم جان نگر باش
کو دیده به رویین تو صد هزار باش
یکدم قرار بخش دل مقیر باش
باز در خشک خویش سیه زدگار باش
آشفته همچو طره مشکین یار باش
در بوته گداز تو صاحب عیار باش
با من بیا و مونس شهر بامی تار باش

فردی که کین بیان بر همی از وجود خویش
چون قطب بین مبراه قطب خاکسار باش

بکوش که بتوانی دست بر من کن گوش
 به نیم جرعه خلاصی از غمیشتم و بدت
 ورت درام میسر شود چه خوش باشد
 نهان برورد تحقیق در او بانی باش
 تن ضعیف و رخ زرد و دیده پر آب
 چه برگ کاه زیر باد و بنخیز جاسه
 بسان و یک بخوش با که هر روز نهار
 نگوییت که همه وقت استقامت و روز

مباش کابل و چند آنکه کم نیست
 مباحش منافی از اطاعت و زور
 ز دوست دوست لبانم چه جان ندهد
 همه آنکه نبت نه دروگن در روز
 چنین معاش کن در محال و چه آب
 چرکه ز پای برامش کوش و نه
 مکن تو غافل و دروغی نه و نه
 مثال سحر گوی شورش کن و بخوش

بمیدست پذیر نصیحت که قطب من گوید
 اگر تو مردی هستی پس در ایجان نبوش

کسی که شربت دیدار او بین بود مباحش
 هر آنکه قطره از جام وحدت خورد بهیوست
 بتی که رغبت خوبی بهر کس رام دل گوید
 بود او را در صبح و شام شتاق غم و بین
 سزای نفس اگر چه هست دائم جمله و لها
 دمی که لطف خود بنوازدم آندم چنان باشد

نباشد و گیرانند بر روز و صاحب
 چلویم حال آن عشق که بنویسد
 برو جان ز شام شر که با آتیه کانی
 شده نم نکویش و زین من نباده
 علی فرج دل و چون بود بقدره
 که در جان میگشاید همه و چه است

کسی چون قطب من که جان نبازد در جلا
 نباشد از وصل با خود هر گز سزا می آید

دلا کوته مکن یک خط دست نخورد و لاش
 مکن خود را در پیش چشم و درین

<p>بمخجل خلوت تار یک بنشین شاید آن لب سز و سلمان بنیاد کسی کو عشق او روز بغیر از گشتگوی دلبر خود عاشق صادق ز جهان بگذرد الا از دل اگر دیدار میجوی اگر تو گوهر نایاب میجوی بدست آری زین بر که بر بسیارند ما را از آنچه غم باشد</p>	<p>کنندیک روشن خانه از نور شید تا باش برو تحقیق کن یک روز در احوال پریشان نذار در روش مهری فکری نیست در جاش ندیده بچکس هرگز که باشد جان و جانانش در آن دریا فکن خود را که پدید نیست پایش چونی بسیار شد آتش فتد از خویش در جاش</p>
---	---

<p>ز شرف قطب دین از تم نقین انکار میدارد کسی کو بیشک شبیه خلل باشد در پایش</p>	
--	--

<p>روی نه تا به بنیم گرمی بازار خویش سر بر آبی آفتاب از مشرق جانم که من چون جواب از تو طلب لب ز تری آمده مقصود منصور در بحر تو گم ناگشته بود</p>	<p>مزه می دردی فرست از لعل خورشید خویش مانده ام مانند سایه در پس دیوار خویش مخوشترم کن که با دم نماید از اطهار خویش ز دنیا اتحق تا بری روزی در برابر خویش</p>
--	---

<p>قطب من را نامید از بحر خود نمود من آیت لا تقنطو خود گفته گفتار خویش</p>	
--	--

<p>ای نبوسیدی نگنده رخه در میان خویش گر بعضیان کرده عمر عزیز خود تلف ببره ش از توبه برم و خدا را آبروست از در او سر آد توبه کن مردانه وار</p>	<p>صدق پیش آور شده نو میدار جان خویش توبه کن پیش از اجم مردانه از عیب خویش قطره آبی بدم از رحمت رحمان خویش وز همه آلودگیها پاک کن در آن خویش</p>
---	--

<p>قطب من گنج معانی با تو پندار آمد</p>	
---	--

نویس

<p>کج خود شباس اگر در بری پنهان خویش</p>	
<p>در تیربات عشق بودم در پیش که بیا عاشق خسری باقی آبدالی که صیت لذت عشق چون بگوشتم سید این آواز گشتم از تهی وجود خدای در حسرت وصال نشستم</p>	<p>ناگه این نامه ام رسید گوش جام از دست یار خویش نهوش عاشقا زار چه بچویش خروش شدم از شوق او ز خود بیوش وز عمه قال و قیل لب خاموش دست بایار خویش در آن خوش</p>
<p>کز ترا وصل یارے باید دین و دنیا چه قطب بین بفروش</p>	
<p>آن دلبری که سینه گرو زودیش چمن خوبی و لطافت او را غیر نیست چون قطره به بحر وصالش کی شدم آنکس که دور ماند ز سرش گناه است آن را که نیست در درصال حبیبش خواهی وصال خدمت پر طریق کن</p>	<p>خواهم بود در دام دوستم گیرنش گویند دنیا جوان جهان بعد احسنش آن کسیت در جهان که کند نرق از نش باشد حجاب او به ازنا و از منشش با او شست نواست کن بر انگش کوته مکن تو دوست ارادت ز دانشش</p>
<p>چون قطب بین هیچ سر زام سر خویش گر بایدت که خورشه بچینی ز خرنش</p>	
<p>کجا روم ز سر کوی تو من درویش دل ز هجر تو مجروح گشته و بیمار</p>	<p>که میرود بر بهت آب دیده پنهان پیش بیا که در قدم تست صحت درویش</p>

<p>کنم همیشه بخود با خیال تو سخنان نمیرود نفسی چون خیالت از نظرم بیاکه عالم قافی خیال و خواب بود نیخورم غم دنیا و آخرت سمر</p>	<p>ز فکر عشق تو بیگانه گشته ام از خویش ازان شود تو بهر لحظه ام محبت بش برون کن از دل خود مهرش ای مال اندیش چرا که عشق دلارام خویش ام کمیش</p>
---	--

گم که بگذرد از کوی دوست قطب الدین
 کجا رود رسد کوی بادش در پیش

<p>حلقه بند گیش بر که کند اندر گوش گرم کن ملک وجود از شر جذب عشق هر کسی را که گذارد شر جذب عشق گر نبودی می و محشوق حقیقی بر کار مردی آن نیست که از عیب کنی خود را پاک</p>	<p>باشد از جام می عشق و مادام در پیش گرمی عشق کند راه طے و تو در پیش در ره عشق نباشد بخدا کیچو مونس عاشقان هر کوشش همه بودی خاموش برو از در بهی عیب کسان را میپوش</p>
---	---

قطب دین نیستی آمد شرف تو قرب خدا
 کوششی میکنی و در نیستی خود میکوش

<p>پیوند کرده ام دل خود با نگار خویش صبر و قرار از من در پیش برده است چون آید آن نگار رو در پیش من تمام زان یار دلنواز شکایت نیکنم خواهم تمام دیده شوم عقل گویش جز آنکه ممکنست بران در شمار تو</p>	<p>وز دست داده ام بجای اختیار خویش یکدم نمیکند از دم او بر قرار خویش ندید امان که بنمیش اندک کنار خویش این شکوه میکنم مگر از روزگار خویش کز راه دیده دید کنم روی باز خویش میسوزد و میگدازد که بنی اختیار خویش</p>
---	--

بیدار کن از خواب بل خواهش قطب من
غافل مباش یک نفس از کردگار خویش

فندق شوقی نبود در دل او زاریش
کس نرسد عین باغ ابراند و جهان مشایریش
بنود میل تماشا می کل و گلزارش
خوش بود حال کسی کوشده بر خورده اش
که ترانیت عدا و امی ال افکارش
هم مگر دروغ عشق کند تماشیش

هر گرا از ستم یار بود آزارش
جرعه از می معشوق هر آنکه نوشید
هر که در بزم وصالش نفسی با او بون
جلوه یار به از ملک سلیمان باشد
ای طبیب از سر بیایم عشق برود
در دو عاشق نه پذیرد در علاجت دروا

قطب من کیست درین راه بگو طالب
آنکه در راه حقیقت بود از خود عارش

زندگیم عشق با دروغ در روان گویم باش
ایست چه جان میان جان میان گویم باش
از تن بیجا علم نام و نشان گویم باش
عشق چه پیدا شده کون مکان گویم باش
گر نمود در دیان تیغ زبان گویم باش
چو نه خب و را شرح میان گویم باش

عشق در آمد بجان دل میان گویم باش
رفته برو جان ز تن آمده جانان من
آتش عشقت بسخت بود وجود تنم
گویم هر قصه صیحت عشق دمی از هر دو کون
گشت زبان در دم مع و ثنا گویم یار
هر چه گویم از دوست ازان خود تر

مرد خود قطب دین جانش بجان رسد
زنده بجانان چه شد جان میان گویم باش

هر گاه آمد بر دین سپرده پندار خویش
بمیان شد محرم خلوت سزای ای تویش

یار را با هر کسی که الفتی باشد ولیک شیوه مهر و محبت چسبیت و نهی ساکنان زین بته پیست چندین رشته ز بار تو تا کی انسرده غمهای بود اندر راه عشق	هرت الفتی کجبت در هر زمی اسرار خویش انگد باشد کجبت پر بار را با یار خویش زود تر گردصل او خواهی بر زنا خویش گرم ساز از آتش عشقش بر بار خویش
--	---

آفتاب بین در راه معنی به روی آید نهر
روز باین در بند در راه وی از گفتمای خویش

ساکب بیاد در ره عشق ابل نیره باش چون روی دوست را بر تیره ای از نیر عشاق می دوست دلایم در غم خورند از راه بخودی همسم از خود بریده اند این راه میچکس جفاق ز غم است پشت رقیب خم شده از یاه گردوز	از خود بریده باش و بیار از دیده باش ایمل کوی دوست تو هم ابل نیره باش گر عاشقی تو هم قدیمی در کشیده باش گرم و قابلی تو هم از خود بریده باش گر وصل یار بایست از خود بریده باش پشت تو گو ز بار امانت خمیده باش
--	--

ای عطش پیوسته چو یار بر نهر التی بهم
تو در پندار شاه جهان آفریده باش

ای مل از غم زناستی خروانه باش آشنا شو با همه خصلت جهان عشق بازی کن ز رسوائی ترس بگذر از سستی خود گر شقی اندرین ره عقل کی آید کجا	پیش شمع وصل چون پروانه باش تا توانی از خود دست بیکانه باش گو حدیث عشق تو افسانه باش وانگه بیار خود همچانه باش ببخود از جسم می جانانه باش
--	--

<p>گنبد زار عقیقہ جل و خرد دیوانه آبر</p>	<p>قوشه این راه چون دیوانگیت</p>
<p>قطب دین از مفلسی تمکین شو چون صدق قانع شود پردانه باش</p>	
<p>گنبد ز تیرگی و چو آب زلال باش دور زیر بار در غمشت پانمال باش از گفنگوی کار جهان گنگ و نا باش کس یاد وصل او و با و اتصال باش مردانه و روانه زمین همه هم و خیال باش از جلن بریده خادم اهل کمال باش</p>	<p>اسے دل بید آسنه در جمال باش خواهی زد وصل یا رشوی بهر فرار و بهر ایل و نمار و کجداوند خویش گو خلقان اگر از فرقه ازوی جدا شوند چون هر چه بست و هم و خیالت در جمال خواهی که مس قلب تو چون کیمیا شو</p>
<p>ای قطب دین خموش تو از قیل و قال عشق فانی بکوی عشق تویی قیل و قال باش</p>	
<p>اول اندر دل عمیده باز آتش در من سوخته بی مهر و پازو آتش روی نمود درین شاخ گیاز آتش ناگهان آمد و در اهل فضا آتش اندر اقلیم وجودش همه جان آتش در دل بلبل بیچاره چار آتش</p>	<p>جلوه یار که در اهل جفا آتش هر کسی را اگر از شعله او دهن سوخت چون گیاهی شده بودم ز غم دوری او شعله عشق وی اندر همه جا میگردد هر کرا اهل دلی دید ز خود وارسته دوش آورد و صبا از طرف گل بو</p>
<p>از ذوق رخ آن یار قین قطب الدین شعله بود که در سر من باز آتش</p>	

چون نیست مخربی که بگویم راز خویش
مشغول هر کس است بجاریت در جهان
تا کس او در گذر دل فدا و دست
صاحبی تو راه کس به مقصد و راه نورد
از آتش محبت او خویش را گذر
ز ابر طاق روز و شب از روزه دنیا
گویم که بودی شوق خسته در راه

ما نیم گوشت و غم و لغو از خویش
با کار خود گذشت با کار ساز خویش
در سنگت پیش از دنیا از خویش
چندین بدیش نقره براه حجاز خویش
چون شمع میگردد ز سوز و گذر خویش
خافل مباش بحر خدا از نیا خویش
ساز که نیست ز عشق عجز خویش

هر چه غم فکرت از منی خوش بود
از آن نماند غیر از معشوق نام خویش

رسید بنشین بود از گشت از او
ندادم و نماند چیزی از او که چیزی
شده و بهر دریای من در عرواق
چرخ از پی پندارید آنگاهش
از عشق شد و کار او در گمان شد
بهرین گنجی که نماند بود در گنج

خیال نقش در عالم بر او
بگوی عشق ندانم که چه باشد
ملاقات و او را با خود نمایی
برام عشق نیست او بود صیادش
کجاست تا کند عشق دوست از شاو
خدا میدی که نفس کرد از او

کبر که تو را از منی خوش بود
بهرین گنجی که نماند بود در گنج

بهرین گنجی که نماند بود در گنج
بهرین گنجی که نماند بود در گنج

بهرین گنجی که نماند بود در گنج
بهرین گنجی که نماند بود در گنج

ولیکن اگر که بنده بر بندگی تو باشم
 مجوز بر تو یکس بر کنه عطا می گردانم
 که آخر بشکند کعبه در آن اندر خضیاش
 که این خمی شایه ای باشد اندر در خزان
 که گرد عالم هستی گردم که در او باش
 که دست آرد از من نفس به بندگی باش

فروغ چهره جهان تجلی میکند بهر
 آنکه ز بی چو این دست باور روش فکرم
 اگر خدای بخورد در پانتهالی ندره دولتش
 بیخ از بیخ عشق او سر خود در ره معنی
 طوالت که مقصود خود آنکس کند بیگانه
 مجرد آن کسی باشد یقین بر تو باشم

بنامه در شب بچران ز در دستش
 با میسدی که خواهد دید بشکوه در جانی

مرزا آنست که بر نیانه کند با است
 هر که شد آه دل سوخته در درخت
 لطیفه قد فیس از آن که کند با است
 جذبه عشق بهند که نبور و با است
 و برش از سر اخلاص نباشد با است
 نکتی تکیه بر آنکس که نمایی با است
 و آنکه افسرد و ناقص خواهد با است
 باری از بار نترس خود با است

مر آن نیست که بسیار کند است
 لذت از غم نماند در ایمان بند
 نرسد کس اهلوائت هر که کعبه وصل
 منع روش نه کند و بان لب بر زبان
 هر که از بندگی نفس نگردد آزاد
 هر کسی را نه کنی محرم خود در راه عشق
 ساکنی که از تر فیس خدار قفس کند
 به روی کزیره تحسین نشان می آرد

نه که در تکیه بر اعمالش خودش قصه با است
 ز نامکین لطافت اول میج بود با است

ای کس که نیست به عزم ستاره که با است

نایب بشوی از هر بی می بود خود با است

<p>سلاک چنین شود ز وجود چنین خاص منصور وار بر سر داریش بود قصاص شاید که مردم شوی از روی خصاص ز آنرو که رنجته شده در گوش از خاص</p>	<p>تجربید کرده بان بکف دست خویش نه خامی که اول قبول انا الحق کشاد لب عملیت با سبانی دل کرده ام بجد نه شنید کوس دو بدر عشق تباریب</p>
--	--

از گفتگوی عام چه بایست قطب بین
چون گشته بدولتش از بندگان خاص

<p>در بکف آرد و از بحر یقین چون غواص قطره نه غرقه او گرد و شوا از خویش خلاص در کعبی فاش تو تشریح سردار است قصاص برود و حالت دل گو بیکه خاص از خاص ز آن سبب پیر میند درین ره و وقت هر که بار بر و این راه غبار از خلاص</p>	<p>هر که از هستی خود گشت درین راه خلاص بحر جود و کرمش موج زناست در ام دم فرغان هر چه ز سر از خدا در یابی در عمل گز متوانی که کنی ای سلاک همی پس تاب نیاورد فیض انش را نمواند بر سر کوی حقیقت برود</p>
---	---

قطب بین گر بوس در معانی داری
پای از سر کن در بحر طلب شو غواص

<p>که دل بریده نگر دوز مهرش از اغراض که یار از من درویش میکند اغراض روان داشت که در دو لم برم به میان جمال دوست ربانند مگر از اغراض دوای درودل من مگر کند فیاض</p>	<p>کجا روم ز در دست چون کم اغراض شدم بر آنکه شکایت نوسیم از تخم قله دست من انگشت ترا ز هر رنجیت طیبید ز هر نمار و سلاج در و فراق چنین که آتش سوزان عشق میوزم</p>
--	--

سلطان داد گستر عالی همی رسد چون گل شکفت ملک جو دم ز خرمی یعقوب بوی یوسفی از سیرین شمید	جور و جفای گردش دوران ترا دواع ای آب بر دو دیده گریان ترا دواع آبد بر یون و کلبه احزان ترا دواع
--	---

چون دید قطب من رخ او شاو گشت و ای عقل برین دواج ایمان ترا دواع	
---	--

بی رویه گره نکشاید مرا فرغ در اشتیاق روی تو ای دل کله خدا من ز رقم از بر تو رواندی تو بار هر گره که یاید بزم مجال تو میکنم	هر چند میروم تماشای کشت مبالغ بهادد ام بسینه خود همچو لاله دواع بر جای عند لیب بگلشن نشسته زراع میسوزد از فراق مجال تو ام مانع
---	---

چون قطب من سرع تواند جهان کنم یعنی که من کیم که ترا میکنم سرع	
--	--

عمر تلف شد مرا حیث ازان ای دریغ حیث که تا میکنی باز دو دیده ز خواب تو بجوانی مشوغستره که تیغ اجل تیغ اجل میکشد بنده آزاد را تو بز رویم خویش غره مشوزا که مرگ غافل از انوار یار سخن گشته اند	پیک اجل میکنند غارت جان ای دریغ نخل حیات همه گشته خزان ای دریغ فرق ز هم که کند پیر و جوان ای دریغ از همه خلای کند ملک جهان ای دریغ کرده بسی سزگون بخت شهبان ای دریغ مانده بخواب غروب بخیران ای دریغ
--	--

بیشتر از مرگ خویش قطب من از خود میر بمیچ گوزنیمسار از غم جان ای دریغ	
---	--

<p>بمچو گل از زیر پرده روی بنامی کز من آثاری نمانده گشته هزار ترا که تاب این لطافت بر نیاید هر چه کن تا شوم که ساقی و گاه پیش از آن روز که آید بر گل تا بدست آید مرا حرف و سخنهای لطیف</p>	<p>ای ترا لبها ملیح و عارض ز لطیف از جفا می نخست هجران چنین بگذر از کثافت بگذر ای دل که بمن آرزو دارم شراب وصل تو در در بهار عمر گل چین در گلستان در گلستان سخن بسیار که در سیر</p>
---	--

قطب بین تهناتین و غمشین یار باش
 نکته با من همین گفتند یاران طریف

<p>حیف دروغ از من و تو بار بار با هم بچکس جهان نبود پایدار کوراد و نهفته پیش نباشد قرار چرخ فلک که نیت در اعتبار رز در حساب صف مردان کا حیف</p>	<p>عمر عزیز رفت هزاران هزار حیف آنرا که زاد مادر ایام باز مرد ما چون گلیم بر سر شاخ درخت چون لاله دایع بود با عاقبت زنده خوش آنکه ز در روی نباشد فعل</p>
---	--

ای قطب دین بگویش که فردا بر روز حشر
 آنکس که شمر سار بود پیش یا حیف

<p>باش از آشوب دوران پناهنده پس برو میباش از جان نجات ترس قلبت زر شود از یک نگاه خوش بود حال کسی که شکر سپاه عشق</p>	<p>گر تو مرد عاقلی شو خاک راه اهل عشق نه در دو عالم چنین طیف عاشقان کوی است کاروان سالاران ره عاشقان اندر گمان اگر ظاهر چون گدایانند در معنی شده اند</p>
---	---

باش دائم سر جرز از تیر آه اهل عشق
ور فرود نازند باشد آن گناه اهل عشق

آه عاشق بگذر وقت سحر از ناله فلک
سر فرود آرزو عشاقش بکاک نبات

دین و دنیا خود ندارد و پیش ایشان حرمی
قطب بین میباش از جهان سنا اهل عشق

کس مباحه همچو من گریان و حیران فراق
زیر بار محنت و درد فراوان فراق
فانغ از درد غم داندوه هجران فراق
من بکنج ناتوانی با بدامان فراق

گشته ام زار و نزار از درد و پنهان فراق
از غم و درد جدائی بچو بود بگم ختم
یا آن روزی که با دلدار بودم بنشین
بباری در جستجوی یار خود بر جانان

قطب بین از دل نمانی صانع حیران
جان من باشد فراق او نم جان فراق

گشتم شهید و زنده شدم از بقای عشق
باشند خسروان جهان آن گدای عشق
ایوای آنکه نیست دلش تنهایی عشق
هر کس که گشت قابل کشتو کشتای عشق
ما را چونیت ز بی بملت و رای عشق
عشقم عنان گرفت و شدم در صفای عشق

گشتم ز راه مر و وفا آشنای عشق
بر کوه گدای عشق بود با بشم بود
خوشحال آن کسی که دل خود به عشق در
شد با دشا ه هر دو جهان بر سر تخت
از من پس غیر غم عشق محتب
بودم بر آنکه عشق تو دوزم چو زاهدان

از عقل خویش تا شده بیکانه قطب بین
مردم شده بحق بخدا در سرای عشق

تا نکته حدیث کنم در بیان عشق

کو هر موی که گوش کند داستان عشق

از فرق تا قدم سبگی عشق گشته ام
ہر کس بستر عشق کجا ہے پر دوے
زادہ حسد بخور کہ تو خامی و ماتم
تسلیت عشق در دل ہر کس کہ جلوہ کرد
ارض و سما حجاب رہ عشق نیست نرا لکہ

بنگر جلوہ گشتہ زبانم زبان عشق
ہم خود بیان کنم کہ منم نکتہ دان عشق
وانا نمیشوی تو بستر نہان عشق
آگاہ و زبان شود از تر جان عشق
وارستہ از مکان ہم از امکان عشق

بنگر بیابیدہ باطن بہ قطب وین
کو فراع از جہان شہرہ اندر زمان عشق

آمد بہار گشت دل سنگ خارہ شوق
بس فیض و بہدم کہ ز فیاض میرسد
آہنجا کہ سر کشان مے عشق بہو گشت
باشتگان خنجر خونخوار دلبریم
دیوانہ وار جامہ جان چاک کردہ ایم
حاسد اگر چہ منکرا گشتہ باک نیست

وز ہم کشاد غنچہ خونخوار را ورق
رقاص گشتہ بہ طر فی ساسکے بحق
زابد تیرگی نمود اندرون لطف
سرخ روی ہاست از اوج چہ چون شہنشاہ
مجنون کجاست تا بروا پیش پا معوتہ
جز خار کے و در ز گل شو فنا کہ حق

از کوی یار پای نخواہد کشید باز
تا از حیات قطب بین باشد جوی مرق

اگر تو مالک عشقی بچستی و چالاک
مجوز زادہ شہرای غریز ذوق حضور
بیا بیکیدہ وہای و مہوی ندان بین
نماند در دل ماغیر مہر تو چہ چیزے

ہنہ سچاک در دوست روی خود بر خا
کہ خود ندارد و با کس نخواہد از سناک
کہ میکنند گریبان شوق دلبر چاک
بیا کہ کردہ ام از غیر خانہ دل پاک

تقیب رویه از احد زنده ما / که شمع ز تو گر باشد از قیب چه پاک

شنیده ام سخن خوش که قطب بین کیفیت
هر آنکه عشق نه در زید نیستش ادراک

دانی چه پست گنج نهان در تبر خاک
تا اهل عاشقت درین دهر بی ثبات
در راه عشق خلق جهان دشمنان شوند
خواهی که یار پرده زو دیدار خود برد
و انگس که جرعه خنثی از شراب صل
می دانم که بر که شربت وصلش خنثی است
یعنی که باو بر سر اسباب دهر خاک
تو بر طریق خویش رو در عشق پاک
چون یار یار باشد از دشمنان چه پاک
رو همچو گل تو جامه جان ساز چاک چاک
در زیر بار محنت هجران شود هلاک
بیزار باشد از می نماند بای تا ک

ای قطب بین اگر تو از اهل علامتی
کو در سراق یار ترا آه دردناک

بتظلم بدر دوست نمی رو بر خاک
سر بلندی طلبی خاک صفت پست نری
ترا آتش عشق بر بود وجود خود سوز
مخفته مانه کشتی روز خوشی که بمنی
بهر از سر روی دهر بزر افلاک
ورنه اندر ره او پست بانی چون خاک
تا نسوزی نشود غل و غشت از بر پاک
لب نخذد اگر ت دیده نگر درون خاک

قطب بین چند خوری غم ز بدو نیک جهان
غصم آن خور که نگر دی قیامت عثمانک

ای خیالت انیس خلوت تنگ
روی خوب ترا کس بیند
دل بسوی تو میکند آهنگ
کو ز آئینه اش زو اید رنگ

<p>دارم از شادی وصال تنگ تا بدبار و درو خیال تو رنگ با من و تفکار دارد جنگ سر خود را ہی زند بر تنگ هست موصون با صفات پلنگ میرود است با مچو تیر خدنگ مے گزیم از و بصد فرنگ</p>	<p>با نعمت نزد عشق می بازم نقش خمیر از ورق تره شیم بر سر کوی تو رقیب حسود بر نیاید ز دست او کارے ہر کہ او کہو گنہ مے وزدو نادک آہ من بسینہ او ہر کہ او طالب وصال تو نیست</p>
<p>در سراق وصال تو شب روز قطب بن نالہ میکند چون جنگ</p>	
<p>مشکلت با فراق تو مرا اندر دل کہ بہ بندہ ہوا سے سرکویت محل ترا کہ بسیار بود پیدہ برویت حاصل سعی و کوشش کن اگر مرد ہی امی قبل تا کہ دلبر کند اندر حرم دل منزل یکدم از آمدن دوست نگزنی غافل ہستی خویش درین بادیاہ ہم گیل</p>	<p>دوری از وصل تو امی حجت جاہ تنگ چہ مبارک سفری باشد و فرخ روزے ہر کسی دیدہ برویت نتواند اندخت بی ریاضت نشود مشکل کس ہرگز حل پاک کن خانہ دل راز ہوسل سی سالک پاسبان باش گبدر دل خود گر مردی اندرین آہ درستی ز شکست تو بود</p>
<p>قطب بن صاحب دل باش درین زہ شیک کس نہ بیند رخ آن یار مگر صاحب دل</p>	
<p>انفس خود را دارا نہ در راہ او خوار و ذلیل</p>	<p>گر تو خواہی دلبرت در راہ خود گرد و ذلیل</p>

دشمنان آشنار و را تو در ملک خود جان فدای یار باید کرد پیش از اتصال را گمان نبود وصال سخنان یاری کلاست دست خود از جان بشود راه وصلش مودا تو نه پنداری که مردان وصل آسان یا سرسبز گردن بزنگ آید بر تنگ و خویشتن مان برافشان جان خود گزینتی هر خلیل داوه اندر بسیار مردان جان سپردن قلیل جان خود را بر سر گنج کوی جانان کن سبیل هر چو چکس به انیست آسان آشنائی خلیل

قطب بین دیدار خواهی بر بلائین صبر کن
در ره او نیست چیزی بهتر از صبر جمیل

راحت دل چیست و دگر صیال هر کس بنگر که چنان می زید همت عالی بنگر مرد دار بیم ندارم که بدو نوح روم کیست که او طالب دیدار است در صفتش فهم کجا پی برود زندگیش نیست بدو اتصال آدمی از همت و مرغان بیال هر دو جهان میکند او پائمال گر نه نمائی به بهشتم جمال یکسر مونیست درین قیل و قال عقل شده گنگ نگر گذشته لال
--

بگذر از هستی خود ای قطب دین
هستی تو چیست خیال محال

هر که خواهد که رسد در ره دلبر بوجال هر که از جذب حق هستی خود را بگذرخت و آنکه او خدمت پیران طریقت نکند مردان سرده درین راه بمنزل نرسد باید از هستی خود دست بشوینی الی دعوی عشق کند آنکه خیالت محال گر همه عمر بکوشد نشود صاحب حال گر ریاضت کند از دوش خود پنجه سال

حال باید که ترا با دی و مهربان گرد هر که از تیر غم عشق دلش افکار است	که ندیدم که ز خود باز دهد کس سجال بحسب جانفش ز می عشق شده مالامال
---	--

قطب بین که طلبی هست درین کوی ترا خوشترین را بگذر از غم عشقش چو طلال	
--	--

اگر خواهی که حل گردی ترا در کوی مشکل بچشم سز ندیده هیچکس هرگز جمال او نباشد عاشق آنکس که ز تیغ عشق هر چه چید بوصلش کی رسد هر که خود در ماندگی دارد شود خنجر عشقت حیات جاودان از در نه بنید پر تویی در غم خود زان نازنین هرگز	بسبحر کوی غم عشقش مکن جانی که منزل جمال او اگر خواهی بیامشامی چشم دل خوش آن مقبول کورا دلربایی او بود قاتل نخست از وصل او خواهی غم ز من خود بگسل نمیرد مرغ جاننش هر که او را میکند سبل کسی که بر سر کوبش ندارد پایی خود در گل
---	--

بکوی خود سخا بدیار جانی اهل غفلت را مشوای قطب بین که طالبی از یاد او نماند	
---	--

من بچاره زان باشم همیشه پاسبان دل غم در دل خود را از ان باکس نیگموم من بی صبر از فتنه مخان اختیار از دست نباشد عاشقان را در جهان باهی از خود خدا چون در دل پاکیزه منزل میکند دام	که میدانم که باشد گنج معنی در میان دل که بر کس را نباشد گوشه گوشش در آستان دل رود دره دلربایی من ز دست معنیان دل که ماه روی دلبر سز زنده از آسمان دل سز تسلیم زان رومی نهم بر آستان دل
--	--

اگر اهل دلی خواهد که قطب بین چه میگردد که میگردد حدیث عشق جهان از زبان فل	
--	--

<p>نیت تحقیق یقین اهل حال گویند راحت خود پامال هر که بود با چو تو باش اتصال مشکل کس حل شود از قبیل و قال وصل دل آرام نگردد حلال</p>	<p>از نعمت آنرا که بگیسر طلال شادی وصل تو به بنید کسی از دو جهان قطع نظر میکند حال بدست آرز که کی دیده ام تا نکند مرد حرام آنچه هست</p>
---	---

دیده کشا دوست به بین قطب بین
 چند نشینی بدرش ماه و سال

<p>همین غم تو مرا مانده در میان دل هزار خانه کعبه بگرد خانه دل بزنی که کیمت نشانی باز نشانه دل خزانه سبحان نیت چون خزانه دل مر از فکر تو آخر نشد فسانه دل</p>	<p>بیا که ز رفتم ام از نقش خیر خانه دل بگرد در تو درانی و یک زبان باشی به پیش تیر بلاست نشانه دل من اگر شهمان جهان را خزانه با باشند فسانه غم مجنون گذشت آخر شد</p>
---	---

از روی ذوق از آن قطب بین خورد غم تو
 که در عشق تو باشد مرا ترانه دل

<p>کز من نماند نقش نمونی سحر خیال زار و نحیف باشی با یک چون طلال و آنکه نماب عاشق سکین خج و جمال چون جانده بی بدو ترا با اتصال نیز باش در ره دلبر قبیل و قال</p>	<p>گشتم ضعیف از غم هر تو چون طلال بر کس که آرزویصال تو میکند خون مرا بریز شمشیر تیز عشق این ره قبیل و قال بیابان نمیرسد از قبیل و قال ره بسو حال که بری</p>
--	---

<p>حاجت نباشدت بر قیمت باه و سال بگذر جان که تا شودت عشق احوال</p>	<p>در یک نفس میر و دیوان شود بسوی دوست جان چیت بند راه تو امیر و پاکباز</p>
<p>دوراه دوست قطب بین آن جان گذشت زیرا که جان و دوست خیال بود محال</p>	
<p>رشته دل برو از مهر و وفا پیش گسل بر و امر و در پی باش با لب بر وصل تا تو خود را نشناسی ز تو نبود حاصل کز ازل تخم غم عشق نبودش در گل</p>	<p>هر که اورا بنوید در جهان منزل حاصل از عمر نباشد جز آن غیر صیال همی دزد درین ره که شناسی خود را لذت عشق میر سید زهر بیدرد</p>
<p>قطب بین زنده جاوید باند عاشق لیکن آن عاشق سمرت که باشد کامل</p>	
<p>هر چیز گویمت که توانی بود محال مستی بذات خویش تو دانای کل حال کس را درین سخن ز سر حد قیل و قال خوشحال آنکه یافت بد وصل تو اتصال جانها نشانار تو که صبور می می محال در کل کائنات نباشد ترا مثال</p>	<p>ای در صفات وحدت تو عقل و ذلیل حال تو نیست بردن ما آشکار لیک هر چیز غیر ذات تو باشد فنا شود بد بخت آنکه دور بماند از وصل تو بی صبریت پیشه عشاق کوسه تو یارب چه نظری که سخن بی یگانم</p>
<p>تعریف ذات تو نبود حد قطب بین یک شمه از صفات تو گوید باطل حال</p>	
<p>جفا و عصبه کشیده بسی بفقیر جمیل</p>	<p>بخون خویش درین راه کرده نام مجیل</p>

<p>اسیر زلفت و خط و خال با یخ خود شده ام تتم ضعیف در دلم ز نار و جان نزار شده ز آب دیده من شد گناه من پر آب ز جگر یار و دوستم بخون من شستم بیا و آن دو سر زلفت بر و دیده ما</p>	<p>چنانکه یاد نیایدم از قال و قیل بیا به بین که تو با و نمیکنی بدلیل چنانکه میدهم یاد از کناره نیل همین بود من در ویش را کثیر و قلیل شدند بخواب که بندند بند را چون نیل</p>
---	---

سیاه بین که ز روی نیاز قطب الدین
 بر آستانه او کرده خون خویش بسبیل

<p>هر که را چاشنی عشق تو باشد حاصل میشود زنده جاوید یقین میدانم سر که دور از گل رخسار تو باشد بیشک مقل آن نیست که او را خرد و مقل بود آتش جذب عشق تو جان من خواهم عشق زنده بین نمی خوردن دست می گردن</p>	<p>باشدش بر سر کوه تو همیشه منزل هر که مرغ دل از تیغ تو گردد بسبیل هیچش از زندگی خویش نباشد حاصل هر که مجنون شده از عشق تو باشد حاصل که ز بهستی سر موی نه گذارم حاصل پیشه خود نکنند هیچ کسی خبر مقبل</p>
---	---

قطب دین که تو بدیدار خدای نازی
 رشته مهر دل خویش ز نخیرش بگسل

<p>ندارم از دو جهان هیچ غیر ازین در دل ز کوی یار سفر چون گم که خوامم مرا که از دو جهان جز دریش بنیای نیست مرا ز عمر عزیزا بقدر بس است اگر</p>	<p>که تیغ عشق زنده مرغ جان من بسبیل که پای من بسر کوی انوشته بگل کجا روم سر کوی که اگر کنم منزل بعاشقان سر کوی او شوم داخل</p>
--	---

اگر تو مردی قطب من طالب است بر تو هستی خود را ز یکدیگر بگسل	تویی که خویش عیان مشوی بصورت گل گهی حسن گل و گه بکسوت بدیل ز جان جمله خلایق بر آوری غنفل بیاغ سرو سی را تو میدی کا کل که شد با سم تو موصوفت صاحب لال تویی که قدرتت از گل بر آورد سنبل
--	--

تویی که جلوه زهی صورت گل بر بدیل
به لباس که خواهی ز نیکنی جلوه
و آنکه نقاب ز رخسار خویش بر فلکنی
ز رنگ خارده برهن آوری گل تازه
عنایت تو ز زفر ازل بدش بجز
تویی که فیض تو عامست بر همه اشیا

جد از تو زود سوی باغ قطب الدین که بی تو اش نکشاید گره ز سناغزل

زان پیشتر بکوش که آید ترا جل خواهی براه عشق شود مشکل تو حل گر دیده دل تو ندارد رگ بس در آنکه بذات او رسد بیگان حل خفاصت مباحش خم نفس از بیگانه خود را نگاهدار با کمان باغ	ای دل بکوش صحن کن جگر بی عمل یکدم مباحش غافل از راه ان خشتین بینی جمال دوست به جان فزونی جان را اگر دهمی بنشیند بجای جان نفس تو هرگز نماند در سر صلاح گر آیدت بدل اثر فیض عالم حق
--	--

پرواز کن بجانب ولدار قطب من خفاصت مشو که تا نکنی بال خویش شل

در باغ سرو میشوید از قاشق غنفل	آن سرو و خوشخوارم که از من بود دل
--------------------------------	-----------------------------------

<p>صبر و قمراری بود از جمله اهل نل بر چرخ نغمه دوست بود جمله اهل در راه یابنده خود از یکدیگر گسل</p>	<p>هر جا که جلوه میکند از ناز خویش در راه دور مرگ خودت خفا کن چون کس ببنده خویش نفیقت سوزد</p>
--	--

بینویش باش ز ره دلدار قطب بین
 سیاش از وجود خودت در آنما نخل

<p>بر رسته از شده بندی بسایه دل پیوند زانکه گشت توبرشتهامی دل وان در دلمان تنگ تو باشد برای دل در شربت وصال تو باشد شفا می دل ز آن روی سعی میکنم اندر صفای دل</p>	<p>ای زلفت سرکش تو مرا سر بلای نل از کوی تو سفر نتوان کرد جاسنبه هرگز نمیرد آنکه خورد آب زندگی عمر سیت دل ز بجز تو دروست و ناتوان از تیرگی دل نتوان دید روی تو</p>
---	--

چون قطب بین مقام دل آرام دل بود
 جان عزیز چون نه کند کس فدای دل

<p>در طلب یک زمان کن اهل تا نگردد ترا از خویش ملال تا شود وصل یار بر تو حلال همچو مردان بدست آور جان گر کند وصف مال کس دلال تو تهیدست مانده چون حال غرقه سازد درون سحر وصال</p>	<p>گر توبه خواهی ز یاز خویش وصال نه رسی در وصال آن دلبر جان خود را نثار جان کن بگذر از قبیل و قافل و گره روی قبیل و قائل بدان همی ماند این بود حال تو بود ز روی مرد باید که قطره خود را</p>
---	---

<p>این بود حال مردان کمال</p>	<p>بر خورد از وصال دلبر خویش</p>
<p>قطب دین گرد وصال میخواهی خویش ز راز رکن چو بلال</p>	
<p>که ندارم سر سویی خیر از خود که نغمه ننگ آید و گوی از نافه شاک خنده سز زده از دل من ای یوسف گل نغم خود سخن میکند از نسیم کسی بگفته کی کشد دل سویر از بخت چو نغم چون بزم به رسید بر روی گفته</p>	<p>انچنان فتنه رخسارت خوشیتم بوی او می شنوم و بدم آنگلش جان هر کسی در بدر اندر طلب یوسف جان ز رویک نفس از ملک جویم بجز تا شگفته گل رویش انگلستان نام آرزو صدق آید منفسان</p>
<p>تا بر آفرینخته در انجمن جان آتش قطب دین سوخته آتش آن انجمنم</p>	
<p>تا در ره وصال تو پارانه سر کنم شاید که دست با تو دمی در کمر کنم شبه با بزم و محبت بخواری بسر کنم جان میدهم بیا که لب خویش تر کنم شاید که حرف و قدر عشقت زیر کنم فی الحال دیده راز سر خویش بکنم</p>	<p>خدا هم که ملک دل همه زیر و زبر کنم بگذاختم ز چرخ جو موسی میان تو در آرزوی مقدرت ای آرزوی جان آب حیات در لب لعل تو ظاهر است پنهان از آن شدم بدل در و ساز خویش گردیده سوی غیر تو یک ره نظر کند</p>
<p>گفتی که قطب دین کسی غیر من بنام گو جان بود ز من تو قطع نظر کن</p>	

نمود روی خویش از آن آسوده ام

تا بوی صفت آشنا گشتم از خود بیگانه ام گشت روشن از فروغ روی او کاشانه ام میرود در مجلس سر خاص تمام فسانه ام بر سر کوی فنا باشد از آن روخانه ام کز شراب خم وحدت پر شده چایانه ام من مینمی مست از جام می جانانه ام	تا قتلان معذور در اندام که من دیوانه ام یا ز بچون گنج آمد در دل ویران شست گشتم ام رسوای عالم در غم عشقش بین نایستی باشد شان رخاشقان کوی او بیخودی گریه میکنم ای محتسب منعم مکن ایل خاطر که بصورتش می پرستی میکنند
--	--

آتش سوزای دلبه قطب دین اگر گرفت
از آن چو آتش بقیه از عشق او کینانم

حال دل خویش باز گویم نغمهای شب دراز گویم پنهان دارم نه باز گویم می نوشتم دور مجاز گویم از روزه دارم باز گویم با او سخن از حجاز گویم	ای درست بیا که راز گویم آنروز که محرم تو گروم از بیم قیامت عشقت تو بر سر ناز باش تا من باز اهد و مهر نمویشتن بین حساجی که در آید از زمین
--	---

بنشین تو به قطب دین زمانی
تا قصه جانگداز گویم

بجز آنکه که با دلدار جانی هم زبان گشتم چو کار عشق سواد است سواد جانی گشتم	بگره شسته بمانی اگر چه زار و ناتوان گشتم بران بودم که چنان عشق با هم با جان گشتم
--	---

زبیر شرتی گر پائمال برو غم بودم بران بودم که سر عشق را پنهان کنم لیکن بدم شرم رده همچون گلاب خشکابی باران بسی در گنج غم بودم زبان از خلق بسته	بجد تند که آخر از وصالش شادمان گشتم حدیث عشق از دل سرزو من داستان گشتم حیاتی یا قلم از وصل یار و زنده جان گشتم زبان جان من او گشت با او همچون گشتم
--	---

چو در دو قطب بین دلدار جان من ز لبت
 از ان بر گردون مهر جانش باستان گشتم

بکوی عشق هر دم با دل افکار می آیم بجز مکر از زنده تماشای سرنوی تو چشم میخواهم که بدیدم بکس در جهان بشر را خیر است بجز او نیست دیگران خرد او	در خنک است از ان با دیده خونبار می آیم گرم صد بار اندازد و درش ناچار می آیم از ان بگویم بگویش خالی از غبار می آیم با مید خریداریش در بازار می آیم
--	--

گواه عشق قطب الدین چه باشد بیدار
 بکوی او از ان با دیده بیدار می آیم

بیار خویش تا همچنان گشتم بنرمش که حریف و گاد ساقی چو مجنون در بهوشی وصل لیلی فردرستم در بار حقیقت بدستم و او یک پیانه ساقی تو نگشتم از گنج معانی	ز خویش و آشنایان گشتم گوی شمع و گوی پروانه گشتم میان عاقلان دیوانه گشتم در ان دریا در مکیدانه گشتم چنین مدد هوش از ان چایه گشتم ... پروانه گشتم
---	--

اشرف ... قطب الدین ... بختیار کاکی

انیس خلوت جنانه گشتم

چون خمیه زوده در دل درو کرد بسویم
گر راست برسی بحقیقت من از تویم
چون قطره دریا می خداوندی اویم
خواهم که رود باز همان آب بجویم
با خود نتوانم ره وصلش که بجویم
بجویش لگه بادیه وصل نیجویم

یا رب صفت لذت جنان که گویم
خود جان بر تن بنده بچاره میدید
منزله که من بودید قدرت جنان
بنور عجب از که هر اسرار به جویم
منم کلن ای محاسب شهر زمستی
گو کرده پراز سحر من خویش بسویم

شاک دل قطب الدین از ویافته کوه
معلوم کن ای عاشق تا دیده بویم

ز بر چه غیر تو باشد از دلسردارم
سخنم از رخ خوب تو دیده بردارم
و برای این همه من زبیب دگر دارم
ز بسکه آتش عشق تو در جگر دارم
از شوق ذوق تو آنرا نه جامی بردارم
کلاه نضر از گاه که من بسردارم

از آن زمان که خیال تو در نظر دارم
چنان بر بوده وصل تو ام که در چشمم
نه کارم نه مسلمان نه مومن در دنیا
بسوزت بزود وجود من از آنام
اگر ز محنت تو رفتم بکوه گویم باز
سردم ز آنه سرشایان بلند میگردد

حدیث عشق کند قطب من خوابد
چرا که ذوق تو هر روز به پیش تر دارم

در بنامی تو در قیلم دلم جان چکنم
با فروغ رخ تو از منده تابان چکنم

بنام خوب تو ایدوست گلستان چکنم
گر نهائی رخ زیبای خود اندر شب تا ما

چون تو بر باد و بی لطف خوبت بشکن طاق ابروی تو تا در نظر م طاق ابرو	عمر بر باد و جسم مایه ایمان چکنم دیدن طاق خیم ابرو و خوبان چکنم
---	--

فقطب بین از تو بدین وصل ترا می طلبد
با تو از بهر می دوست کنان چکنم

ما می گویم تو جو وصل ترا ملتج کنم دیوانه وار برین خوب تو شامتم روزی که دیدم تیر آیم آن میان از راه پیجویی بحریم یصال تو	کی غیر از وصال تو چیزی می کنم فزانه دار از تو ترا ملتج کنم زان بوج شام نامه نشان جبینم مخوم چو کشته ایم چرا یاد کس کنم
--	---

زان در دنیا عید هر آن بار شاه حسن
ای قطب بین مبدو که فریاد می کنم

چو تو جو وصل تو در کشتن می کارم انزان نهان خیم را در وصل من خواهم حجاب را و دل را هم خودم مشکب بکوی بار چینی پی نمی توانم برد تم نبود نفسی به روح من مشکب	نه بجز این در کشتن غمش بنزارم که بسته در راه و از وجود خود غلام پیشتر اگر زنت خوابیدم چه که از سر سوه و زربان گوید غلام از آنجست تازان در دنیا غلام
---	---

شما ندور غمش از قطب بین جوی آمار
گمان مبر که درین راه خود نترسم

یاد بر آنکه بان رلبس جانی بودیم ما چه شدیم میان در جهان پیش نظر	در هر چه در دست من بود هر دو در دست من بود چنان نمودم
--	--

<p>نیک بنگر ز کجا آتابه کجا آمده ام برده با پیش نظر ساخته دلبر حاکم بال بهت بکشا از هم و پروازی کن</p>	<p>وز پریشانی غفلت بر چنان موجودم مد چنین غافل و چنان نرجس جابل بودم و رزمی دان که غجب غافل و بس و دو دم</p>
--	--

<p>قطب بین راز حقیقت نمودی افشا با چنین همت عالی از تو بس خشنودم</p>	
---	--

<p>ای جان جهان از روی تو دارم در کعبه و در صومعه و در خرابات اندر صفت طاعت چه بسی بد نشینم از بجز تماشای رخ خوب تو آیدوست حاجی بطراف حرم کعبه رود یک</p>	<p>در سر سوس قافلت و بجوی تو دارم هر جا که روم دیده دل سوی تو دارم دل مامل محراب و در ابروی تو دارم در کوی فنا خانه به پیلوی تو دارم من کعبه مقصود سر کوی تو دارم</p>
--	---

<p>هر جا که رود قطب بین آید بر تو باز چون رشته دل بسته به رموی تو دارم</p>	
---	--

<p>تا ز دل خود صورت اغیار کشیدم ما را سر و سامان کسی نیست در کوی آن بار گران که تا یک ز کشیدم هر کس که چو جان گریست تخمه جانان آن روز که جان ز تن او دوریدم پروانه صفت سوخته هم از آن طرب</p>	<p>بی هستی خود چه ره و دگر آیدیم بادوست بود سر سبز این کشیدم از دیده مانن بنگه پان کشیدم ایشا رکنه بر نفس جان دوریدم من زنده ایها جان نشد حشیدم تا ما دور آید رموی تو دیدم</p>
--	---

<p>فانی تنه و قطب بین در زبده عشق بیان</p>	
--	--

هر چند که در دیده ناپاک دیدیم	<p>از آن در کوی آن لب بقید دل گرفتارم عجب نبود اگر از سر عشقش پرده بردارم رقیب دون بجای صل ترسد از سر دارم طیبی بازان علاجی نیست بر جان بیارم مرخان خویشته با بایده در راه دلدارم نبرد آبخان جل را که داغ از دست ما دارم</p>	<p>کمی منیره دیگر بغیر از کوی دلدارم چنین که آنش سوای او بر لطفه نیوم ایسر عشق کی ترسد ز قتل خویش در کوش مريض عشق افتاده بکوی دلبر جانی بروناصح و گر بندم مده در کوی آن لب کسی را پندده کورا دلی باشد بسته خود</p>
<p>دل مجموع قطعه ایست ندر او چشم بهبود چرا که شعله شمشیر عشق افکارم</p>	<p>وفا نوزوم و با تو بجز ستم نکشم جوی محبت محبوب نویش کم نکشم بغیر خون جگر خویش چشم ستم نکشم عجب که رویی ز من ترا بگویم نکشم که با دلجویی و مهر بستاند نکشم روم بجایند با او با دستش نکشم</p>	<p>رقیب گفت ترا محرم حرم نکشم جواب دادم و گفته که از سر فرات عشق سوخته اگر خون بر آب است بزد چنین که آن پنج به عیب با منم از خون بیک کز خیره با ناپاک بود بردار گندشوق نهارم بگردان افتاد</p>
<p>رقیب گفت برو قطعه ایست سر خود گیر سرم اگر برود ترک آن منم نکشم</p>	<p>بمعنی کی بغیر از یاد چیزی در میان منیم که اگر کلیم نباشد خویش ما از خود بجان منیم</p>	<p>در آن ساعت که دل را از روضان شادانم باشد خرم در شامیس محرم و موم</p>

چو غنچه تپه آغشته خورشید در تن
نباشد اعتمادی بر تو ای دل پر سر کوش

از ان سیلاب چشم خود در بگ از غوان بنم
اگر عمری ترا در کوی جانان پاسبان بنم

بگویش قطب بین دو راه بر احوال گوناگون
انان در کوی او دل را بر دوش منجان بنم

بدل چو مه تو بای یازار نین ارم
سهر کجا قدم از لطف رنج فرمائی
مباش در پی آثار از برای خدا
در ان زمان که رخ از زیر پرده نهائی
خویند غم همه کس سهر دنیا و حقیقه
نشاند از سر صدق استین بگو

خوشتر که از دو جهان توی چنین دارم
برای مقدم تو دیده بر زمین دارم
که من ز گردش دوران خیزان دارم
برای تحفه تو جان در استین دارم
بدولت تو من آن دیوان دارم
نمنا شود و در جهان قربت یقین دارم

نیخوزم غم ایام قطب بین برگز
براق همت خود چون بریزین دارم

کی بود یارب که جان به پیلو با آن کنم
در جهانش محو گردم فانی مطلق شوم
اگر حجاب او نهم در راه صفا سب گمان
جان ندارد نزد عاشق در ره او اعتبار
تا یکی در دست ز جوی مهر روی آن نکا

به نکل رویش چو پیل ناره به افغان کنم
در تحقیقت خویش را با یاد خویش گنم
بگذرم اندر زمان از خویش ترک جان کنم
خویشتم را در ره او زانجست قربان کنم
در بهر ایش خویش را چون گرد سر گردان کنم

اختیار قطب بین از زمین خود در کوی دوست
از خورشید در راه بر خیزد بهر آن کنم

<p>بکنج صومعه هر دم مرا غمست دالم نصیب من همه عمر در از بگسم بود برای در همه خلاق مرهمی باشد اگر ز حال دل ز اوسن تو بجزی یکی ست بی رخ دلبر نالش گل و خار</p>	<p>روم بیکره کاخها شوم ز غم بی غم چنین که میکشم از روزگار درد و الم ولیک درد مرا نیست در جهان بر هم برهن تو دیده پر خون و چهره زردم مرا که دل نکشاید ز گشت باغ ارم</p>
--	--

بر تو قطب من از بحر یازان کمن
 صبور باش و بکنج نشین و در کش دم

<p>بگلزاری که نبود روی جانان خار میدام چو در بزم وصالش کیدی بیا بشنیم ز معشوق حقیقی خودش هر کس که داماند ز من بشنو حدیث و شقای کمن پیشه سالیک حدیث عشق نبود عیش شدن و قافای سالیک نیسمی که ز سر کوبیش وز در بر جان شایگان</p>	<p>سبران راحت که بی دلبر بود آزار میدام من آندم راز عمر خویش بر خور دار میدام من آن بید و لعلی از پرده پندار میدام که من در درد سالیک ازین بیار میدام که من او را تجلی رخ دلدار میدام من آنرا پیشگی از جلوه آن یار میدام</p>
--	---

اسیر عشق قطب الدین بود از خویشی و آرم
 و گر کیدم بود با خود خویشان غمخوار میدانم

<p>نمیخواهم که کیدم بی رخ آن استان بهم فرخ رخ ز آن بیخ خانه دل معینه روشن اگر کیدم باشد پیش دیده شمع خمارش ز اوس می ترست هر که نظر سوسن اندازد</p>	<p>و گر باشم در اناساحت ز عمر خود بجان با هم نخواهم بی ترس در خلعت آباد جهان با هم از گلگشت حین خیر او از آب روان با هم از ذوق مشوق او بچای در آن ناله با هم</p>
---	---

<p>مرانی تاب حیران باشد و زنی طاقت برین اگر خواهم بسوی او بروم با خویش تو انم به نرسد که رودم مرا غایتگر جان بست بخود در مانده ام خواهم که از خود دارم شاید</p>	<p>اگر آید میرم در رود افغان کنان باشم چه بختست اینکه نگذارد که با او همچنان شوم نمیدانم که آخر چون شود حیران از ان باشم بد لب بست گروم فرود وجود خود زمان باشم</p>
--	--

از ان آید حیران ازستی خود مطلق و شاید
 که در راه وصال یار از صاحب دلان باشم

<p>ای دوست با من چه حال از بسکه بدل غم تو خوردم از دوری رویت ای گل اندام تا پای کشیدی از سر من خواهم بر پرده چو من غم بریت بے یار تو که روم به کعبه بریاد تو که شراب نوشیده چون نیت تا شش دست از نعل</p>	<p>تا که ز فراق تو بنا لم یاریک و صعیف چون با لم باشد ز حیات خود ملالم در دست زمانه پا تا لم اما چکنم که نیست با لم چیس ز بی بنور سخن و با لم باشد خبدا که آن جلالم سعیا به بیک ست فال لم</p>
---	--

باشد سخن ز قطب دین است

جز نقش تو نیست در خیالم

<p>کجنگ ناتوانی تا کی زار و خیزن باشم ندانم مهر بانے تا بگویم حال خود با او عجب نبود که از رود دل من کوه بگذارد</p>	<p>ز هر دو بر جانی خود اندو بکین باشم ندانم تا کی در دست غمهایش چنین باشم چندین که آتش حیران با او آتشین باشم</p>
---	---

نگینجاو من در خلوت جهان سرسوس	از ان بابوصل او نیز از دنیا و دین با شرم
	بجهد الله که قطب الدین بنهار در مهر کرد دل بغیر معر آن یاری که معرش در کین با شرم
چو من ز بیم جویع بار از خود بی نشان گشتم ز دست ساقی باقی چو خوردم کید و چانه بران بودم که محرم گروم اندر خلوت لبر فی بنیم در اقلیم وجودت صورت غیری	معنی سر فراز این جهان آن جهان گشتم شدم از خویشتم فانی و باومی نهران گشتم بجهد الله که محبت برگزیدم آنچنان گشتم نهران از محنت انخیام و کلی بران گشتم
	نیار و دم حیل در راه جهان قطب من گزید که تا ز فترم بر یاری تحقیقت محض آن گشتم
ساقی بیار باو صافی و لاد فام ترا بهر که گفت با ده حرمت است ماینجویم سنگ دست جنویش گرد وصل با باریت از خویشتم بهم	نان می که دار با عدم از خود بحالی الدوم برما حال باشد و بر تو بود حرام جانی که غیر را بنور در آن مقام از خویشتم هر که مرد درین ره بود نام
	ای قطب دین حسود اگر طعنه زنی معذور در ایش که نه می دیده و نه جام
فاش میگویم و خواهم نه رود از یادم در ازل پر دگی خلوت جهان بودم انچنین که شد عشق دلم می سوز یار که ز دولت دیدار مرا بنواز	که بسودای نم عشق تو ما در زادم کز حرمش بچنین دور و دراز افتادم عاقبت دروغم عشق دهد بر بادم من اگر سیر نخواهم بر دنیا دم

عشق در روز ازل بود مگر اوستادم پس جواب از سر آریست و بے درد اوجم	من ز نام فرخین عیاشی شیرازم کشتی از جانب او بود که شیوانم
---	--

قطب دین غم نخورد بر که خورد گو میخورد من بسوای غمش از روی جهان آزادم	
---	--

کی تو آنکه صفاتش سرسوی گویم انقدر هست که راه نخش میبیم صفات ذات در از آنکه کس میجویم هر که باور کند دست از دیشویم	گر شود در ره تحقیق زبان بر جویم حد من نیست که گویم صفتی از دیش هست چیزی حقیقت بر که در دیش آری هر کس که طلبگار شود در دیش
--	--

قطب دین سعی کنان در او جفت کرد می شتابد که از آن آب رود در جویم	
--	--

در کوی عشق با اقصی هسار گشته ایم فایغی جو رحمت اغیار گشته ایم از تیغ تیز عشق دل افکار گشته ایم کز غمیش محو و فانی آن یار گشته ایم سر گشته در دو کون چو پرگار گشته ایم	ماست سرخوش از می دلدار گشته ایم خلوت نشین کوی غمش تا شمیم ما پای طلب بر آه تبار تا نهادیم هر کس استبر و حدت ما سپه کیا برد در جفت و جوی روی : دلارام خوشین
---	--

گویند قطب دین غم عشق ناله است آری ز عشق یار چنین زار گشته ایم	
--	--

با باد و پرست زان شستیم ما خود آنیم هر چه بستیم	ما عاشق و زنده هستی پرستیم نه نام و نه ننگ و نه نینا
--	---

از هر چه چکان برمی که آنم	میدان بقیعین کز بر بستیم
مار از دو کون سرگذشته	از بستن خورشید من چو بستیم
از هر دو جهان طمع بریدیم	با دل بر نه پیشین نشستیم

ز باد ز قطب وین گریزند
ماشینه ز بدر اشکتیم

تا من دل شده از ما در گیتی زادم	عشق در بادیه وصل تو شد آستادم
حلقه ننگیت تا که کشیدم در گیش	از غم سو ووزیان در جهان آزادم
تا قدم بر سر کوی تو نهادم بقیعین	نام و ناموس حیا در سر کویت دادم
پرتویی دیدم رخت بسوی تو کشید	غولیش را که بنامی بر می بنیادم
عقل و بوش و خرد و صبر قرار دادم	همه از شعله عشق تو بر رفت از دادم
اعت بر باریده زانکه در لبه آوست	در نه چون زلف پریشان بدی بر بادادم

قطب وین شیشه ز بد وین غولیش است
شمارید حسه نوزیان دگر از نه دادم

ز قرب وصل تو هر گاه بهره با	ز می بعد جهان بکله بر خطر باشم
بوز زمین که خرامان می تو از منتر	سند به سبز مهالت بر بگذر باشم
بخند از دل بیت آب ندگی باز	نوز که غم بقه او پای تا ز سر باشم
ز باوه خم توحید ساقی باقی	نمود بخیرم تا که با خسر باشم

انان بدر نعمت خو که فتنه قطب الیقین
که تا بدر نعمت در جهان سمر باشم

<p>من بکوی کسے گند دارم جان برای سگان در گداو در فراق جمال آن دلبر بهر تیغ جفای او شب در روز شیشه زهر از دم بر سنگ عاشقم عاشقم بروے کسے نیست یکدم قرار و آرام</p>	<p>کز جانش عزیز تر دارم بهر اشیاء ماخصتر دارم چشم خود را ز گریه تر دارم سینه خویش را سپردارم بعد ازین مشرب و گدردارم سخن خویش مختصر دارم آتش عشق در جگر دارم</p>
---	--

قطب دین را دره تو ناصح بند

من در دیش این هنر دارم

<p>من ترک عشق بازمی خوبان نمیکنم مردانه وار بر سر کوشش نشسته ام از فرق تا قدم همه در دم از انجست بر شب مثال شمع ز سوز و گد از خویش بر قول و عهد روز ازل میروم به بین تا پانها ده ام بره کعبه و جمال</p>	<p>احوال جمع خویش پریشان نمیکنم اندیشه ز جور رقیبان نمیکنم از درد خویش ناله و افغان نمیکنم چیزی بغیر اشک بدانان نمیکنم ترک و فغای یا رخساران نمیکنم اندیشه ز خار منیسلان نمیکنم</p>
---	---

ناصر ملک و قطب دین از عشق تو به کین

من تو به از محبت خوبان نمیکنم

<p>منم کاندید جهان یکدم نمی خسترم نمی بینم نشاط خنده دارد هر کسے با گلستان خود</p>	<p>زمانی خویش را از دست غم جنیم نمی بینم منم بخود یکدم چشم خود بی غم نمی بینم</p>
--	---

<p>از ان ابرو کمان بر سینه تیری خورده ام کجایی از ان در کنج تنهائی بدیوار آورم روم نسیب باشم دمی خرسند در دل غم از ان دارم از ان رخ روی شادایی کینظر پیشیم نمی آید</p>	<p>که غمیر از خون دل از مبر او هم نمی بینم که همزاری و بهر روی درین عالم نمی بینم که خود را در جویم وصل او محرم نمی بینم که یکدم دلم خود را بخود بدم نمی بینم</p>
---	--

بروای قطب دین با دروخت و ماه خونی
که کس را خالی از غم در نمی آید نمی بینم

<p>کی بود جا در هریم دلبر ز سبب کتم از چنبرین که آتش عشقش ز خود بیگانه ام و سوره دیدار گرفتار و بهر آن نازنین در بیابان صفاش ز روز شب ره میروم گر نباشد بر تو دیار یار اندر بهشت من نه شایان از بهشتی ز تو فرج ترینا</p>	<p>بیکجان چشم دل خود بر جالش واکتم عاقبت دانم که خود را از نوبت رسوا کنم من از روی بنجودی امروز را فردا کنم بر امید آنکه روزی بر درش ما واکتم از آتش سودای عشقش در جهنم جا کنم خولیش را خود هم بوصل یار خود دنیا کنم</p>
---	---

در فراش قطب من آن قطره افشانم ز چشمم
خولیش را خواهم چو قطره مفضل آن یا کنم

<p>من گفتم آنکه بخود از در جانان نروم گر در خالی از انوار رخس گلن بچشم پر تویی از رخ ابد گرفته اندر و ز رخ تماشای رخ یار روم در جنت نی المثل که گذران یار به تجانم</p>	<p>در دل میکشتم وارپی در مان نروم تماشای گل از خانه بهستان نروم کافر مگر بسو آتش سوزان نروم بی جان من بسو بر فیه رضوان نروم خایم بت شوم و جانب جان نروم</p>
--	---

کرده ام عهد که سر جاشود اینجا بهم
را نخبست هیچ ربی بی ره جانان نروم

قطب من جان دیدار یار نماید دیدار
عهد کرده ام که ازین قول پریشان نروم

بکنج ناتوانی روی در دیوار غم دارم
ز خود پر کنده اتم از انکار زورست یا فزا
از آن نرسی که با درد غم او نهشین گشتر
کی از کس حرون عشق یاز خود آموختم هرگز
مناصع نرو شو از دل خود حرون عشقت را
ز دست محنت بیدار دوران محنت نروم
که ز در بحر وصالش روی بر یکسایه دم دارم
نشاید و عیش نیاید با منیر قدیم دارم
سواد و فقر عشق روی از لعل و قلم دارم
که از کجک تضائیش بر دل خود این تم دارم

بروز زاهد بر سوائی من بر قطب من طعنه
که من رسوائی عشقم کی هوای من الم دارم

بر سر آن کوی خالی نیست یکدل از الم
لذت دیدار خواهی شربت مرگت خوش
لائق دیدار جانان چشم بیدار آورده
زنده میدارند زان مردان بر پیش صبح با
و دیده بکش تا به بنی ملعون دیدار او
آزنان کونا زین منیر و صدامی صل خویش
که نیاید اول و لا ترا سودا زده و دو غم
ز آنکه پیش از مرگ کس را کی گذارند در غم
دیده عشاق کوشش کی رسیده به هم
ز آنکه باشد و عده دیدار جانان صبحم
انچنین نیافا فل مباشر از نصیبهای مبدع
کلاک صنعتش زو بنام آدم خاک کی تم

قطب من ز دور طوان کعبه مقصد و فرود
از وجود خویش گرم روی تو برین قدم

اسیر عشقم و رسوائی عالم
ز بیکانه رمیده ز آشنایم

در آن خلوت که جانم عشق میباید
نشان از عالم آورم کجا بود
سواد الوجه گرداری تحقیق
کنند بر دست تو یک ره تجلی
ضمیر پاک باید دیدنش را

نه خوا بود آنجا و نه آدم
که بودیم از نجا ر عشق شنیدیم
بخوان از تخته دل اسم اعظم
اگر کوسه فروری تو از هم
که کس اندر همیشه نیست محرم

بدر و عشق خو کن قطب دین را
منه بزرگم تیر عشق مرا هم

بغیر از عشق جانان نیست کارم
از عشقش گرچه رسوای جهانم
از سبب زمانه نیست جانی
ندید دست و نخواهد دید برگز
زیر هر کس از خاک تیر چون هر

نباشد در چنین ره اختیارم
از رسوائی ولیکن نیست عارم
بغیر از سایه لطفش حصارم
بغیر از چشم دل کس روی یارم
سر از حیب نگار خود برآرم

بسان قطب دین رو دل بدست آر
که پندش را نه پیران یاد دارم

تا بعل نقش خیال رخ جانان دارم
آتشش گو که تر و خشک جهان را سوز
منظر بصر کوشش با معید نظری
میکشد پا در هر رشته که در گردن است
تا شهیدم ز گلستان جانش بوی

قطع امید من از دیدن خوبان دارم
پر تو از آتش عشقت که در جان دارم
بخدا کی الم از جور رقیبان دارم
خواهش ترک وطن از کشش آن دارم
بچه بلبل بسر کوی و بی افغان دارم

دیدار تا دیده ز عکس رخ او یک پرتو	ای بساط عینه که بر مهر و نشان دارم
قطب بین ربال و پریمت خود بازگشا	تا بربینند ملایک که چه طیران دارم
تا یکی طرفه نگار از دو جهان بگزیدم آتش و فوخ فردای قیامت نکند پاکتیدم ز سر کوی غمش در دامان عرض کردند متاع دو جهان را بر من برسیدم بطواف حرم کعبه وصل	چه جفاها که من از گردش دوران دارم انچه امر و زین از آتش هجران دیدم دست شستم ز خود و بر دو جهان خندیدم محنت و درد و غم از رویان برچیدم عمر باشد که بیال و پر خود تریدم
آنکه میگفت حجاب ره خود قطب الیبست	راست میگفت ولی نپدورا نشنیدم
نور رخت کرده است رهبری دیدم کرده ام از بر دو کون کنج غمت اختیا روی نکو در جهان گرچه پسیمت لیک تا گل روی تو ام در چین جان شکفت خود بزبان میدهی صف رخ خویش را از همه بویهای خوش هیچ ندارم شمید	تا من بی صبر و دل روی ترا دیده ام تا که ترا دیده ام از همه هر چه دیدم غیر تو کی در جهان روی کسی دیدم کی ز گلستان و بهر هیچ گل چیده ام ورنه من در دمنده تر تو پو شنیده ام منکه ز بوی ختن بوی تو بشنیده ام
قطب بین ضلوع نکرده عمر غریزی که داشت	زانکه در اوقات عمر عشق تو دزیده ام
تو بمن نوازشی کن دل زار و ناتوانم	نظری بمن بسویم که روز شوق بجام

<p>مہر شب بر آستان لبخانی نالہ ہستم گر میرم از فراقت در خاک راہ گروم قبو ز غم جدائی چه نویسم و چه گویم ز غمت ہر آنچه دیدم بر سہم اگر بوصلت تو چو آگہی ز عالم من ادب نگاہ دارم</p>	<p>بامید آنکہ خوانی ز سگان استنامم بخدا کہ درد عشقت ز روز استخوانم چو گیاہ سال بی نم ز غم تو آنچنانم تو عرض حال گویم غمت ارد بہ امانم کہ بسوزد ارگویم سخن سمر ز بانم</p>
---	--

نہ من خیال داری کہ کشتی تو قطب بین
تو بران ہم از نباشی بخدا کہ من بر آنم

<p>بجاست عجب ز نمانی کہ با تو بر بستم سہم کہ سید زیر فلک بعرض خطا خوبش ز ابد خود بین کہ من میانگ بیند برو سہر وہی شوق زوق باش کہ من برم بہ نزد ویش تحفہ جان و منفعلم چہ غم ز جوہر رقیبان و طعنے انجیام</p>	<p>بخاک پای عزیزت کہ عمدہ شکستم از ان زمان کہ ز بہستی خویش وارتم کنم حدیث غم بایہ تاکہ من بہستم ز جام ساقی باقی خویشتم مستم کہ خدمتی بہ ازین بر نیاید از دستم کہ با حبیب بزم وصال بہ شستم</p>
--	---

بگویمت کہ چنان قطب بین بدو پیوست
ز خود بریدم و بایا خویش پیوستم

<p>بران میدارم عشقت کہ رسوا می بہان گروم من بیچارہ در کوشش ہمیشہ منتظر باشم بر آنم کردہ ہر توفیق و لطفش را میں گروم بسان مالکہ پروردہ رو بہ خاک رہ دارم</p>	<p>بسان ماہ نو آنکشت نامی می آن گروم کہ شاید بیگیان کیرہ بوش شادمان گروم کہ در بزم وصالش محرم راز نہان گروم اگر دیدار او بنیم ماہم زردہ جان گروم</p>
---	--

مستحق

<p>کہ میدارم کہ آخر از وصالش شادمان گردم اگر از هر سر موی که من از زبان گردم</p>	<p>بامید وصال و بجان بر بسته ام محبت حدیث عشق جانان شرح نتوانم دهم آقا</p>
--	--

<p>مگوزا ہد کہ قطب الدین سر از آفران جہان گشتہ غبار کوی آن یارم اگر بر آسمان گردم</p>	
---	--

<p>خون فروریز اگر دست نمی بریدم جز سر کوی غم یار نیابد وطنم کی بودیم دران کوی ز دار و درخ کہ گنم چاک دل ریش گوی پر میخ مگر آرزو ز خودش دست نهد بر تنم ہر کہ عاشق بنویز خطبہ زار سخنم</p>	<p>بسکہ از تیغ وی آغوشہ بخواستیم وطنم گر طلبد اہل دسلے در عالم گر کشدیم زوم کلینفس از کوشش من چون گنم یاد وصالش شوم از خود بخیزد روز محشر گنم از شوق خشت صد فریاد بردار شعر خویش لکشت ما عاشق خط</p>
--	--

<p>قطب دین کشتہ عشق است خدا را یاد آن غسرة خون بگذارد کہ باشد کفنم</p>	
--	--

<p>ہر کس شنید سخنم دیوانہ گرد نامم از شربت وصالش شربین شدت کامم ساتی ز جام عشرت برکت نهاد جامم گوئی کہ مرده ام من و ز خویشین بچامم از خویش گزرم دم عشقتش بود حرامم</p>	<p>از عشق آن پر پر و سروای خاص و عامم معدود دار ہدم گر نا بصبور باشم ایام عیش آمد بگر بخت محنت و غم در کوی عشق باران نام و نشان ندادم عقلم رسیده از سر مجنون عشق اویم</p>
--	---

<p>ای قطب دین چه پرپی نام نشان آنرا کاندر میان عشاق دیدی گیت نامم</p>	
---	--

<p>با درد عشق چه دم و مخنه گشته ام رسوا میان خسلق چو دیوانه گشته ام مانند وحشی از همه بیگانه گشته ام در عشق یار ساکن میخانه گشته ام در خانقاه و مدرسه افسانه گشته ام ساکن ازان بگوشه ویرانه گشته ام</p>	<p>نامست و عاشق رخ جانانه گشته ام بیگانه هم ز خویش شدم هم ز آشنا از عساکران دهر گرفته کناره دنیا و آخرت همه بر باد داده ام سحر حلقه ملامتیان جهان شدم گنج نهمان خویش بویرانه یافته ام</p>
--	--

بنود عجب که سوخته باشم چو قطب
 برگرد شمع وصل چو پروانه گشته ام

<p>آزاد دل از چو سنگ بود در فغان کنم وصف جمال خوب تو نم توان بیان کنم خون مرا بریز که من ترک جان کنم من نیز در عشق ترا دستمان کنم درمان درد عشق ترا من چنان کنم بی تو بهشت و دوزخ و من ترک آن کنم</p>	<p>من در عشق تو بکسی گریبان کنم گم بر بدن هزار سر و زبان شود چون ضربهای عاشق بیدل جانت هرگز چو سر عشق تو کس داستان ناست درمان درد با منی همه درد عشق است با وصل جان فزای تو دوزخ بود بهشت</p>
--	--

گفتی به قطب‌بن بنمایم جمال خویش
 خود را بخت و جوی تو زانرو نهان کنم

<p>حکمتی هست که سر گشته چو پر کار نم در ره دوست ازان فارغ از اغیار نم عاشق و شیفته آن بت عیار نم</p>	<p>در بیابان غمش طالب بیدار نم غیر را نیست در آن کوی یقین دار نم بنشین ازین بیچاره مجو صبر و قرار نم</p>
--	--

<p>زبان سبب دل شب دیدہ بیدار منم مدتی شد کہ بجان طالب دیدار منم عاشق زارم و خون از مرہ می بار منم</p>	<p>نیم شب و عمدہ دیدار بود آن مر مرا ای خوش آنکس کہ درون جرمش یابد با ابرمی آید و میخندد و میگردد باز</p>
---	---

قطب بین رکن ای ناصح نصیحت از عشق
پند تو کے شنوم زانکہ گرفت از منم

<p>ز غم بگدا ختم تانم در سوزان پوشان بی می خوب خویش از من وے چون تو گل بنود بگلشن مرا یک موی خود نگاشت بر تن بہر روے زمین گویند حسن</p>	<p>بیا کہ ز ہب تو ای پاکد امن ندارم طاقت ہجران خدا را شگفتہ در جہان بسیار گلاہا ز عشقت بر کسی سوخت دانا بر نیکی شدی چون شہرہ دہر</p>
---	--

ز عشقت قطب بین دیوانہ گشتہ
شدہ بر عام و خاص این قصہ روشن

<p>کہ نہ از بادہ کشان بود نہ بادہ نوشان کہ نبودہ سر موی اثر از ما ہوشان کہ ندیدم زمی عشق کسے سر جوشان کہ از ان بودہ ام از جامش جریہ کشان استین بر بر کونین چومردان افشان بہچو خورشید بود دیدہ جانش خشان</p>	<p>بودم آن روز می از ساغر وحدت نوشان من از آن روز بدان دلبر جانی بودم لذت شربت وصلش ز ملایک مطلب لذت شربت وصلش زمین مست طلب نبتہ در زردین کوی اگر مرد رہی بخدا محرم اسرار کسے گرد و کو</p>
---	--

قطب بین فانی مطلق بخدا کی گردی

<p>تا درین راه بود یکسر موز تو نشان</p>	
<p>ساقی بیار باده و بر من بنما کن زندگی بخودی و می عشق کار است چون عمر را بقا و جهان را مدار است خود را رسان بواوی زندان کجا خواهی که روی یار به منی تو بیگان خواهی که محرم حرم کبر باشی</p>	<p>سطب بیا و نغمه جنگ آشکار کن کو زاهد زمانه بزنده خستیا کن بنشین و ترک مردم بی اختیار کن در حق گریز سایه آنرا احصا کن روشن چو آینه دل خود از غبار کن فانی شو از وجود و بیان هگذا کن</p>
<p>ای قطب دین گریز دنیا و آخرت خود را بیار و وقت ره کردگار کن</p>	
<p>دلا بزخیر و عزم کوی آن دلدار جانی کن اگر خواهی که دریایی جمال عالم آرایش اگر خون تر از زین پیچی سر ز تیغ او در دین خلوتش چون محرم اسرار گردی بر روی غیر مشوق حقیقی دیده نکشائی نیاز و عجز نمون در سر بنپدا بیرون کن</p>	<p>از روی صدق بزناک دیدار جانفستانی کن بر روی کوی آن دلبر بجز بی پاسبانی کن ز خون خود بتمیش چهره خود از خوانی کن مکن تشرش تو فاش اندیشه راز منانی کن ز تیغ دیدن غمخیز تو در دل دیده بانی کن بناک در گوش رومال و عجز و ناتوانی کن</p>
<p>اگر خواهی جمال از بونی قطب من از جان دومی بنشین و با دلدار جانی زندگانی کن</p>	
<p>بنامی رخ زبده بمن امی مرا و جان میگفت دوش سحر با و از خوشی تن</p>	<p>تا در هم ز فکر خیالات این دان آنکس که غرق باشد از است بیجان</p>

<p>موسی اگر نذیر تقای صیب خویش ماستی وجودت باج داده ایم گریه در بار جان بود و او طلب کند زندگی که صبح و شام بدیدار می خورد</p>	<p>نومیدزان مباش که بودست امتحان تا آید آن نگار و نشیند بجای جان صدوق نه اگر طلبی لطف امان انگ آیدش ز زبرد ریائی عابدان</p>
---	--

چون قطب دین تو بر در دلمان نشینم
 زان پیشتر که نخل حیات شود نخلان

<p>گشته ام مجنون مرابازفت خود در بند کن وقت جان دادم از لعل خورده بوسه اشتیاق وصل تو جانان مرا از حد گذشت طوطی جانم ندارد قوت و شکسته بخورد خیر شراب وصل تو جانان ندارم حاجتی</p>	<p>رشته جان مرا با جان خود پیوند کن چاشنی شربت مرگ مرا زان تمیز کن یک زمان پهلوی من نشیند لعل خور قوت او بهر خدایان لعل شکر تقدیر کن جرعه در جام این درویش ما جمیع کن</p>
---	---

دولتش باندیده شد بر کس می مویس تشنید
 قطب دین با هم وصل خویش دولت مند کن

<p>نگار من بیاد و هر چه میخواهد کنت آن کن همه دلهای مشتاقان بود حیران وصل تو نیخوابد حیات خویش دیگر بی جمال تو چو گل از غنچه بیرون آنخ خود را مپوشان من ز درد محنت جبران من غرقه خون است تو شاه کشور خوبانی و من بنده مسکین</p>	<p>بنای خانه مستی این بیچاره ویران کن دل خمیده من هم ز وصل خویش شادان کن بیاد بگذران من نشیند غایت جان کن دل مجروح ما را از وصل خویش شاد کن بیای می زدم جانم صدمه زده است ز روی محبت باندیده خود و نخل حیات کن</p>
--	---

<p>دل از کار قطب الدین از دلاقت بجزان مرو از پیش من بجان با من عهد پیمان کن</p>	
<p>که خرابات نشین بر بود از هر خود با هر کس نشین لیک تو با خویش نشین شیده عاشق جانبار بهست همین فانی بجز شده در مصافی بر صین بر در خلوت مردان خدا دان نشین بلکه باشد بخدا در سر شیطان لعین</p>	<p>یا دارم سخن خوتر از در همین من نگویم که خیز و نشین با در بگذر از خویش چو مردان گری و بولش تا تو باشی بمیان دست کنا گریز گر تو خواهی که سرفراز در عالم باشی از خدا دور بود هر که پسندد خود را</p>
<p>بر در دست نمی روی نظم بر خاک تا بیای شرف از خاک درش قطب الدین</p>	
<p>ز دل که درت هستی خویش نیاکن نشان ز کس مطلب خوب نشان میدکن بیا در دل شب چه راهش تماشاکن از خویش بگذر و بیا رخود تماشاکن</p>	<p>اگر تو مردی دیده دولت و کن تی که در ره تحقیق بی نشان باشد روی بهرزه و گویی که طالب ایم نگو میت که همه عمر در ریاضت باش</p>
<p>نشان حق طلبی شیوه محبان است چو قطب من بر او روزگار فردا کن</p>	
<p>که شویدا ز پی معشوق همه جامه دران ماند محمود از ان وصل چو گاو ان خزان باشد آن دلبر جانی که بسویت نگران</p>	<p>بشنوید از من در ریش دمای جبران هر که در کوی فنا شربت وصلش نچسید چیت یا غفلت این جناب گران دل</p>

در آنجا

دلربائی تو کیے ددل تو گشتہ ہزار
پیش ازین نیت درین روش کہ نظر کن

قطب بین یک سخن گویت امر در بی
خدا شیتن راز سخما سے ذمیمہ گدرا کن

ایدل اسباب رہ دلبر خود پیدا کن
تا بکی چرخ صفت در وطن تو ن باش
پروہ بردار و مقامی کہ بر منی پسند
نیست در بال ملک شرف جذب عشق
بعد ازین پروہ درمی از نظرت کہ باش
غرض از آمدن رفتن تو دالی حسیت

دیدہ از بہر تماشا می جمالش در کن
خیز و شہما در صفت بریدت قدر کن
پیش و لدا در پسند پیرہ خود ما در کن
خیز و در مرتبہ خود را ز مہ بال کن
یا رگم کردہ خود را بر خود پیدا کن
یعنی خود را بہر و نیک ہش و نا کن

قطب بین گوہر نایاب اگر میجو ابی
چون صدق باش تو چشمہ دل در کن

ای دوست بہرہ بر از این من آن من
داغ کہ شعلہ شمع کو بکو رو و
گر در جهان بر آید و دلما کند فگار
دارم امید آنکہ ز من یاد آورید
حاسد بستر وحدت ما راہ کے بری
من خود ز فرقتہ امز میان لیک آن نگار

در گفتگوی وحدت آن لسان من
تا بہرہ در شہد ہمہ دوستان من
چون تیرہ سخت آمدہ است از کان من
روزیکہ زیر خاک بود استخوان من
بشنو ز عشق دوست بیادستان من
در جان من نشست و نباشد زبان من

تسریست این زمان تو ملک باش قطب بین
من چون کفر کہ ہمزند او بگیمان من

<p>ما را از خود بخود که جدا می کنی مکن تو بار قریب مهر و وفا می کنی مکن این کار اگر برای خدا می کنی مکن در نقل شکسته دوا می کنی مکن این از برای رخش ما می کنی مکن هرگز نه گفتت که چرا می کنی مکن</p>	<p>جانان جفا باهل وفا می کنی مکن من در وفا نمی تو از جان گذشته ام از ما رسیده بر قریب آرمیده یارب که گفت ای مناهم باین در مجالس شریف باغیا هم می هر چند تیر جو رو جفا بر زلم زدی</p>
<p>ای قطب وین بجلوت خود بی جمال دوست که تو نماز خویش ادا می کنی مکن</p>	
<p>کیست کاندز غم عشق تو نید از جهان با چو زره بود اندر طلبت سرگردان گر بود شاه کنی خاتم عمرش دیران همه در وحدت ذات تو بمانده حیران مثل آنست که موسی به شنید از چوپان گر چه ذات تو نهانست نمودند عیان</p>	<p>کیست کونیت طلبکار تو ای جان جهان کیست کواش عشق تو ندر در درون کیست که ملک تضایت سر خود را بچشم نه نبی و نه ولی ذات ترا دانسته اهل دانش همه که وصف صفات گویند در ره وصل تو صاحب نظران بسیار اند</p>
<p>قطب بین و وصف تو کی در حور و گویند اینقدر هست که وصف تو بود روز زبان</p>	
<p>گلشن تنگ جهان را کمن ای دل مسکن مایه سود و زیان را حکمی بر هم زن نیست چیزی به ازین مرتبه از وجه حسن</p>	<p>دور افتاده از صحبت جانان مژگون خویش را ترک کن بجانب دلدار خرام ز آتش عشق بروستی خود را بگذار</p>

<p>که بود می زخم در حدت او مرد افکن وانگه ازستی خود هستی خود را بشکن جان شیرین بکف خویش از ملک بد</p>	<p>می خور آرزو زبری کرد و جهان آزادی چون شوی بخود دست از می جام ساقی ساقی باده شوق از تو اگر جان طلبد</p>
---	---

قطب بین فهم سخن گر کند تیره ولی
هر که را دیده دیدیت کند فهم سخن

<p>در غم در د جدایی زار باشم اینچنین تا کی بیار و خوار و زار باشم اینچنین زانکه من از زندگی بیزار باشم اینچنین ز آنجست بادیده خونبار باشم اینچنین در جهان سرگشته چون پرگار باشم اینچنین</p>	<p>تا کی بیامال بجز بایر باشم اینچنین بر سر کوی غمش بجا عشق افتادم ای اجل رحمی کن در مرگ من تعجب کن مصل خود ز دست هر شانس بیداری شست ز شکم آید بر کسی کو جمع بیاست مین</p>
---	--

گفت ز لب طرب بین من محنت از خود کشی
وز من کی بر سر آزار باشم اینچنین

<p>لشکر خو شخوار عشق جان بر بود از میان شعله شمشیر عشق زنگ زد اید ز جان نام و نش نش بود که چه بود بی نشان از در جهانش کشید روی خود از آنجا تا که شوی بیگمان بامه خود هم زبان رهر و کامل کجاست تا کندم استخوان</p>	<p>رومی نمود از حرم خسرو صاحبقران آینه سان میشود دیده دل هر که را زنده جا در گشت هر که در پای گشت سلسله زلف یاد گشت جو با بند دل جانم جان چاک کن همچو گل اندر سحر سودت دل جان من آنش سودای عشق</p>
---	--

کار بسی مشکست در ره دین قطب بین

راه پایان نرزد هیچکسی در جهان

بیدار و داغ عشقت موی نماید بر تن سوی خودم نجوی نیست اختیار گفتن بیدار و داغ سوزی دستی کند گردن و آنکه بدین بهانه درم لباس بر تن	جانان بیا که ما خوش هست با تو بود سرم را تو دانی دانم که میتوانی خوشحال آنکه روزی بایار و لفروری شبه با بکنج خانه با خود کتم فسانه
--	---

ای قطب من از حیران در اچن کمان
هر در روز و در ازان این نکته است روشن

شب به شب ز آنکه باشد بیکر عشقت کای من کس ندارد چاره در ددل او کای من ندانم نیکو میزند ره آن بت عیار من هم مگر در دغم عشقت کس بیمار من از ملامت میفنه ای دیگر می بازار من شد یقینم کین همه شد پرده پذیر من	شب نیاید خواب اندر دیده بیدار من من مراض عشق هستم انجمن زار خجین کی سلامت میتوان فتن زده موی من نام در د عاشق را دوانی نیست غیر از دوست بنی ملامت چون از بچه چک لذت عشق تا ما بداردین و دنیا گشته وار قیل و قال
--	--

دشنت بهمان قطب من سودا عشقت از کین
اشکارا کرد عشقت دیده خونبار من

بادشاهی تو دین بندد ات اگر کج من بی سرانجامی من بین بر سرانجام کن شیرین از شربت دیدار خودت کام من کشش جاب خویشم کن رشاد از من کن	یارب از عشق خودت نمانع از یاد من بن سزا خنجرم ز بسیار پریشان احوال گشته است چو من از محنت هجران تو تلخ زوراق ده ام از بر مرصالت ابد و
---	--

از بجا که دست غم خورده انعام کن
از می عشق خود اید دست می آشام کن

ز آتش عشق تو دلسوزت و تشنه ترم
ببخود می خواهم دست می که زبستی بر بهم

تا یکی قطب بین از بحر بود نا که کنان
مژده وصل رسان بگیره و پیغام کن

بشنو حکایتی تو ز بهر خدای من
در کوی دوست کس نبرد به بگر و فن
در طوبی بخودی خودت کوش و دم فزن
آنکس که سرخ باشدش از رخ او کفن

ای از ابد نرسد خود بدین بر سخن
از خود میر تا شودت عشق او حلال
چندین طور ز دره مردان فزن کاش
دانی شهید خنجر خودتو از عشق کسیت

ای قطب بین خوشست محمد درو عشق یار
خالی بسا و یک نفس از دره او بدن

تو زنده از آن کوی سهم یار
یک متیر از آن زنده که در دم مجنون
دوبه در دره که گردوار ازیند افزون
مهمیوه بی سوزن خست بزیگر دون
عاقبت تا چه کن نیست تریش کنون

پای من بر سر آن کیمی فرورفته چون
خون دل میخوم و صبر جمیلی آرم
هر زمان جلوه کنی با ناز و در که
سوزم ز آتش سید و غمش سز پای
عشق او نقل ز سر برده آرام ز دل

قطب بین نیست جهان را چه بقالی مقین
بر چه غیر از غم عشقت دل کن بیرون

وز کثرت مجاهدت من را حلال کن
بستی خویش در ره او بد حلال کن

ساک بیا و در بره ذوا بحلال کن
خواهی که محرم حرم کبر یا شو سے

در کوی عشق ترک ز قیل نرقال کن ملک بوجہ خویش چو آب زلال کن ہر روز و شب بت بختہ اقبال کن	در بادت زبان تو گرد زبان عشق خواہی کہ روی یار بہ بنی تو میگیان در بادت کہ در دو جهان معتبر شوی
--	--

ای قطب مین بسوز چو پروانہ بال و پر
و آنکہ ز نایل و لب سر خود پروبال کن

کوہ زکر ز دست سپاوار زبان من سازو بہر پرتو رخ خود ز ندرہ جان من خواہم کہ کوی یارہ بود آستہ میان من بوی و فاش بشنوی از استخوان من بوی اگر نباشد از انان بلہ ستان من	روزی کہ مرگ آید و گیر و غمان من جانم زین رباید و دلداری جان و پدہ چون سوز خاک تیرہ سر آرم درین جهان ہر کس ز عمر باش لب سوز خاک میرسد بر ہم زخم ز عشوق وصالش بہشت را
--	---

خوانند قطب مین ہمہ شعر تو غایتخان
چون شد حدیث عشق ہمہ داستان من

در زندگی خود ز غمش آمدہ بجان دانند چہ میکشتم من مسکین و ناتوان کہ آشنا شود در دہان لبم نغان آباد چون خزینہ من کیت در جہان آید ز راہ دور نیز و کیانس من جان آید درون گلشن عشاق میگیان	مارا و لیست در غم و دلداری ناتوان ہر کہ کن بار ہر چنگاری کشیدہ است از بکہ با نمال غم در گذشتہ ام از نالہ ہای زار میں اندر شرفاق یار چہ ساعتی بود آن ساعتی کہ یا از زریار بچو بکت جلد را خلاص
---	---

ای قطب مین خوشست غم در نہ ہجر یار

امیدوار باش که صحت بود ازان

ساک بیا که رفزی گویم ز کار و زمان
 این راه را نشانی از بر مقام گویم
 زین راه آمدی تو نیست قدرت یار
 امروز که نگروی ز نهام عبور بیشک
 از گاه طوری دل روان گویم از زویشانی
 گاهی تو اب بینی که جانهای روشن
 من بعد تر طورت یعنی ز سر بطون
 هر چند حضرت حق در عالم آفریده
 ز انما و در نشانی در نفس خود بیایی
 که همان زنده دانی که حال مرده گزرا
 بر تو و گویم بالا یک مقام میرو
 اندر مقام شتر کار بود حتی بم
 در روی چو حفظ آری از نوا شین میری
 طوری حتی چو دیدی از خویش واری
 خامیتش کجویم لیکن مجال باشد
 بر اسم راسته آنجا پدید آید
 زان طور چون گذشتی در جستجوی دلبر
 در بر مقام بیشک جمع فرشته یعنی

روشن کنم بیابان از راه اهل عرفان
 توفیق گره به بخش پروردگار خلاقان
 لیکن باشد فراموش پر نور راه ایشان
 فرزندی روز محشر حسرت برد بخیلان
 گاهی شکوفه بینی که میوه می انوار
 گاهی ستاره باشد که مهر در پیشانی
 یانی از زویشانی از هر چه هست پنهان
 باشد تمام آنرا در اندرون انسان
 باید که چه مردان دائم خند کنی زبان
 بی پر تو جانست نه نیاید جور متوان
 سین کجمن جور درون دانی چو کجانی
 شاید عزمی جور در آن جان ز کجوان
 او را گاه زنده کردی نه همه چه جانانی
 رنجی آگشت بدی گشتی زان زرفان
 آنجا بشوید روزی بود همه هم جانان
 اندر خلط با شقی ازین عقل میدان
 نفع شوقی تو دیگر آنکه باقی نشاید
 دانی شاید چه انسان هستی زنده گزرا

هر که ترقیایه واقع شود به معنی
از دور یار نزدیک چیزی اگر نه بینی
از هر مقام رفی گفته اگر به پیشه
باشد و اگر کششما از سوی یار جانی
چندین مقام دیگر در راه مرد باشد
اندر میان اینها در یامی آب آتش
بسیار مرده باشد و در مقام جاهل
چندین عجب گفته هستی است بیشک
از راه در موندن این راه باز میرو
ای سبک ظرفیت وره علاج میاور
زیرا که اندرین ره باشد حجاب بسیار

انست کیش پاکان راه طریق نرودان
تا محض او نگردی ملک توفیت میدان
دانی که من چه گفته ام از راه در سم دور
چون برق میورده عاشق ز خویش حیران
لیکن تمام آنها بر مرد گردو آسان
بعید و بیشمار است ای سالک سخندان
از خندق کی ره ماند جز پیر کامل آن
از خوشی تن بهی جانت رسد بجایان
شاید ز وصل جانان ورت رسد بزرگان
رفتن اوب نباشد در راه او خردمان
چون مرغ تیز رو باش لیکن ز خویش طیران

ای قطب بین فاشوگر وصل یاز خواه
دیغم که میتواند مار از خویش نهان

آهشته گشته غنچه دل ته به سجون
چون سوزنی گد ختم از آتش فراق
هر کس علاج در و دل خویش میکنند
مجنون شدم ز دور و غم یار خویش تن
چون محفل و عشق بر دو بهم سازگار است

خون دل ست کز مره می آیدم برون
از بکه باره بجز کشیدم شدم زبون
من در خویش میطلبم و مبدم فزون
تا شمره جهان شدم اندر جنون کنون
فرزانه نیست هر که نیفتاد در جنون

گویند قطب دین بر داز عشق تو کین

<p>هر که از شوق وصلش من بنالم بگیان غیر راه نیست در کویش از آن از بخودی بسکه خونین ساخت تیغ عشق بل بر سینه را</p>	<p>در خروش آینه خلق از ناله های زار من همه من نیست در کوبش جوی آناه من خون نمی آید برون از دیده خونبار من</p>
---	---

قطب بین از در خوش یا کس را چاره نیست
زان ز روی در دوزخ فرسوسه سیر اشعار من

<p>ای منم یارب زور عشق بیار اینچنین بر سر بازار عشقم پای من چون بگر نیستم دلگیر میخواهم که باشت برودم یک نظر گیر سوگم انداز و میرم در دهان گر بر روی صدفش بنییم هم صد بار جان شیده عاشق کشتی نیکو بدست او رسد</p>	<p>کس به یاد از جوانی بی یار اینچنین لب لب چه برآید نشد و بود به خون اینچنین در با دور من مرا تا به یاد چه چهره با خروجه بودی خوشگام از غم اینچنین از او اسم جان خون در دهنش از غم اینچنین کس نمیدهد به بر زین سینه از غم اینچنین</p>
---	---

زندگی در تیغ عشق پاره باشد زناست
زان شدم من کشته تیغ شکیبایی اینچنین

<p>کیست کوی نیست در دل از روی و تیغ نیست ممکن در همه آفاق از سپهر جوان من ندیدم در همه عالم ولی جانان کرد نوره دشت اندر جهان هر کس که دیده کسی در لطافت نیست همتایت از آنزود عاقلان هر کجا زغم شنیدم در جهان از غم جانان</p>	<p>تا نباشد قیام در همه سوره سوره کوی باشد با غم سر زده سوره سوره زنده جهان شکر زانکه سوره سوره باده سرگودان سوره سوره سوره سوره اورنگار عشق سوره سوره سوره سوره بر سر هر کوی و بار زانکه سوره سوره</p>
--	---

<p>قطب بن را آرزوی تو ز حد عدل گذشت آرزو دار که نشیند می پهلوی تو</p>	
---	--

<p>خواهم بصب زبان لخم اظهار وصف او ساکب چنین طون به اشراق ز سوزگی لطف خدایت گشته تراز پر و شنیع همت بلندوار که معنی جمال یار آرشیس در عین پندار دور زن از جهان بیاید پر طریقت شوی مسر</p>	<p>کو به می که دل بکشاید می از تو که بشش کن و بکش می عشقش سبوسبو ایحای تو اگر بگذاری خودت به او قانع چه باشوی تو زو بهر بگفت و گو بمانده بیاض و خیمای تو که کوی از خود بهر دست انداخت دیدار او مج</p>
---	---

<p>کار رقیب طعنه بود قطب دین ملی دوراه سر چه بست تراز زار او برو</p>	
--	--

<p>دوراه دایه زنی که غم بود آزار و کوه بروش از بندگی باید شرمت بر مغله گر تو روزی دیدم خساکیل خساره در حسرت وصل دلبر که ترا نقد گذار بر بی کسی که سر کیش صبا آرد خوش است</p>	<p>زمان پیرانان صفت شو نوبت کوه تغیبه به درگوش از بندگی آزار و کوه مچو بمل به سر کوشش آساره خواره ز دوران بنی شدت آید آساره دویشا چون چو بوی ست لایه باره</p>
--	---

<p>قطب بن عزت ندارد و پیشتر با کدورت دوره شقیقین ملک دل تیرا</p>	
--	--

<p>ای یار زانین دل و جانم فدای تو از تیغ و تیر عشق بی خون من بپند</p>	<p>دوران چه سر ز تینداری می تو چه پانوس بر بندگی طعنه آشنای تو</p>
---	--

با خشم روی ملک سلیمان گداسی تو پایش کشاکش که زود به بنید نقاسی تو باشد بهشت عدان مقامت برای تو	با دولت وصال برابر نمیکند مجنون عشق بند زنجیر زلف تست زاهد شگفته باش که جنت مقامت
--	---

یک جوانان نماند ز مستی قطب دین
فانی شد از خودش که میاید بجای تو

حل شود در روز جهان هر چه بود مشکل او هر که زود از تو بود نیست جوی حاصل او هر که بر شد نیر کوی نیت مثنی او که گلی بی رنگ گل روی تو شگفت از گل او که بود یک راه کنی جای درون دل او خفته بر سر کندی ضوون دل مقبل او	هر که روش شود از شمع رخت محمل او حاصل از نغمه نوبی لذت هر از تر جود او شود ز بس بهر جوان بود جوان او آزاد او شده فیض تو بگوید زان محنت زود او بهر شاهان جوان بود زان عالم نیر او خلق عالم البیاد و حرم کعبه روم او
---	---

قطب دین تاشسوی پاک نه پنی او را
از آنس پکان شده اند از جرمش قابل او

رشته اولی قابل دور هم جهان از بسته کو قابلی در راه حق از خوشیستن دست او پایل روی میبلی در راه حق آنفخته کو بر سر کوی محبت یکدل از غم نشسته کو رشته سودای عالم را ز هم بگسته کو راه در رسم یار را یک تن بگوید بسته کو	در روز فقر نه یکدل از خود دور بسته کو هر که روی بنیر از دستم من دل در بند یک خود در شوی اندازین راه از شکست آید یقین هر که بجا بنیر مریضی او ز روی خسته است نخله حایه چون یک فانی بسته اند هر که ز رفقه شایسته دعوی لان از کس
---	--

<p>قطب بین بسایره بد دل بهر سو شیتما رشته دل را ز بهر یار جانی بسته کور</p>	
--	--

<p>دیده از خواب غفلت در جهان بیدار مرهم هر جانان غارت وصل آن نگار وصل آن دلدار از خون جگر آید بدست گریچه در عالم شگفته سر بسر گلزار یک بگذر از صورت اگر مردی معنی راه بر هر که آید میر اجالم میل سومی خویش داشت</p>	<p>عاشق شوریده از عشق بر خورد کور کیدل از تیر غم عشقش بگوزن کار کور دیده و جستجوی وصل او خونبار کور چون گل رویش گلجی اندر همه گلزار کور غیر ازین صورت بگویشم معنی دار کور سالک دارسته از خویشتن بیزار کور</p>
--	--

<p>قطب بین تا کی نه بنی روی یا خویش را دیده در راه معنی لائق دیدار کور</p>	
---	--

<p>در کوی تو هر آنکه ندر از وفا می تو مارا و فامی عهد از آن با تو محکم است هر کس که آرزوی وصال تو میکند از زخم تیغ تیر تو هر کس شهید شد از روز بی‌نوایی خود نیست غم مرا کی عار آیدم ز گردانی خویشتن</p>	<p>بیگانه هست کی بود آشنای تو روز است گفت بلای وفا می تو سنا نگذرد ز خویش نه بنید قایم یا بد حیات زنده شود از بقای تو باشد نوری بر بود جهان نوای تو این دو تیره است که بشم گدای تو</p>
--	---

<p>عزیزت قطب بین برضای تو نه نیست باشد رضای او همه اندر رضای تو</p>	
--	--

<p>تو که خدای جمله نیست کسی و رای تو</p>	<p>زود بسطت رسد هر که بود گدای تو</p>
--	---------------------------------------

بر سر گوی عشق تو کشته شدم ترا غم شهر بشهر گو گو با غم تو سف کینم در دل شب دعا کنم طاعتی بی ریگم	جان هزار مجوس من باد همه فدای تو نیت نمی اگر گشتم محنت و غم برای تو قبله جان ترا کنم درودم شناسی تو
---	---

قطب بین بنده گذار بر سر گو چه با
بسیج نتواند ای فدای تو بخیر لقای تو

صدف بود آن سر عشق گو هر او بدلی ز عشق بد فیض در صد بار او باب مرموز و کوشا اگر تو اول لی مکن خویاری تو آنرا که غیر دوست بود	اگر اگر نبود در صدمت چه حاصل از تو به بین تفاوت هر یک با لی کن گو ز تخته دل خود حرف عشق میار بغیر دروغ عشق یار هیچ مجبور
--	---

لبوش آنچه توانی ز خود بستو غافل
غریزین بستو بند قطب بین نیکو

چنانچه بین دلا بهر جهان چسیت جستجو از زلال در بر خسد و فغای طبع مدار عشقست هر چه هست بدینا و آخرت زاهد بگو و خوش رقه و زنا ز خود بسوز چو بکین است باطن تو ز بهر ریای خویش گر مرد قابلی سخن بنده گوشش کون	حاصل از تو بغیر الم چسیت بگو چون هیچکس در دست ندیدت عهد او آنرا که دروغ عشق نباشد از تو مگو زیرا که نیست رشته عشق اندرون او از آب می تو باطن هر کین خود بر شو در کش شراب وحدت دلبر بسو
---	---

ای قطب بین تولدت دیدار یار را
با بر کس مگوی و بپوش این سخن از تو

<p>عاشق کہ برکشہ ز دل گرم خویش آہ آنجا کہ لطف تمام تو گردِ شفیع ما لطف تو کو سہاگی گنت را دہریا سرگشتہ ایم راہ مقصد نے بریم دشا دوکن گدای سرگوی خویش را در دل نما نہ غمیسر تو اندیشہ دگر</p>	<p>سوز ز برق آہ دو صد خرمن گناہ اندیشہ کی کینم ز شیطانِ روسیہ قہر تو طاعت ہمہ را میکند تباہ ما را دلیل خویش شود ساز و دہراہ گیر و گدا تمع ہمیشہ ز بادشاہ تو ہم گواہ باش کہ دارم ترا گواہ</p>
---	---

اندرہ محنت و الم آمد سپا و عشق

بنا کہ قطب میں شدہ سرخیل آن سپاہ

<p>مردہ بادامی جان نرگہن یازید با اند چشم معنی باز کن بہر تاشای رخس پاک کہ بول از گدورت ناکہ خدنگاہ عشق نیست شوار خویش اند باوصاں مست</p>	<p>دلبری کو از تو نپان بو و پیدا آمدہ ناکہ آن دلبر بہ چشم تما آمدہ ہر دے کے راز دار راہ مولا آمدہ وصل او بنید کسے کو بوسہ و پا آمدہ</p>
--	--

قطب میں گرم درابی دیدہ دل پاکت

تا بہ بینی روسے آن یاری کہ کیا آمدہ

<p>من کیستہ ز ہستی خود دار میدہ بی لطف دولت ہیچ کس از خود نمی رید من کیستہ کہ نام و نشانے بو ذرین آنما کہ دیدہ اند جمال حبیب خویش دانی کہ کیست محرم خلد تیرای دوست</p>	<p>از خود دیدہ و بیار آرمیدہ از خود بسی خود ز مید آفریدہ در راہ عشق با امانت کشیدہ دارند غیر مرد ملک دیدہ و دیدہ از خود دیدہ بو صلاش رسیدہ</p>
--	--

دانی بکبوی دوست بقصد که میرسد / رند سے دلا و بانی از خود بریده

ہر کس کہ حال قطب بین پرسد ز تو بگو / در راه عشق شربت وصلش حشید

<p>بکبوی عشق دلی باید از جهان رسته ز خویش رسته دور و دور و گوریدہ حیات او ببقای حیات یار بود بظاہر انجلاؤن نشست و نہت کند بدوست خلوت تار یک کنج تنہائی درین پیش ز کمان زلا مکان چہ خبر</p>	<p>ز قیل و قال خیالات این کج آن رسته بیا و دادہ حیات خود و ز جان رسته خود از میان شدہ از سو و زریان رسته بیا طش بود آما زانس و جان رسته بیار ہدم و از صحبت کسان رسته بظاہر انجلاؤن مگر ز جان رسته</p>
--	---

سعادت ز پی قطب دین بود آنرا / کہ یار گشتہ تمام او خود از میان رسته

<p>تا دیدہ ترا دیدہ امی یار پسندیدہ آئی تو کہ کیسانی در دیدہ بینائی از عاشق شیدایت پنهان نبود زاری بی نام و آشنائی تو در عالم روحانی تو دیدہ مستوری نہ آوم نہ اخوری ز ابد کہ بود خود ز ہر گز نہ سرد و تو</p>	<p>با وصل تو خو کرده در زخمیر تو بریدہ عالم مہ آرائی از حسن پسندیدہ چون نواگر باشی در مردمک دیدہ پیدا و نہمانی تو امی دلبر گزیدہ از وصف بیان و رمی کس مثل تو کی دیدہ حیرانم از ان کس کو عشق تو نہ در زیدہ</p>
--	---

تا قطب بین از ہجران گشتہ است ترا خواہا / درو امی بے پایان راہ تو نور دیدہ

<p>هر که در راه حقیقت است سیمت ناخته هر که غمخیز از راه حق نمیدارد برگشت زنده خلق عالم را چه دیده ساخته بلکیده پاک کرده دیده دل از آنکه در راه بود از آن هر که از دیده دل پاک نمود از غمبخت هر که میجوید گشت در غلظت سحری معانی</p>	<p>اول دنیا درین خوبترین دریا نغمه خانه دل را ز مهر خیر او پرده بسته از جشویق حقیقی نبود اندر ساخته دیده بر رخساره لبی عیب در آن نغمه از عیب خود سوسوی زان نغمه بچه سوزان خویش را اول ز غم بود گشته</p>
--	--

فقط بین زیمه بهین است با این غمخیز
از آنکه با غمیب از آنکه سبب است

<p>کسی که از دیده دل نمیدارد جدا از دنیا هر آنکه پیشینه از درگ آغوشین در کسی که از همین سستی خویش دانه بماند بخاک در که آنکس خوشتر است روینا مجزو ز راه خود بهین نشان راه خدا کسی که گشته بود آشنای بحر حلال</p>	<p>کدامی هر دو جهان است بی نور کدامی مرده که او را بحق بقا نماند بسی که ما و نفس رفته و خدا ماند را درستی موموم خود سوا ماند آه فریاد پرست شدت و در راه او چند از خدایت بر روی تو نشاند</p>
---	--

از آنکه سخن زود گفته است و خطیب
که در دو و برده غمشه در دو دانه

<p>ای به شفقت دلیل را همه غمخیز تو هیچ جا آئینیت ما همه بد کنیم و بدباشیم</p>	<p>ما همه بنده و در دست در دو عالم توئی آنکه بسیم در دو پر تو شویم و در دو</p>
---	--

ستمه از نماز محبت ست	شست و شومید بد گناه همه
از لطف آفتاب روز جزا	سایه لطف تو پناه همه
محبت بهر خاصیان باشد	قول لا تقضوه گواہ همه

قطب دین از تو جز تو کی طلبد
ای تو مقصود قسده گاه همه

کسی را نیست چیزی بخورد جان	ولی باشد بسی جانان ارزان به
دعای می کنم از روی زاری	خسداوند مرا آن ده که آن به
یقین دانم بمن بگو پسندی	که باشد مهر تو از ما دران به
ملک را نیست تا به دولت	مرا نام پشت زان بارگدایان به
تو آن گنجی که در میرانه با نماند	مرا در میان ز عشقت نمانان به

جز آنی که به دین از هر چه باشد
بود که تو نصرت ز انبیا ان به

فروغ روی تو ما را از اجسب مرا کرده	ز خویش فانی و با خویش آشنا کرده
بهای عشق تو بر هر که سبب او کرده	بگره دنیا و عهده باش باوشا کرده
بدین لطیف که چندی ز خود شکر در نیامدی	نشانی از هر چه نشانی خود مرا کرده
بسعی خویش نشد کسی زنده و زنده جان	متراب شویش ز زمانه خود قبا کرده
بسان غنچه خونین دامن شکر بودم	کسی که جامه جهان از محبت قبا کرده
مکن طبیب مداوا از جان من	که در عشق ندیدم که کس دو کرده

کسی را سیر جز عشق اوست قطب الدین

تو

<p>که خدایت را بدست نادرک بلا کرده</p>	<p>تا غمش منوشین باز شده</p>
<p>صفت نامه رفاشته دیده ماهم نمیاگشته جامه جان ماتباگشته هر که از خویش تن رفاگشته هر که با وصلش آشناگشته دیش آئینه خداگشته</p>	<p>تا بدیدیم نور رویش را تا نموده چو گل ز غنچ جمال گشته و وصل بذات آنحضرت از خود و غیر گشته بیگانه هر که دن کرد همچو آئینه</p>
<p>قطب تیر را بسبب خود دیدن هر سه موی را دید باگشته</p>	<p>غمش تا در اول ما در گرفت شد تا بنشین بسنجده مثال شمع در سوزد آرام هجوم عشق او اندر میسان بدو بنیم برانچیزی که بنیم</p>
<p>نهال مهمتم بالا گرفت دل از سخت گلشنها گرفت مرا بشکر که سر تا پا گرفت من جیپاره را تمنا گرفت چو جا در دیده بنیا گرفت</p>	<p>جواز بنشین ای قطب وین دل دیش را آن بت رعنا گرفت</p>
<p>گشته ام از گنجه خویش سپیان تو به چونکه بر نامه است از تن ما جان تو به ماتی بودم اگر تا بوج شیطان تو به</p>	<p>یارب از جرم گرفتاری عصبیان تو به پیش از مرگ یقین است بود تو به قبول روی برخاک درت می نهم انیک به نیاز</p>

کر دم از روی ارادت ز گناہان توبہ	ناماید از رخوشم مکن ای دوست که من
کر دم از جمله نعتهای پریشان توبہ	مخفون گریخته گفته ام از راه خطا
میکنم از گنہ ظاہر و پنهان توبہ	آشکارا و نهان کرده ام ای دوست گناہا

قطب بین از آتش آلوده اندم شد بگدا
پیش زاندم که بود از آتش سوزان توبہ

فناخ شدم از فکر کم و بیش زمانہ	تا زویدلم آتش عشق تو زبانہ
ز ان ناوک و دلدوز دلم گشت نشانه	در باویہ عشق تو شد سینه افغانہ
عاشق چه کند خانہ بی حساب خا	در خانہ کعبہ ز روم بی تو من ای دوست
وستت نشد آلودہ ولیکن بیبا	بیرید ازین تیغ تو سرهای شہیدان
وامان وصال تو بگیرم بیبا	امروز مکن قتل من ای دوست که خدا
گویند حدیث من مجنون بر فنا	رسدای جهانم بغیر عشق تو زانروز

بنگر کہ چه قطب الدین داروزم شوق
تکبار و سرور و نعم عشقت برانہ

عشق تحقیقتش سجدا از مجاز بہ	کس نیست در جهان چو کس از عشق باز بہ
بگدازد همچو شمع کہ سوزد گداز بہ	در راه عشق سالک افسردہ خوبیت
از ہر دو کون عاشق ادبی نیاز بہ	دل از دو کون پاک بہ بردار ای عزیز
از روزہ و نفا ز بعبور دراز بہ	یک آہ دردناک کہ عاشق کشد ز دل
بہ شک از آنکہ رفتہ براہ حجاز بہ	کیا بنفس خویش ہر آن مرد کو نہاد

نبود قبول مینگردون شعر قطب دین

<p>این دیوہ روی مردم منکر فرار بہ</p>	
<p>اصحیح باغ سرو از پاشستہ زنگلدار جہان ہرگز نہ رستہ ہمیشہ در دم خاری نشستہ مرو از پیش این بیو خستہ زہن غیب تو کی گہرستہ</p>	<p>سجوبی تا قدرت از جامی حبستہ گلے ہچون گل روی تو ز مہا بود از خار خار عشقت ایستہ طعیب در ہمیس از شہتی شاہ پیوند با تو رشتہ دل</p>
<p>جمال خود قطب الدین پوشان سخن ہر روے سائل در نہ بستہ</p>	
<p>خوشست جام می از بست یا بی درتہ ز زوق بردہ ساقی کینم حمت کے مرا درون سراجی صدای عقل سے ہوش چہ چشم حسیب و بگوش فرستہ چہ میداد کہ گوی سخن ز مردم ذر سے ہر کہ حریف کس ندیدہ است از درتہ</p>	<p>سید فصل بہاران گذشت جیکہ دے گوکہ انہیر عوفا سے باو ہوت حست بیوت صبح بود قوت روح مست ہوا بوقت حال عجیب نیست گیشہ ہوا اگر تو حق طہیبی گوشہ گیر ہوا ز نزال و ہر درازی عزیز حستہ ہوا</p>
<p>اگر تو مرد روی خیر شستہ بگفتنت سخن بہت تا بگویی کے</p>	
<p>جان مرابہ تیر ملامت نشان کنی پشت مرا خمیدہ بسان کمان کنی ازیر تو جمال غیوت شادمان کنی</p>	<p>تا کی ز تیغ جہر و دم خوف نشان کنی تا کے بزیر بانسراق چہاں خویش دارم امید آنکہ دل غم گزیدہ را</p>

<p>جادرورون دیدہ صاحب لان کنی فارغ درازایہ وسودو زبان کنی آنرا بسوی غیر زویدین نمان کنی</p>	<p>باشی نمان زویدہ ہر بے بصرے برہر کہ برتوی زجالت فگندہ آنرا کہ سوی خویش کشی از کند شوق</p>
---	---

ہمدم نیشوی بخدا قطب بین سوجہ
در عشق او مگر کہ توانکار جان کنی

<p>آنرا تکه اورا بنیودانش ہر بی بصرے تا تو باشی نہ کند سوی تو ہر گز نظرے رہنم آید کہ رود بر سر کویت دگرے عاشق آنت کفر بیچ نماں اثرے نزد بے نود بہتر ازین ما حضرے عشق چیز است کہ آنرا نہ بود پاورے</p>	<p>لذت عشق میسر نشد از ہر بصرے بگذر از ہستی خود ز نیکو دین میدیم از دل شب بسر کوی تو بے خود ایم و بر ہوی عشق کند باخدی خود زابا جان شیرین بدہ و طاب دیدار شو بسخن راست نیاید کہ کنی دعووی عشق</p>
---	---

قطب بین خرمین مستی خودش داد بیا
دورہ عشق باشد بہ از غیش نہرے

<p>بصد اندوہ و خواری از دلار و جفا دار بس از روی سیرجی بسے جور و جفا دار رقیب روسیہ را با ہزاران عیشہ دار ز روی کلفت و خواری بس جفا جفا دار بدہ داوم گرامیدی بدیدار خدا دار کنی شپردہ آنرا روی بر برگ و نوا دار</p>	<p>فکس نامی مرد در کج محنت مینوا دار خارجی کی نہ از ہزاران شہرت و جفا دار نرودیدار گل مرغ خیر شہر محنت و عسرت آنیک خط فرج نہی ہم از محنت دور دار بر آور حاجت و نہ گریہ این پاک خواہم کر اگر کسی ز غم زبون آید خدا بگنہ دار</p>
---	--

	<p>ندارد عالم فانی بقائی چون کس هرگز مدارای قطب دین هرگز از چشم وفا دار</p>	
<p>که ندیدست و گردیده چو ادریس بی زبانست سخن میکند از هر چه که بود از سر سر پرده سخن شنوای کس ندیده باز در دو جهان بین در طافت و صباست که بود یکجا لیک خمار شده در دیده هر بینا کس ندیدست چو مرغ ره اورسوا</p>	<p>گشته ام عاشق و شدای بت عجب بی نشانست نشانش همه جا گشته متوان گفت که گوشی بنود و بر روم دیده ندارد که به بیت را در سورکش را نمود مثل و مثل در عالم پرده او نیخته ز پیش رخ و نه دست عاشقان با جبهه سوا شده در زمین</p>	
	<p>پرده در رو سخن گرچه کف قطب الدین یکند زخم سخنماش و لے داناسے</p>	
<p>معنی زوصالش اشکارا شا و مان نمی در رو خلوت او محرم زار نهان گردی دیانتان و خیزان او در آن است ان گری رستنی بر سر آن کوی سوادای جهان نمی</p>		<p>دلا در راه وصل نایا اگر از خود نهان می اگر دست از خود فرو نشوی تقدیر نمی چو گوئی گریه اندر خم جوگان عشق اتنی ز جام وحدت دلبر اگر یک قطره نمی شوی</p>
	<p>درین ره هست عالی ترا ایدل بکار دای که فارغ از وجود خویش از سینه وزان گری</p>	
<p>هر دم از آنکه هست در کلمه عشق این درد ز شفق طاعت بر کاش</p>		<p>اسرار عشق را نکند فهم هر و لے بسی در عشق نداد و بی سبب هر</p>

<p>ہزار قبول را نمود با بد عشق حاصل نہ عمر عمر در عشق نیست مشتاقی عمل با ہم و جویانی را عاقبت نماند کہ از زبانی عشق</p>	<p>جویای در عشق بود پیکر آنرا کہ درونیت ازونیت بیدر کس ندید درین راه هرگز عشق تیرہ نگردد دست عکاسی</p>
--	---

ای غلبہ میں ہو کے تو دریا در عشق
 ہرگز فکر و ترک غم عشق مقبلا

<p>ایم گل را در کون غیر جاہ سے باید کہ غیر زمین نمانی از زوے بر زمین در عشق چو در دست بنیاد ہرگز نہ بچرا نماند است ہر چنگ گروہ میں با بدست از خوشیستن ششہیں کینج خلوت تارک بار</p>	<p>ساتویں بجوی و نترہ چنگ و رباب و ن اگر خود و حد عشق نبوت لای ہدی ہے باید ہزار نماند کہی بر در عشق چو نہ ہو در دست درہ تحقیق عشق تا بہرہ در شوی از جلی اسہر ہے از سجوی دلبر خود با شہ ہے ہر پے</p>
---	--

از را و خجندی بسر کوی عشق آسے
 ای غلبہ میں کرنا شود از عشق طے

<p>از عشق از خوشی را خوش میانی چو ہونہ از این نہ ہونہ کہ شای تو نہ ہونہ شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی کہی شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی شہ یومی</p>	<p>یقین دادم کہ محرم در حریم وصل جانانی بر دست از وجود خوشیستن شوگر مسلمانانی تو عاشق آن گلی باشی کہ در اواز عشق بستانی نیالی رہ تو در کہیش بہ عشق دلبر جانانی چندین مخالف چرا چون مردگان از آن جانانی</p>
---	--

چو خوردی آب حیوان نده جاوید میگونی / شوی موصوف هر دم با تجلیهای سجانی

روز می گفت قطب بین ز راه نزل جانان / کنی فهم سخنهایش اگر مرد سخندان

دلاد در نرم جوسل یار خود گراشا گردی / یعنی از کدالی بگذری و باو شاگردی
چه حاصل آنکه در ظاهر تو داد اعظم است / ز هستی وجود خویش میباید فنا گردی
نباشد معرفت گرسد کتاب علمه جوانی / مع آنرا معرفت انهم که تو از خود فنا گردی
بدان تا بخوردی آنرا که دیوانه شویم غافل / من آنرا بخوردی دانم که از هستی جدا گردی
نشین در کنج تنهایی و دنیا را و داعی کن / ز خود چون بینوا باشی ز دلبر بانوا گردی
شنیدم که سخن یکایه آن لدا را جانی گفت / ز خود چون بگذری میگرد پیش کسی تا گردی

حدیث مستی ای قطب بیان بگوین / دلی مشکل بود وقتی که از مستی سوا گردی

ای از تو بهر زبان نشانی / در خلوت هر مرید و پیر
باشد ز تو نیز داستان / هر کس که کبوی تو فرو شد
که داد کسی از دستان / باشد ز وجود تو همه چیز
خالی ز تو نیست هیچ جا / در هر چه نظر کنم به تحقیق
دارند بینه تو بهاست / دارند بکوه و دشت صحرا
فرست حیات هر زمانه / بر مرغ عشق تو فغانه

یارب که نباشد آنکه باشد / بی یاد تو قطب دین زمانه

<p>تنانہ ہمیں جان من و جان چہانے ہم حاضر و ہم غائبی امی است جانہما نزدیکی دوری طلبد طالب ویدا اسرار ہمہ پیش تو فاش ست تحقیق بر روز و شب آنرا طلب ای عاشق صاوق ہر بے بصرے طالب دیدار بناید</p>	<p>ہر چیز کہ گویم کہ چستانی بہ از اسنے در جان زوہ خیمہ و از دیدہ نہانے نزدیک تر اید دست با از رگ جانے پوشیدہ ز تو نیست کہ شاہ ہمہ دانے ہر چیز کہ در جستن آئی تو چہانے آنرا طلب امروز گرا ز دیدہ و دانے</p>
---	--

ابی درو طلب قطب بن از عمر صہ چہاں
ہر چیز کہ دی بودہ امروز چانی

<p>گہست کورا جو امر ز دل و دانائے از سر امی تن خود باو یہ عشق ہوئے گر چہ منشور ز بندت بسو حاکم شہر گوشہ گیر و بجا لم خطا نو میدی کش اندرین روز بکوش و غم خردا میخور</p>	<p>درد اورانہ کند در رہ و صلت پائے کہ اگر مرد رہی باش تو ہم رسوائے تا نباشد بسراو کشش طغرائے چہ روی خبر سر کوی غم عشقش جابے نیست شک کز پی امروز بود فروائے</p>
---	--

طاہری دہشت چرا ز دل مانگو گفت
قطب دین را بنود خبر غم او پروائے

<p>آن زمان با مہ خود دست در انخوش کنی انبری بے بسرا پر وہ وحدت ہرگز انت از عشق میایی تو اگر امی عاشق بشوی سخنے و با جوش بانی بے یقین</p>	<p>کہ خود از غیرت خود جلد فراموش کنی کز خم وحدت او جام می نوش کنی آتش عشق تو از دغمن خود جوش کنی دیگ خود را اگر اید دست تو سر نوش کنی</p>
--	---

باطن خویش چو طاهر بر آری کن
خویش را مجبور قلب چه سر پوش کنی

ما صحیح مکش که سخن عشق صدید
قطب بین را توانی که تو خاموش کنی

مہ من کجاست پرستم ز کہ جویت کجائی
ز غمت گدای شدم سر و پا پر بندہ دارم
کس آشنا نگردم سجا کہ آنچنانہ
ہر شب روم بکنجی ز غم ہم تو زار گریہ
بہ بہانہ وجودت کہ نمازمیسا گزیم
کہ بہت بستہ از خون لعل من لبان غنچہ
چہ شود کہ شام حیران تو ز با من برائی
طلبم ترا زہر بہر بہ بہانہ گدائی
کہ بختش مجبورم ہر روز گ آشنائی
بامید آنکہ میر تو نہ داشتہ برائی
نہ کنم اگر نیاشی تو شمار خود نمائی
چہ شود کہ از نسیم گرد ز دل کشائی

مطلب ز قطب بین لعل من باقی
کہ تو بروہ دشت را بطریق در زائی

ای سالک رہبر و خدا جو
افشان بدو کون استین را
و سہ اس سنجوش را وہ را
چون مردہ بکنج خلوت تنگ
تنہائی را شمار خود ساز
سگرشتہ و بقرار میباش
گر میطلبی خبر از
تجربہ شود در ہر کوی
آوز زہم بہمان ہر روز سنہ
دست از تہ زردی تہ
واکن از مہم بہا یون سحر
در جستن مایہ خویش رہبر کوی

در وادی فقر بے ریا باش
چون قطب بین را صدق بیو

<p>راہ دگر بہرہ مرو کو خطا روی بنجوش و آشنا بخدا آشنا روی راہ حجاز از سرستی چرا روی آخاکہ از خودت بنامی جدا روی طیران کنی بعالم لائستہ ماری بہر تمام درد خلاق دور روی</p>	<p>ایدل اگر وہی رہ کوئی فشار روی بیگانہ گر شوی ز مہ خویش آشنا در ملک دل سفر کن اگر مرقابی دانی کجا ست منزل مقصود گیل از خود اگر بریدہ وہی مال و ثروی گردست دوست اگر بی جانت گرفتہ</p>
--	--

ای قطب دین نھر بسویار خویش کن
 جای دگر تو از سر کویش کجا روی

<p>کہ درد و کون ندارد غیر خدا کے زہر دیدن دیدار پار دیدہ کشاے بسوی دلبر جانی خود گذر فرماے چومرہ از ہمہ سود و زیان خود بدر آے بغیر ذکر دلارام خویش لب کشاے کہ در حریم دلارام خویش پائی جاے</p>	<p>کسی بونہ حقیقتہ غریزہ ہر دوسرا کے نہ خواب نیم شب از مرد قابل بر خیز مباحث کابل و بر خیز جوان سبک و جان نہ سز جانی ہی کہ بت ہیون کن زور جبرہ و دانی زان خویش بہ بند نہوان ز خویش سندان دین رہ امر دے</p>
---	---

غریزہ و جن جنوبیک سخن ز قطب الدین
 مباحث در پے آزار زندگان خدا کے

<p>دیدہ از خواب گران سحلیے نکشودے پیش ازین کاش سپان غمش بچودے قوت با فراتش چہ شد می گر بودے</p>	<p>کہ جنوبی مہم خوابان رخ غریب بودے بودہ جوان و غمش زینہ تہمت وصل با رہر انش گران زین ارشہ ضعیف</p>
---	---

بروای دوزخ دار سورش خودناگین کوه بیاخته گز آتش هجرش دید دوامی بنده شود آنکه بدهش بسد	ز شعله تبواز آتش سحران وود یا سر خویش بنجاک در او فرسود در نه آزار کسی نیست ریائی سود
--	---

ارزو بامی خود از غیر خدایکے خواهد
قطب دین را نبود غیر خدا مبعود

ز تیر عشق مگر ز خشم خورده ام کاری مگر ز روی ارادت بر بندگی بسته ز خجسته خویش منبج از ناتوان شده ام ز تیغ عشق تو ز سینه با فکا ر شده گرم سنجاب گزای می بلایا شوم همین که فتنه آخر زمان عملد افراشت	که با جفای تو بر لطفه ام بود یاری نشسته بر سر کوه متیو ام بصد زاری شکایت از تو نزارم که میباشم خوارم کسی چون خویش ندیدم سینه انگ روی مرا ز رحمت خود دور در زنگذاری مرا ز فتنه آخر زمان بگمرداری
--	--

ز عیب خویش هر قطره بچین با نیت
پیش عیب و رایم از آنکه ستاری

آمد بهار نیست مرا ای جانم شبهانشته ام بر کوهی آن نگار با هر که عهد میکنم اخویان نیست در دل و فای عهد کسی بسته ام که گر عشق یار بایرت از دوستی برآید شهاب روز آوری یا او و باش	تا بگذرد بدوست آنم هم سینه گردم ز جان و دل پیش پاسبان در هر چه ندیم شود از خویش پشیمان دارد خویش زندگی با بودیش تا با عشق با تو با زگر اینی میکن بصدق بر در او پاسبانی
--	---

گر پیشتر زمرگ میری تو قطب مین
یا بی همان زمان ز خدا زندگانی

گویم سخن زمر سر بانی باتو گفتم دگر تو درانی ہر جا کہ رسم بگو نشانے یک تن ز در خودت نہ رانی رزش نہ کنی ز بدگمانے زان پیش کہ تو نہ گشتے فانی	ای ساک راہ یار جانے بی بر و طلب مباش کیم ما چہ طریقت اندرین راہ چون را برہنی طریقت کردی گر فعل بدی ز کس بر مینی ازو بر نحویش وصف بلگو
---	--

سزایت کہ قطب دین کند فاش
تا بعد فنا و عا ش خوانے

داریم ہوس از تو بہ در دیدہ نگاہے ما بیج ندریم بجز آتش و آہے مس خرقہ ندریم سچیان پشت پناہے تا مرثیہ شام بجز از کونی تو راہے اگر نذر و در جہان نیست سچر تو راہے	ای درہ تحقیق زہر سو توراہے ز باد بہنما زخوت این کبر نہ زید سیراں ہر آنست کہ کسی پشت نہاد اگر در دین نہ بود راہ ہر بی گناہے تا نہ در گشتہ این ہمہ تہ سچر
---	---

ای درہ قطب دین از ہر مویہا
از تو شر و کتو کتو بجاہے

بگر ز شرم ازورت ای دوست بجاہے ای بادشہ حسن بدہ داد گداہے	بندہ تہ سچر ہر سچر تو ہوشہ سنی دین بندہ محتاج
---	--

<p>ہرگز بدرغیر نہ فرستم بہ دوائے جہلمے رخسار تو اشغیت شغائے صوفی نہ شود مرد بے تسبیح و دعائے من بیچ غلام کہ روم راہ ہوائے</p>	<p>ہر چند کہ بیماری ہجرت کو کشیدم ہر دل کہ تیغِ غمِ عشقت شدہ افکار صوفی بود آنکس کہ کند خانہ دل پاک ہر کس بہوای دل خود رفته براسے</p>
--	--

<p>چون قطب دین میباش ز سر تا بقدم بیچ انیت کہ گفتہم روش بے سرو پائے</p>	
--	--

<p>دور از بزم وصالش دیدہ گریان تاکبے یارب این چندین غم ہجران جان تاکبے یارب این بیداری شہنامی ہجران تاکبے در میان بخش خار نیلان تاکبے دیدہ با گریان بکنج بیت الاخران تاکبے یارب این چندین تغافلما جی جان تاکبے</p>	<p>یارب این در ذوق یار در جان تاکبے تن ضعیف و جان نراز دل بود افکار او من جنین بیمار این شہباز ہجران بس دراز در تمنای وصال کعبہ دیدار یار بچو عقیوب از فراق یوسف گل ہر پیر چشم اندازم کہ روزی یک نظر سویم کند</p>
---	--

<p>قطب دین در کج تنہائی بہت غم آسیر دور از دیدار آن خورشید تابان تاکبے</p>	
---	--

<p>گر وصال یا خواہی از خودیت بہت شمی سرجہ اندر پردہ اسرار مہنی و انگوی تا توانی کیرہ از میدان مردان بردگوی رویان صالش با نہان خویش پوی در سر خود پرچم بیداری اندازنی بجوی</p>	<p>ای برادر بہت باشد شہمی گفتگوی بر زبان خود نہ بہتہ و ادب را موشدار و زخم جوگان عشقتش بچو گو انداز سر گر مینخواہی ہی در کعبہ مقصود خوش ز اور بہت نیستی باید اگر مرد پوی</p>
---	--

باش بیگانہ ز خویش قشاشام روانه واک
برکش از سودوزیان عالم خدا بخوسے

خاندان اول از کثافت پاک کن ای قطب
وانگهی در روی تو مردان حقیقی را بچوسے

ای عاشق صادق اگر از خویش برایی
مخشوق تو نزدیک تو محرم ز وصلش
نزدیک تر از جان بود آن و لب جانی
او با همه کس باشد و گویند هم کس
بنده ز خود و دیده دل بر نش انداز
چو این زاهد خود بین نشوی غره بطاعت

نبود عجب اردو حرم دوست در آئی
بمنی رخس از رنگ ز آئینہ زدائی
اما تو درین کو سے معطل بہ فنائی
از راه طلب جملہ کہ ایدوست کجائی
چندین چو کشتی محنت و اندوہ جدائی
بنخویش شوارب طلب دیدار خدائی

ای قطب بین تا کہ حیل آری بشرافت
آخر ز حرم دوست در آئی

زنده زان باشم نگار من کہ در رخ توئی
جمع شد ملک وجودم تا تو در روی آئی
بمچو بلبل بر گل رویت اگر مالم مدام
بکیزان با تو بہ از گلگشت جملہ کائنات
ہر کسے بر آسمان خورشید را بندہ بنے

در دو عالم حسیت زین بہتر کہ جانم توئی
موجب جمعیت ملک پریشا نام توئی
خوش بود چون باعث فریاد افغانم توئی
کی گشت دل سوی آنها چون گشتا نام توئی
در دل چون آسمان خورشید با نام توئی

قطب زمین را ملک ال از شمع روشن زین
زانکہ در آتسیم دل شمع شب ز توئی

گر بایدت بہر دو جهان معتبر شوی
باید کہ خاک مقدم اہل نظر شوی

<p>در بیدارت کہ پی بدلارام خود بری بر شاخ دل شکوفه ایمان گاہدا قلمب امت صیر فی خویش باک من مقبل طن اہل کی گشتی نفسین آنا قبیل و تیر و تواریک ماندہ</p>	<p>باید نہان ز رویہ ہر بی البصر شوی باشد کہ از یہ ہر اسی صالست شوی تارہست رو بہک جان ہچو ز شوی برفوق خسران جہان تلج ز شوی از پیش چشم اہل نظر و ہر شوی</p>
--	---

چون قطب بین تو خست پیران اگر گونی
 زمین ملک بویا سموات بر شوی

<p>ای بر سر کویتو بہ گوشہ شہیدے آنکس کہ کسی نبود آنکہ بدوست رخسار تو از دیدہ نابل نہان است بر کس کہ ز خود بہ زود ہر و چو بہ بینے از کوی تو عاشق نقاد می بغری بالے پرے بودے اگر مرغ دلم را گردصل تو با جان بود ایدوست برابر</p>	<p>و بی ذراغ تو بر سینہ بر سپرد پیے باشد ہمہ را از تو ہم گنت بشینے ایند رخت آرزاکہ بود دیدہ دیدے ای کاش دل تیرہ زستی بہ ہمیدے تا لذت دیدار تو ہر خطہ چشیدے پرواز گنان بہ سر کو تو پریدے تنہا من جی چارہ در ویش خریدے</p>
--	--

ای قطب بین کیش بطلک گنجہ بستے
 چون صبح سعادت نفسی بر تو دیدے

رباعیات

<p>ای بادشہ بادشہ بادشہمان دارم ز تو چشم آنکہ در روز جزا</p>	<p>و می وقف جرم آشکارا نہان داری گنہ ماہمہ ز خلق نہان</p>
---	--

	وله	
مانیست شویم و ذات تو خواهد بود دست کسی که زنگ ز آئینه زدود		آنی که زتس اینهمه بود وجود ذات تو منزه است از عیب و قصور
	وله	
وز در فراق ناله زارم بین پیشمی دارم و جان مجایم بین		یار بمل درو مندر افکام بین اطهار محبت از کرم لائق نیست
	وله	
وز آتش هجر تو دلم گشته کب بمیان خمیده خوشی تن را دریا بیا		پیشمی دارم میان خرافت پر آب بمیانم و تله بدیب اجمال کون
	وله	
هر لب الوسی سر عشق گم نیست منزله معوده است شانها نیست		آنجا که تویی به بینی راره نیست دست شایین نشین شهباز است
	وله	
از خویش همه غایب گم گشته در آن داریم نهان تر تو از بخیران		ای روی تو آئینه مناسب آن تا عشق تو بخیران سپه نبرد
	وله	
سر گشته دوران شده ام چون پرگار عشاق نگر و نذر عشقت بزار		تا روی تو دیدیم من ای طرزه نگار اشوب که حوی خردنی نماند کس را
	وله	

<p>سودای تو از غیر تو پنهان فرام بیدر و گمان برد که آسان فرام</p>		<p>آنی که ترا دوست ترا جان فرام جان مرا دم و وصال تو بخیر فرام</p>
	وله	
<p>گل کرد قبا از شوق تو پیران عشق از پس پرده رو بنمود من</p>		<p>ای از اثر حسن تو رزق سخن گفته که شد و دلیل را بر ما گه</p>
	وله	
<p>ز دروغ تو عجب غم منی در است نیکو بچهره است که غم منی پای است</p>		<p>آنی که غم منی سودا و دوست سودا و دوست را بنمای منی بار</p>
	وله	
<p>مرغی که رسید به زارم تو شده روح هر مست از زارم تو شده</p>		<p>بهر دامن زلف تو درام تو شده زان شد که بکلام جان ما رخسار</p>
	وله	
<p>دانی که ترانه جامی باشد نه مکان گویم که کجاست فرق اندر آن جان</p>		<p>آنی که من در زخمی نقصان گرید عری از بنده و سلیه خواهد</p>
	وله	
<p>آرام بغیرت نه کند جز خامی در دم ز تو التماس من می جان</p>		<p>دل را نبود بغیر تو آرامی زان می که بکلام و اصلان سخنی</p>
	وله	
<p>وز کنه حقیقت تو کس که نیست</p>		<p>آنجا که تویی جز تو کسی را نیست</p>

سررشته توفیق بدست تو بود	حشاکه بدست هر گداوشه غنیت
	وله
ای ازل دوان در آرزوی تویم	خوبان جهان فروغ روی تویم
از پر تو فورقست بودیم پسند	سرگشته شده بختجوی تویم
	وله
روزی که ترا به بینم ای حبت جان	بیز از ز عمر خویش ای جان جان
ناآمدنت اگر ز هستی غنت	رفتم بکنار تو تو آئی بمیان
	وله
ای ذات تو از کتبه بذات کیتا	دین جمله بود ز بود ذات تو جدا
آنکس که تحقیق و یقین دید ترا	از خود بدر آمد بخدا دید خدا
	وله
ای آنکه همه ستر ز نهان میدانی	هر خند کنم وصف تو صد چندانی
گر جان بدیم بوصل تو از دست	زیرا که بصد سزاره جان از دست
	وله
آنی که ترا غایت مقام و منزل	چیزی غیر تو نیست ما را حاصل
در هر دو جهان ات تو کی می گنجد	یارب تو چگونه جای کردی در دل
	وله
وقتی که ترا ز خود جدا می بینم	از سخت سیاه خود چپامی بینم
در وقت سجود اگر به بینم رویت	سرج طاعت خود همه ریامی بینم

	وله	
جان آرزوی غیر جانان نکند معتوق طبیب آمد در بر جانان نکند		عشقست که با جگر جانان نکند در دول خویش با که گویم حکیم
	وله	
واقع نشده کسی ز راز دل من مشکل که شود حل کسی مشکل من		سماگشته سرگویی فنا منزل من گویند طبیب حل کند مشکل تو
	وله	
از بندۀ نماند هیچ چیزی جز نای اسب حیات زنت بر باد تمام		تا عشق گرفته در دل بندۀ مقام شانبدۀ عشق خمیرۀ تا در دل زد
	وله	
رشوار آمد بدست آسانم گشت فریاد که در دشت پنهانم گشت		از محنت انتظار جانانم گشت جان را دم ز در خود گویم انجانم
	وله	
معتوقه در آمد بدلم کرد مقام چیزی که در ای اوست بیست حرام		فریاد که عشق محفل ما برد تمام از ما اثر سے نماند بی او باقی
	وله	
مستی وجود را تماشای بر بود از حکم و دست اندم گشت و شنود		عشق آمد در جای که در ملک بود ز دهنم سلطنت ملک باطن
	وله	

<p>وزر و زار است می پست آمد ایم بیزار ز بر چه بود هست آمده ایم</p>		<p>ما از سر کوی یار است آمده ایم قانع گشته بد وصل روی دیگر</p>
<p>از هر چه که غیر اوست بگریخته اند شیر عشقش بکام جان رنجیده اند</p>	<p>وله</p>	<p>آنها که بیاغوش آمیخته اند از روز ازل ز مراد است غیبی</p>
<p>هستی وجود بر تو نادان آمد چیزی که نشان او بود جان آمد</p>	<p>وله</p>	<p>وقتی که نوید وصل بنام آن چو آن یار ز پیر روی خود بنام</p>
<p>چو بیل در نامه از پنجب بر اند آن قوم که محرم اند قوم دیگر اند</p>	<p>وله</p>	<p>شهباز عشق ما بپای که بر بند گر جمله کائنات موجود و نیند</p>
<p>بر سرفقرخوش شاهنشاه اند از خویش بریده اند و بالقاء اند</p>	<p>وله</p>	<p>آنها که ز اسرار خدا آگاه اند گشته بصفات حضرت حق موهوم</p>
<p>هستند تحقیق همه قوم جدا گر میخواهی که باشی از اهل دنیا</p>	<p>وله</p>	<p>قومی که مجرد اند در راه خدا روز اسرار خاص در ایشان آسین</p>
<p>در جمله کائنات آید نفاش</p>	<p>وله</p>	<p>عاشق باید که ز رو باشد نگرش</p>

چون شایسته دگر باز نند بر سنگش	روزی صد بار اگر کند توبه عیشت
	وله
واندر طلبش بر در و ما گزود رذلتی کوفه را بود پیرا گزود	عاشق با یار کند بیامه و پارود بهران بر سر چو قیاس در زیره نمود
	وله
ز ستر کز سس زنی ز راهی آه ز سس با سس و ز سس با سس	ز سس ز سس ز سس ز سس ز سس ز سس ز سس ز سس
	وله
از پیش سخی موده باقی ز سس از پیش شه چو چون جهان ز سس	ز سس و قلمندری اگر آموختی از سس خود که بد را نمی ستی
	وله
ز سس دیدن ز سس ز سس ز سس از جمله تعلقات خود مجنون شوی	ز سس شریف از بدای سس نواهی کجبال یا اگر گوی سس
	وله
بایر که ز جان ترا گزانی باشد از دوست جواب لمن ترانی باشد	گر میل تو وصل یار جانی باشد تا جان ندی طلب کنی دیدارش
	وله
گویند که در اهر خدا در دانی نیست با آن ز حیات خود چه جانم نیست	آه که سر کوی فنا منزلت از کعبه طلب گاری او چه نیست

	وله	
علم ظاہر نہ قدر دراز و چند ان شاید کہ ز لوج دل بیابی عرفان		آنی کہ رسی بدر رسد وان بر تختہ قتل سبن بخوان اسجد عشق
	وله	
ہستی تو بروی آب مانند حجاب نبتاب و جمال یا خود را در یاب		عقل تو عقیدہ است علم تو حجاب معلوم کہ سرمایہ عمرت چند است
	وله	
فانی ز وجود خویش با دلہ اریم در بحر شہود فارغ از اغیاریم		مایم کہ از ہستی خود بزاریم دوری ز میان تمام برداشتہ ایم
	وله	
در بحر محسبہ در کتیا شدہ ام چون قطرہ تام محض دریا شدہ ام		حقا بزبان دوست گویا شدہ ام فانی ز وجود خویش گم دیدہ ام
	وله	
بیگانہ ز خویش و محو جانانہ شدہ با دلہ خود چو در کیدانہ شدہ		دل از غم خویشتن چو بیگانہ شدہ چون قطرہ درون بحر گم گم دیدہ
	وله	
جان بہر نثار سہر کوشش دارم آئینہ خویش رو برویش دارم		عمرت کہ دل در آرزویش دارم گر روی نگار دیدہ ام میں پستی
	وله	

<p>فی الحال برآمد از نهادم فریاد عشق آمد و صبر و تحمل بر زبانم یاد</p>		<p>چشم چو پروی آنج لارام افتاد از شوق وصال او شدم جامه درسا</p>
	وله	
<p>گر اهل صفا و کردل آگاه است گوئی که محب لا اله الا الله است</p>		<p>گر سالک راهی که نشان راه است گوئی بحقیقت از خدا آگاه هم</p>
	وله	
<p>سودای همه ز سر بدر باید کرد از خوشبخت قطع نظر باید کرد</p>		<p>که در دهری قدم ز سر باید کرد گویم سخنی فاش ز روی تحقیق</p>
	وله	
<p>هر چیز که بد بود زول اندازد صافی گردوی و تیرگی بنزد</p>		<p>فوری که دل ترا منور سازد باشد به یقین سفیر چون جلوه کند</p>
	وله	
<p>افعال زمیمه شد و بتدل بحسن بر گوی فنا و طور دل حسیت بمن</p>		<p>گوئی که ز نور حق دم شد روشن یعنی که شد دست طور دل ملک جهان</p>
	وله	
<p>ز زهار ازان مقنا هر روگردانی انکار کنی ازان تو از نادانی</p>		<p>آن طور که سر خوشی تن برادانی گفتم سخنی تا که ترقی شودت</p>
	وله	
<p>غالب بود وجودم در چو است خرد</p>		<p>آنجا که همه کشف و کرامات بود</p>

<p>گوید که صفات از همه ذات بود</p>	<p>البتة دران مقام خود بمن گرد</p>
<p>وارسته شوی بلب نهی محکوت دانم که گذشتی از مقام جبروت</p>	<p>از ملک اگر گذر کنی بر ملکوت چون خضر اگر خوری دمی آجیبات</p>
<p>صوفی شوی چو زان مقامی پس خود را مفلک بدینغ مانند ملس</p>	<p>آنجا که مقام صوفیان باشد خوب گر ملک تو نیست آن مقام ای تره</p>
<p>باشد طمع خام ترا انوارش خود را برین عالمی مکن اطهارش</p>	<p>درستی خود اگر طلب کنی دیدارش جان که بود در صحتی حاجت افراش</p>
<p>ایا از همه چیز که زود میجووز نماید بر زبانتان سازد چه زود میجووز نماید</p>	<p>آن چه برت که زود میجووز نماید هم در روزی که زود میجووز نماید</p>
<p>و آن چه که با کرمی با منمندان باید از سواد عالمی</p>	<p>خالیست به جا هر چه که در از حقایق باشد آراش</p>
<p>کرمی شوی بیجا با منمندان سرخ می و بیجا میجووز نماید</p>	<p>آن نور می که نور فراق شوی آنجا که بود سجده ذات خدا</p>

	وله	
زراق رساند مقبور زری بر زلف از برود جهان چشم طمع را برود		عیاش بودی توکل فیروز از سوسه خیال کج حاصل مست
	وله	
از بهر خدایین غلط در گذرید پس بی سیه ما چرا گشت بیخیز		یاران ز من فقیر بندی شنوید گویند که ما فوق سیه رنگی نیست
	وله	
دانم که منبیر ز دولت پدید است بر لوی افشانیته برین بر لوی کما		جالو که تحقیق سر کوی افست فغانی گزوی ولی قبیت بود
	وله	
دیده بختیست کج تیار دردم آنگاه بود خود پیش کجا برده		خبرای که منو عشق دانا گریه ملکست چو شد بقیع به منو عشق
	وله	
دل ز سرایت منو است ز بهر صحیح راست بود با منو		تو چو که نه مراد ما شویم ز دردم این با چه مقام خواندند با منو
	وله	
میکنند و آشنا از شاخه ترسان با این همه تو کاد کای حساس		هانی که کجاست کنز میان کسان انجا حیرت رست اندر حیرت
	وله	

<p>وان کفر سبیل شودت با اسلام تعمیل کن وزود بد انجائی غیرم</p>		<p>جائیت کہ اسلام شود کفر تمام خاصیت آن مقام تبدیل بود</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>دعوی کنی ددم ز کرامات زنی دائم نفس از تجلی ذات زنی</p>		<p>ای آنکہ ہمہ دم ز مقامات زنی خود ز شناختی بہ تحقیق ہنوز</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>از دیدن نور نخبت گرو فیروز ہمدم شدہ باد لبر عالم افروز</p>		<p>صاحب حالی کہ نور بنید شرب و روز در ویش کسی بود کہ در پردہ نخب</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>یا از سر کشف ارض سمارا بنید در ہر چہ نظر کند خدا را بنید</p>		<p>کامل نبود کہ نور با را بنید کامل بود آنکہ از سر تحقیقات</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>در ہستی ذات خویش باشد کیا کفر محضت در خدائی خدا</p>		<p>بیچون و چگونہ ہست آن کہ بر ما ہر کس گویند کہ نہ او با مردم</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>وز کعبہ مقصود و نخبہ دارم تا از تو تحقیق ہمان پندارم</p>		<p>تا چند زنی لاون کہ مرد کارم بر گوی ہمن نشان آن منزل نور</p>
	<p>ولہ</p>	
<p>وز نیک و بد خویش طبع بر بدیدہ</p>		<p>نخب کہ تمام دیدہ با گر دیدہ</p>

<p>برگویی اگر ترا خدا بگزیند</p>		<p>آزاده مقام خوانده اندام شود</p>
	<p>وله</p>	
<p>اندر نظر خلق همه روده اند از روی خودش جنگلی بد شده اند</p>		<p>جهتی که از خوشترین مجرود شده اند آئینه صفت گشته همه پاک نهاد</p>
	<p>وله</p>	
<p>واقف نشده هیچکسی از دردم بانحیرت که نفس زخم نامردم</p>		<p>تا بر سر کوی عشق منزل کردم هر چند بنجامل بسازتمش</p>
	<p>وله</p>	
<p>بیدردم اگر ز درگمش برگردم اجمال اگر در دکنم نامردم</p>		<p>المنتهی نقد که از ابل زردم گر جان تلخ بند زنده مخلص</p>
	<p>وله</p>	
<p>خورشید جمال او همه جا تابان هر جا دیدم ظهور او بود در آن</p>		<p>در دهر بسان ذره ام سرگردان در کعبه و تختان در مسجد بودیر</p>
	<p>وله</p>	
<p>شادی زمانه من نمیدانم چیست باید به زار دیده بر خود بگیر است</p>		<p>در دهر کسی که بی الم باشد کسیت آنکس که در اجوی بدین نقل تمیز</p>
	<p>وله</p>	
<p>شادی و نشاط اندر و کم باشد گر سناغ ایام مادم باشد</p>		<p>در دنیا که تمام محنت زعم باشد چیزی که در وقت شود در دست</p>

	ولہ	
افسوس کہ قسمت فنا باید شد این عالم فانی چو نمائند کبے		وز ہمنفسان خود جدا باید شد دل بستہ کین و آن حیرا باید شد
	ولہ	
بر غم کہ تن تکیہ کہ بر باد ہواست خوشحال غم زنی کہ درین داری فنا		یاران مرہ فتنہ اند و این نوبت ما فانی از خویش گشتہ باقی بخدا
	ولہ	
من ز غم تو دل غمنا برت از روز آ از نما ز روی مرحمت صد ز نما		بگذر ز جفا کاری خود ای دلدار از روی وفا میاد کارش بگذار
	ولہ	
شخصی کہ عزیز حضرت محبوب است وانگس کہ از خلاص مجاہش شد		ہر کس کہ بود دشمن او مردوست بیشک و گمان از وضد آخستوست
	ولہ	
در عالم فانی کہ زرا ندو بود باشی تو و کیل بنده اندر ہر کا		آیا چه کنم کہ عاقبت بود بود و از مہمہ آن کنی کہ با سود بود
	ولہ	
عمری طلبکاری او گم دیدم چون نیک نگاہ کردم از رو یقین		ز نیک و بد خویش طمع پریدم با او بستم و ز خود بر پریدم
	ولہ	

سرستان خمخاند وحدت و حیدر و صبوحی کشان مصطفیٰ توحید را بشارت تازه با
 که بجز اندک سجانه درین ایام فرخنده فرجام ده این کرامت نشان که شترستان توحید
 و عرفانست و تجلی کرم لطائف بنی پایان یعنی دیوان حضرت خواجه قطب الدین
 اوشی نجفی راکالی قدس سره از خراسان امیر اراخا طرا نسی خلوت قدس مع وده اعاریت
 زبده الواسمین رفیق طریق شریعت و طریقت و فرشتاس لطائف حقیقت و معرفت
 نحواص محیط وحدت مشاهد وحدت و کثرت ولی ماوراء و لقب سلطان الاعا شقیق قطب الاقطاب
 یعنی حضرت ممدوح الاقطاب که در کرامات و خرق عبادات شامی و عظیم و زمره عالی و شایسته و
 مستجاب الدعوات بوده در هر حال از زبان مبارکش برآمدی بهمان طور ظهور گرفت آن کبر و ولایت
 و اجل اصفا خرقه فقر و ابدت از حضرت خواجه معید الدین جیحی پو شیده و مهمل و
 از سادات اوش بوده که تصدیق است از قصبات ماوراء و بودند سید حسینی که نسب
 شریفش بر چهارده واسطه حضرت امام جعفر صادق علیه السلام میرسد و وجه تسمیه نجفی را
 چنین نوشته اند که بر گاه حضرت خواجه مومنون و بفرنج سالکی و زاهد مست شیخ ابو الفتح
 حاضر آمد شیخ فرمود که ای طفل عجب نجفیا هستی که نفس علیه السلام ترا من جماله کرده اند
 در این بین لقب منسوب شده به لقب مبارک هاکمی را در بین طور و قوم کرده اند که زید جیم
 نعت پناه حضرت خواجه قدس سره گاه گاه از همسایه واهم یعنی زیدی همسایه کفایت که
 او یا بنام شیم کا شیا میمالست میآین پاکد همزه که یا که ما که گر و او فرمودند ما که
 حضرت خواجه شریف فرمود که سیر الله کعبی و دست بطاق برنی چندانکه خواهی گردی کاک
 زمان تنگ یا کلیم پر رونخی میباشم بر داری پس چنان کرد و کاکهایفت بنا بر لقب
 حضرت خواجه قطب الاقطاب در کتاب سیر الاقطاب بسیاری مسطور است تاریخ ولادت

در ۱۲۵۰ هجری بوده و وفات شریف پانزدهم ماه ربیع الاول ۱۳۳۰ هجری توفیق آید در کتاب
 سیر الاقطاب حوال انتقال حضرت خواجہ باہدین محبابت نوشته اند کہ روزی خانقاہ والا جاہ
 حضرت خواجہ ہنگامہ سماع گرم بود قوالا این بیت را میخواندند بیت عاشق ویت کجا بیند
 بکس و بت سویت کجا یا بدین خلاص و خواجہ را حالت وجد طاری شد قوالان پیش خود
 طلبیدہ تو اجد می فرمود کہ ہدرین اثنائ غزل خوانان این بیت آغاز کردند بیت کشتگان
 خنجر تسلیم را بہ ہرزمان از غیب جان دیگرست و از استماع این بیت حالت آن بل کلا
 چنان شد کہ بقدر ذہ در عہہ با اجاست میگردند و باز بر زمین می آمدند تا سہ روز در جماعت
 کہ جز بوقت نماز ہوش برآمدی و بعد از سہ روز ازین برتوبیج و سمر ذاتی جن شانہ جاشی
 و قطرہ ہامی خون چکیدن گرفت و ہر قطرہ کہ بر زمین میآوی نقش آئند نقش شدی بعد از
 چہار روز از ہر مو و ہر اعضا صدای سبحان آئند بر آمدن آغاز شد و از قطرات خون کلمہ
 سبحان آئند و احمد آئند تخریر میگشت و ہر گاہ کہ غزل خوانان میگفتند کشتگان خنجر تسلیم را
 در آندم حضرت خواجہ بیدم و بیجان محض میشدند و وقتیکہ میگفتند ہرزمان از غیب
 جان دیگرست و باز زندہ میگشتند و چون مرغ نیم سبل می طلبیدند روز پنجم از آغاز
 سماع حاضران محفل قوالان را از خواندن مصرعہ ثانی باسارت منع فرمودند همانند
 حضرت خواجہ نعرہ بزد و جان غریزہ بجان سپرد و چنانچہ تاریخنامی تولد و وفات شریف
 در حلت لطیف نیست

تاریخ ولادت حضرت خواجہ قدس سرہ

<p>کہ بود از مقتدای شیخ و ہم شباب بگویم عاشق سالک در نیاب</p>	<p>بناب شیخ قطب الدین اوشی بتولیدش رقم کن قطب عاشق</p>
--	---

تاریخ وفات حضرت خواجه قدس سره

<p>رقیب الیقین بقدره قلوبنا دو باره عالم الایمان بر او بیاب</p>	<p>حجت تاریخ و صلوات گفت سرور وگر تاریخ او حجت مقصود است</p>
<p>چون سخن محمد را بیان تبرک تمامه استقیاب شد از آن زمان به لاریه انما رای افغانه خواص محمد نام از حسن محبت و دست شش لیکند در محاسبه در اقباله بزرگ است برده فهم صاحب به جواد و دیگر نام همی شبیه در حالت آن است بر تیره سه لایه در نمایان شد و در هر نظر بر او که سخن در نهان است در آن چون شسته تو این باره در بدست که برین در اینجای که در هر بتر و در اینجای که در هر از تیره در اینجای که در هر سخن در نهان است در آن چون شسته تو این باره در بدست که برین در اینجای که در هر بتر و در اینجای که در هر از تیره در اینجای که در هر</p>	<p>۶۳۷ تمامه استقیاب شد از آن زمان به لاریه انما رای افغانه خواص محمد نام از حسن محبت و دست شش لیکند در محاسبه در اقباله بزرگ است برده فهم صاحب به جواد و دیگر نام همی شبیه در حالت آن است بر تیره سه لایه در نمایان شد و در هر نظر بر او که سخن در نهان است در آن چون شسته تو این باره در بدست که برین در اینجای که در هر بتر و در اینجای که در هر از تیره در اینجای که در هر</p>

دیوان قاسم سنگردہ شطرنج نامی دیوان
قاسم دیوانہ۔

دیوان نویدی۔ فارسی غزلیات مفید
یا دآوری مبتدیان۔

رباعیات عمر خیام۔ محشی یہ رباعیات مثل
دوایون اور استادون کے کلام کے اعلیٰ درجے
کی سندھی ہیں۔

اختر اصغر جدید صنائع شعری میں نادر کلام
از جلوہ نور و طبع رائے کشن کمارشیں ضلع مراد آباد
قصابک مدحیہ نظام۔ نواب نظام الدولہ
محمد مردان علی خان۔

قصابک سہمخوان۔ مصنفہ مولوی عبداللہ۔
قصابک پرفواک۔ مصنفہ کنش نقس لال
بجبت تخلص۔

قصابک عرفی عشی۔ مصنفہ مولانا جمال الدین
عرفی شیرازی۔

قصابک بدر چای۔ محشی مع فرہنگ مصطلحات
ساقی نامہ طہوری۔ محشی۔

قرآن السعدین۔ محشی مصنفہ ایضاً سرود ہوی

کلیات و دوایون اردو

کلیات انشا اللہ خان۔ بیچہ طبع شاعر
نامی بدلہ بیچہ انشا اللہ خان انشا تخلص
محمد نواب سعادت خان میں بڑے مقرب

حاضر جواب تھے۔

کلیات نسخ۔ عمدہ کلیات حسین ہاوری
رسائل شامل ہیں۔

۱۔ شاہد عشرت۔ ۲۔ سخن شعرا۔ ۳۔ انشا نسخ

۴۔ مرغوب دل۔ ۵۔ دفتر خیال۔ ۶۔ گنج تواریخ

۷۔ چشمہ فیض۔ ۸۔ سفند پارسی۔ ۹۔ زبان بخت

۱۰۔ تعلقہ منتخب۔ از جلوہ گری طبع و اتحاد مولوی

عبدالغفور خان بہادر اور یہ ہر ایک کتاب علی
علیہ بھی موجود ہے۔

کلیات سعویہ۔ قصائد و شہزادہ دوایون
و رباعیات از کلام تاج الشعرا رفیع السوا
مصنفہ الکلام۔

کلیات نظیر۔ اکبر آبادی

کلیات تراب مجھ و حسین بیچہ کتاب میں

۱۔ دیوان۔ ۲۔ مثنوی حاشیہ نمبر ۴۔ دیوان

۳۔ شجرہ قادریہ۔

کلیات صنعت۔ کلام شاعر مستند
میان کریم الدین صنعت۔

کلیات ناسخ۔ دو دیوان ضحاوہ صاحبہ
بیچہ بندی نکر شیخ امام بیچہ صاحبہ مستند کھنوی

کلیات آتش۔ طبعاً و مخمور نامی مولوی صاحبہ علی
آتش کھنوی حاضر ناسخ۔